

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమద్వరవరమునయే నమః

శ్రీమణవాళమహాముని దివ్య వైభవసంగ్రహం

కూర్పు

పండితరత్న
ఉ.వే. శ్రీమాన్ డా ॥ ఈ.ఏ. శింగరాచార్యస్వామి

సమర్పణము

భగవద్రామానుజ దాస బృందం - విజయనగరం

శ్రీమణవాళమహాముని దివ్య వైభవసంగ్రహం

కూర్పు : ఉ.వే. శ్రీమాన్ డా ॥ ఈ.ఏ. శింగరాచార్యస్వామి

ప్రథమ ముద్రణ : నవంబర్, 2017

శ్రీశ్రీశ్రీ భగవద్రామానుజుల వారి సహస్రాబ్ది మహోత్సవాల సందర్భంగా యతీంద్ర, యతీంద్రప్రవణ కైంకర్యంగా ఈ గ్రంథం భగవద్రామానుజ దాస బృందంచే (విజయనగరం) భక్తుల సన్నిధిలో సమర్పింపబడు తున్నది.

ప్రతులు : 500

మూల్యము : అమూల్యము

ఆవిష్కరణము: 28-4-2013

ముఖచిత్రం : శ్రీమణవాళ మహామునులు

ప్రాప్తి స్థానము

కందాళ రాజగోపాల రామానుజ దాసన్
శ్రీవిష్ణు సంకీర్తన, భగవద్రామానుజ దాస బృందం,
శ్రీరామాయణమ్, జయ రామానుజ, ఎమ్.ఐ.జి. 483, ఫేజ్-1
బాబా మెట్ట, వుడా కాలనీ, విజయనగరం-535 002
సెల్ : 94909 71366, 98660 65866

అక్షరయోజనము: శ్రీచంద్రశేఖర్, తిరుపతి

ముద్రణ : సి.యన్. ప్రింటర్స్, తిరుపతి

నివేదన

శ్రీ భూభ్యాం రంగనాథే శఠజిదుపనిషద్వ్యాక్రియాం శ్రోతుకామే
శేష స్సంతోషయిష్యన్ వరవరమునితాం ప్రాప్య యో వర్తతేఽగ్రే ।
కాషాయశ్రీతులస్యంబుజ మణిసుశిఖాయజ్ఞసూత్రత్రిదండైః
భాంతం శుభ్రోర్ధ్వపుండ్రం స్మర హృదయ! సదా కోశముద్రాంకహస్తమ్.

(శ్రీరంగనాథుడు శ్రీదేవి భూదేవులతో కలసి దివ్యసింహాసనంలో వేంచేసియుండి, నమ్మాళ్వార్ల తిరువాయ్‌మొళికి వ్యాఖ్యానమైన ఈడును వినాలని ఆశపడినప్పుడు, ఆదిశేషుడు వరవరమునుల రూపంలో శ్రీరంగనాథుని కోరికను తీర్చి ఆనందింపజేశాడు. అపుడు ఆ సమయంలోని, కాషాయం ధరించిన, తులసితామర పూసల మాలికలను అలంకరించుకున్న, చక్కని శిఖను కల్గిన, యజ్ఞోపవీతాన్ని, త్రిదండాన్ని ధరించిన, తెల్లని ఊర్ధ్వపుండ్రాలను కల్గిన, శ్రీకోశాన్ని, వ్యాఖ్యాన ముద్రను శ్రీహస్తంలో కల్గిన, గొప్పగా భాసించే శ్రీవరవర మునుల దివ్యరూపాన్ని, ఓ హృదయమా!, నీ మనస్సులో సదా ధ్యానించు.)

ఏ సంప్రదాయంలో అయినా ఆచార్యునకు అద్వితీయ స్థానం ఉన్నది. **'ఆచార్యదేవో భవ!'** అని వేదం ఆచార్యుని దైవంతో సమానంగా ఆరాధించమని విధించింది. ఇంచుమించుగా అన్ని సంప్రదాయాలలోను గురుపరంపర నారాయణునితో ఆరభంమౌతున్నది. ఆ విధంగానే శ్రీవైష్ణవసంప్రదాయంలో కూడా గురుపరంపర **'లక్ష్మీనాథ సమారంభామ్'.** శ్రీమన్నారాయణునితో మొదలవుతున్నది. తెన్నాచార్య సంప్రదాయంలో అందరికి సాధారణమైన ఆచార్య పరంపర శ్రీమణవాళ మహామునులతో ముగుస్తున్నది.

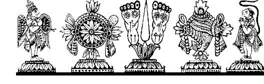
యతివరపునరవతారభూతులుగా, యతీంద్రప్రవణులుగా కీర్తింపబడే శ్రీమణవాళమహామునుల చరిత్ర అతిపవిత్రమైనది. తప్పక

తెలుసుకోదగినది. దీనిని తెలిపే గ్రంథాలు యతీంద్రప్రవణప్రభావం వంటివి చాలా ఉన్నా, జిజ్ఞాసువులు సంగ్రహంగా వారి చరిత్రను తెలిసికొని ఆనందించడానికి వీలుగా ఉండే ఒక గ్రంథాన్ని ప్రచురించాలని మిత్రమణి, ఉ.వే. శ్రీమాన్ కందాళరాజగోపాలాచార్యస్వామివారు ఆశ పడ్డారు. దాని ఫలమే ఈ గ్రంథం. ఇది, మహావిద్వాన్, కాంచీ, ప్రతివాదిభయంకరమ్ అణ్ణంగరాచార్య స్వామివారు ద్రావిడంలో రచించిన గ్రంథాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని సిద్ధం చేయబడింది. ఈవిధంగా ఆచార్యుల విషయంలో వాచిక కైంకర్యం చేసుకునే గొప్ప అవకాశాన్ని నాకు ఇచ్చిన ఉ.వే. శ్రీమాన్ కందాళరాజ గోపాలాచార్యస్వామివారికి నా హార్దమైన కృతజ్ఞతలను తెలుపుకొంటున్నాను.

విజయనగరంలో భగవద్రామానుజ దాస బృందాన్ని ఏర్పాటుచేసి, ఎన్నో సాంప్రదాయిక కార్యక్రమాలను, కైంకర్యాలను, పెద్దల మంగళశాసనాలను పొందే రీతిలో నిర్వహిస్తున్న శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచార్యస్వామివారు ప్రశంసార్హులు. ఆవిధంగానే, వారికి తగిన, కావలసిన ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తున్న భగవద్రామానుజ దాసబృంద సభ్యుల కైంకర్యం అభినందనీయం. వీరందరూ చేసే భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యం యతీంద్ర, యతీంద్రప్రవణుల నిరవగ్రహానుగ్రహంతో అవిచ్ఛిన్నంగా, ఇతోధికంగా జరగాలని మనసారా కోరుతున్నాను. స్వస్తి.

శ్రీరామాయణదివ్యసూరిసుకృతి శ్రీయామునార్యోత్తమ -
శ్రీరామావరజాదిదేశికగిరాం పారాయణాదిక్రమాః ।
శ్రీరామానుజదాసబృందవిహితాః కైంకర్యరూపాః క్రియాః
వర్ధంతాం జగతాం హితాయ సుజనైః సంస్తూయమానా స్సదా ॥

తిరుపతి — భాగవత విధేయుడు
22-11-2017 — ఈ.ఏ. శింగరాచార్యులు

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమద్వరవరమునయే నమః

శ్రీమణవాళమహాముని దివ్యవైభవసంగ్రహం

భక్త్యా సుచరితమేతత్ శ్రీమద్వరవరమునీశితుః దివ్యమ్ ।
ఇహ విలిఖతి చరమావధిదాసోయం శింగరాచార్యః ॥

మన్నుయిర్‌కాళ్! ఇఙ్గే మణవాళమామునికళ్
పొన్నడియామ్ శెఙ్గమలప్పోదుకళై- ఉన్ని
చ్చిరత్తాలే తీణ్డిల్ అమానవనుమ్ నమ్మై
కరత్తాలే తీణ్డల్ కడన్.

(నిత్యులైన ఓ చేతనులారా! ఈ లోకంలో శ్రీమణవాళమహా మునుల బంగారువలె ఆశపడదగిన శ్రీ పాదాలనే ఎఱ్ఱని తామర పూలను మననం చేసి వానిని శిరస్సుతో స్పృశిస్తే, అమానవ పురుషుడు మనలను తన శ్రీహస్తముతో స్పృశించడం అతని కర్తవ్యం కాగలదు - మోక్షప్రాప్తి తథ్యమని భావం.)

ఉభయవిభూతినాథులైన శ్రీమన్నారాయణుని లీలావిభూతియైన ఈ లోకాన్ని జ్ఞానులు **"ఇరుళ్ తరు మాఞాలమ్"** (అజ్ఞానమనే చీకటిని కల్గించే విశాలమైన భూమి) అని అన్నారు. చీకటిని తొలగించే అగ్ని, సూర్యుడు, చంద్రుడు మొదలైన తేజఃపదార్థాలు అనేకం ఉన్నా, వాటిచే పోగొట్టడానికి సాధ్యం కాని అజ్ఞానాంధకారమే ఇక్కడ చీకటిగా

చెప్పబడింది. అటువంటి అజ్ఞానాన్ని నశింపజేయడానికి **"పుణ్యాంభోజ వికాసాయ పాపధ్వాంతక్షయాయ చ, శ్రీమాన్ ఆవిరభూద్భూమౌ రామానుజదివాకరః"** (పుణ్యమనే పద్మం వికసించడంకోసం, పాపమనే చీకటి నశించడం కోసం, భగవత్కైంకర్యలక్ష్మిని కల శ్రీరామానుజులు భూమిపై అవతరించారు) అనే విధంగా భగవద్రామానుజులనే విలక్షణ సూర్యుడు ఈలోకంలో అవతరించి, **"కడలళవాయ తిశై యెట్టి నుళ్ళుమ్ కలియిరుళే మిడ్డైతరు కాలత్తు ఇరామానుశన్ మిక్క నాన్మఱైయిన్ శుడరొళియాల్ అవ్విరుళై త్తురన్దిలనేల్ ఉయిరై యుడైయవన్ నారణనెన్ఱఱి వారిల్లై యుఱ్ఱుణర్న్దే"** (సముద్రపర్యంతమైన ఎనిమిది దిక్కులలో కలివల్ల కల్గిన చీకటి వ్యాపించిన సమయంలో, శ్రీరామానుజులు గొప్పవైన చతుర్వేదాలనే ప్రకాశించే జ్యోతిస్సుతో ఆ చీకటిని పారద్రోలకపోతే, ఆత్మలన్నిటికి నాథుడు నారాయణుడే అనే వాస్తవాన్ని ఎవరూ గ్రహించగల్గేవారు కారు) అని అముదనార్ అనుగ్రహించిన రీతిలో మహోపకారాన్ని చేశారు. **"తఱ్ఱ చ్చమణరుమ్"** ఇత్యాది ఇరామానుశ నూఱ్ఱన్దాది పాశురంలో అముదనార్ పల్కినట్లు వేదాన్ని గూర్చిన బాహ్యకుదృష్టివాదాలను తమ సూక్తి శరాలతో వారు నిరసించారు. **"వాన్ తికழుమ్శోలై మదిళ్... ఆయిరముమ్ ఈన్ఱముదల్ తాయ్ శడకోపన్, మొయ్మ్బాల్ వళర్త్త ఇదత్తాయిరామానుశన్"** (ఆకాశాన్ని అంటే ఉద్యానవనాలను కల, ప్రాకారాలతో కూడిన శ్రీరంగంలోని శ్రీరంగ నాథుని కల్యాణగుణకీర్తిని ఉద్దేశించి వేయి ద్రావిడపాశురాల రూపంలోని వేదాలను అనుగ్రహించిన కన్నతల్లి- శఠకోపులు, వానిని వృద్ధిపొందించిన పెంపుడు తల్లి- శ్రీరామానుజులు) అనే విధంగా ఆழ్వార్ల శ్రీసూక్తులను వృద్ధిపొందించారు. దివ్యదేశాలను ఉద్ధరించారు. ఈ విధంగా పలు ఆశ్చర్యకర లీలలను చేసి, శ్రీరామానుజులు పరమపదానికి తిరిగిచేరారు.

తరువాత కొన్నాళ్ళు గడచిన పిదప, శ్రీరామానుజావతారంలో

నిరసింపబడిన బాహ్య-కుదృష్టులు మళ్ళీ ద్రావిడవేద బాహ్యకుదృష్టి వాదులుగా (వేదాలు ప్రమాణాలని అంగీకరించనివారు బాహ్యులు. అంగీకరించినా, అపార్థాన్ని పలికేవారు కుదృష్టులు) పుట్టి ఈలోకంలో మళ్ళీ అజ్ఞానాంధకారాన్ని వ్యాపింపజేశారు. అపుడు, మళ్ళీ ఆ శ్రీరామానుజులే శ్రీవైకుంఠనాథుని ఆజ్ఞానుసారం ఈలోకంలో శ్రీవరవరమునులుగా (మణవాళమహామునులుగా) అవతరించి, పూర్వావతారంలో నిర్వహించిన మహోపకారాలకంటే పలురెట్లు మించిన మహోపకారాలను చేసి, ఈ లోకాన్ని సంస్కరించారు. ఆ ఆచార్య శిఖామణుల అంతు లేని గుణాలనుగూర్చి పల్కడానికి వారు తమ నిజరూపమైన ఆదిశేషుడు కూడా అశక్తుడు- అనే మాట అతిశయోక్తి కాదు.

పూర్వాచార్యులని మనం ఈనాటికీ వ్యవహరించే పలువురి మహాచార్యుల అవతారాలతో పవిత్రమైన ఈ లోకంలో ఆ ఆచార్యపరంపర శ్రీమణవాళమహామునులతో ముగుస్తున్నది. శ్రీమణవాళమహామునులకు తరువాత పలువురు మహాచార్యులు అవతరించినా, **"పూర్వాచార్యులు"** అనే వీరు మణవాళమహామునుల వరకే వ్యవహరింపబడుతున్నది. **"మధురేణ సమాపయేత్"** అనేది న్యాయం కనుక, మాధుర్యమే మూర్తీభవించిన శ్రీవరవరమునులతో పూర్వాచార్యపరంపరను సమాప్తిచేయడం చాలా యుక్తం. సంస్కృతంలోని **"మధుర"** శబ్దం - మకారాన్ని ముందు కల్గినది- అనే అర్థాన్ని ఇస్తుంది. కనుక, మకారాన్ని మొదటలో కల తిరునామాన్ని కల్గిన మణవాళ మహామునులతో పూర్వాచార్య పరంపరను సమాప్తిగావించిన భగవంతుడెంత చతురుడోకదా !

భగవంతుడు లోకసంరక్షణార్థం ఎత్తిన అవతరాలలో శ్రీరాముడై అవతరించిన కాలంలో పలువురిపట్ల ప్రీతిని ప్రదర్శించాడు. విశ్వామిత్ర

ముని, సుగ్రీవమహారాజు, సముద్రరాజు - అని ఈవిధంగా పలువురు వ్యక్తులను నమస్కరించాడు. మొదట విశ్వామిత్రుని చరిత్రలను తెలియక "ఇతడు ఒక మహర్షి" అనే భావనను మాత్రమే కల్గి, **"ఇమౌ స్మ మునిశార్దూల! కింకరౌ సముపస్థితౌ, ఆజ్ఞాపయ యథేష్టమ్"** (మునివరా! మేమిద్దరం నీ సేవకులం నీవద్దకు వచ్చాము. నీ ఇష్టాను సారంగా ఆజ్ఞాపించు.) అని ఆమునికి సేవకుడయ్యాడు. తరువాత, అహల్యాశాపవిమోచనానంతరం, శతానందుని ద్వారా ఆముని చరిత్రలను విస్తృతంగా గ్రహించిన తరువాత, "ఈ విధంగా రాజసుడు, తామసుడైన ఈ ఋషినా నేను ఆశ్రయించవలసి వచ్చింది!" అని మనస్సులో చాలా కొఱతపడ్డాడు. తరువాత కూడా **"సుగ్రీవం శరణం గతః"** అనేవిధంగా ఒక వానరరాజును ఆశ్రయించవలసి వచ్చింది. అతనిపట్ల కలిగిన ప్రీతి కూడా స్థిరంగా నిలువలేదు. లక్ష్మణుని పంపి **"మా వాలి పథ మన్వగాః"** (వాలి వెళ్ళిన దారిని అనుసరించకు) ఇత్యాదిగా అతనిపట్ల నిగ్రహాన్ని చూపవలసి వచ్చింది. ఆపిమ్మట, **"సముద్రం రాఘవో రాజా శరణం గంతు మర్హసి"** (శ్రీరాముడు సముద్రుని శరణు వేడడం తగినది) అనే విభీషణవచనానుసారంగా సముద్రుని శరణు పొందాడు- ఆ సముద్రునిపట్ల కూడా చివరకు అప్రీతియే కల్గింది. **"కోప మాహారయ త్తీవ్రమ్.... సాగరం శోషయిష్యామి"** (సముద్రాన్ని ఇంకింపజేస్తాను) అనే విధంగా కదా పర్యవసించింది.

తరువాత, శ్రీకృష్ణావతారంలో సాందీపని వద్ద ఆశ్రయించి, విద్యాగ్రహణం చేశాడు. అపుడు గురుదక్షిణను సమర్పించ గోరినపుడు, "మీకేమి అపేక్షితం?" అని ఆ సాందీపనిని శ్రీకృష్ణుడు అడిగాడు. ఆమహర్షి ఏనాడో సముద్రంలో మరణించిన తన పుత్రుని తిరిగి తీసికొని రమ్మని గురుదక్షిణగా కోరాడు. "ఈవిధంగా లౌకిక ప్రయోజనాన్ని

కోరిన సాందీపనిని ఆచార్యునిగా పొందానే!"- అని అతనిపట్ల శ్రీకృష్ణుని మనస్సులో అప్రీతి కల్గింది.

ఈరీతిలో విభవావతారాలలో తాను ప్రయత్నించిన చోట అంతా ప్రయోజనం కల్గనందున, సదాచార్యాశ్రయణం తనకు కలుగలేదే! - అనే కొఱతతో ఉండే భగవంతుడు కనీసం అర్చావతారంలో అయినా, ఆ కొఱతతీరేటట్లు సదాచార్యుని ఆశ్రయించి, ఉజ్జీవించాలి - అని తలచాడు. **"మామునివేళ్వియై కాత్తు అవపిరత మాట్టియ అడుతిఱతి లయోత్తియెమ్మరశే !"** (విశ్వామిత్రమహర్షి యాగాన్ని కాచి, అవబృథాన్ని నిర్వహింపచేసిన చేసిన గొప్ప బలిమిని కల మా అయోధ్యాధిపతి!), **"కోవలనాయ్ వెణ్ణె యుణ్డ వాయన్"** (గోపాలుడై వెన్నను ఆరగించిన నోటిని కలవాడు) అయిన శ్రీరంగనాథుని రూపంలో ఆచార్యత్వపూర్తిని కల మణవాళమహామునుల దగ్గర శిష్యవృత్తిని చేసి కృతార్థుడయ్యాడు. అటువంటి సాటి లేని గొప్పతనాన్ని కల శ్రీమామునుల వైభవం శ్రీవైష్ణవ లోకానికి జీవాతువైనందున అది సారసంక్షేపంగా విన్నపింపబడుతున్నది.

శ్రీమణవాళమహామునుల దివ్యచరిత్ర

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్ ।
యతీంద్రప్రవణం వందే రమ్యజామాతరం మునిమ్ ॥

1. అవతారక్రమం, నామకరణం

భగవద్రామానుజులను ఆశ్రయించిన మహనీయులు పలువురున్నారు వారికి తరువాత ఆచార్యపదాన్ని నిర్వహించిన మహనీయులు గోవిందభట్టర్. వీరికే సంప్రదాయంలో ఎమ్బార్ అని పేరు. వారి శిష్యులు, కూరేశపుత్రులైన పరాశరభట్టర్, ఆ భట్టర్ శిష్యులు నంజీయర్. వారి శిష్యులు నంబిళ్ళై. వారి శిష్యులు వడక్కుత్తిరువీదిప్పిళ్ళై వారి శిష్యులు శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు. వారి శిష్యులు తిరువాయ్మొఴిప్పిళ్ళై. వారి శిష్యులే శ్రీమణవాళమహామునులు. ఈ క్రమంలో మన పూర్వాచార్యపంరపర శోభిల్లుతున్నది. వైదిక ధర్మసంరక్షణకోసం, తత్త్వగ్రంథప్రణయనం కోసం, భూమి చేసిన తపస్సు ఫలించడంకోసం ఈ భూమిపై ఆదిశేషులు "నల్లార్ నవిల్ కురుకూర్" (సత్పురుషులు కీర్తించే కురుకాపురి) అయిన ఆఴ్వార్తిరునగరిలో **"తిరునావీఱుడైయ పిరాన్ దాసరణ్ణర్"** అనే మహాచార్యుని **"పితరం రోచయామాస"** అనే విధంగా తమకు తండ్రిగా వరించి, వారికి కుమారులుగా అవతరించారు. కలియుగాది నాల్గువేల నాల్గువందల డెబ్బైరెండవ సంవత్సరమైన **(4472)** సాధారణ సంవత్సరంలో ఆశ్వయుజ (అల్పిశి మాసం) మూలానక్షత్రంలో

శ్రీవరవరమునుల అవతారం జరిగింది. ఆ శుభదివస వైభవాన్ని అభిజ్ఞులు **"శెన్దమిఴ్ వేదియర్ శిన్దై తెళిన్దు శిఱన్దు మకిఴ్న్దిడునాళ్, మన్దమదిప్పువి మానిడర్తఙ్గళై వానిల్ ఉయర్త్తిడునాళ్, మాశఱు ఞానియర్శేర్ ఎతిరాశర్తమ్ వాఴ్వు ముళైత్తిడునాళ్, కన్దమలర్ పొఴిల్ శూఴ్ కురుకాతిపన్ కలైకళ్ విళఙ్గిడునాళ్, కారమర్మేని యరఙ్గనకర్క్కిఱై కణ్గళ్ కళిత్తిడునాళ్, అన్దమిల్ శీర్ మణవాళమునిప్పరన్ అవతారమ్ శెయ్దిడునాళ్, అఴకు తికఴ్న్దిడు మైప్పశియిల్ తిరుమూలమదెను నాళే"** (ఋజువైన, అందమైన ద్రావిడవేద పండితుల మనస్సులలోని సందేహాలు తీరి తేటపడి గొప్పగా ఆనందించే దివసం, గొప్ప ఔదార్యగుణాన్ని కల్గిన శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు అనుగ్రహించిన గ్రంథాలన్నీ గొప్పగా ప్రకాశించే దివసం, మందమతులను కల ఈ భూమిలోని మానవులను పరమపదాన్ని పొందించే దివసం, మచ్చ లేని జ్ఞానాన్ని కల, గొప్ప కల్యాణగుణాలను కల యతిరాజుల ఉజ్జీవనం అంకురించే దివసం, సుగంధాన్ని విరజిమ్మే పూలు నిండిన తోటలను కల్గిన కురుకాపురి (ఆఴ్వార్ తిరునగరి)కి నాథులైన నమ్మాఴ్వార్ల గ్రంథాలు వెలిగే దివసం, మేఘంతో సాటి వచ్చే మేనిని కల శ్రీరంగనాథుని నేత్రాలు ఆనందించే దివసం, అంతు లేని కీర్తిని కల మణవాళమహామునులు అవతరించిన దివసం ఏది? అంటే, గొప్ప అందం ప్రకాశించే అల్పిశిమాసంలోని మూలానక్షత్రమే) అనే పాశురంతోను, **"యస్మాల మాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం కాంతోపయంత్రుయమినః కరుణైక సింధోః, ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపి సత్తా మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైక మూలమ్"** (కరణాసింధువైన శ్రీమణవాళమహామునులు అవతరించిన ఆశ్వయుజమాసంలోని మూలానక్షత్రం, అసత్తులలో- (బ్రతికిలేనివాళ్ళలో) ఒకడుగా లెక్కింపబడ్డ నా సత్తకు కూడా మూలం. జగత్తు అభ్యుదయానికి మూలం) అని, **"యదవతరణ మూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం శఠరిపుమునిదృష్టా మ్నాయసామ్రాజ్య**

మూలం, కలిపురుష (కలుష) సమూలోన్మూలనే మూల మింధే స జయతు వరయోగీ సః సమస్తార్థమూలమ్" (ఏ మణవాళమహా మునుల అవతారానికి మూలమైన మూలానక్షత్రం ప్రజలముక్తికి మూలమో, శఠకోపులు దర్శించిన ద్రావిడవేదంయొక్క సామ్రాజ్యానికి మూలమో, కలిపురుషుని సమూలంగా పెళ్ళగించడంలో మూలమో, అటువంటి మణవాళమహాముని మాకు సర్వస్వామికి మూలమై ప్రకాశిస్తున్నారు) అని ఈవిధంగా కీర్తించారు.

ఈవిధంగా జగత్తుకు అంతటికి అద్వితీయ ప్రాణరూపులుగా అవతరించిన ఆ దివ్యమూర్తికి శ్రీరంగనాథుని తిరునామాన్ని పెట్టదలచిన పెద్దలు **"అழ்కియమణవాళన్"** అనే పేరును పెట్టారు. **"అழ்కియమణవాళనాయనార్"** అనే నామంతో శ్రీవరవరమునులు చిన్నతనంలో వ్యవహరింపబడ్డారు. బాల్యంలో అన్నప్రాశన, చౌల, ఉపనయనాది వర్ణోచిత సంస్కారాలను వారు యథాకాలం పొందారు.

2. విద్యాభ్యాసం :

"శుద్ధోదన్వద్ధవళమధురం శుద్ధసత్త్వైకరూపం రూపం యస్య స్ఫుటయతితరాం యం ఫణీంద్రావతారమ్" (శ్రీవరవరమునుల శుద్ధమైన, పాలసముద్రం వంటి తెల్లని మధురమైన, శుద్ధసత్త్వమయమైన రూపం వారు ఆదిశేషావతారమనే విషయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నది) అనే విధంగా సాక్షాత్ ఆదిశేషుల అవతారమైన వరవరమునులు **"ప్రకృష్ట విజ్ఞానబలైకధామని"** (గొప్ప జ్ఞానం, బలం- అనే వీనికి అద్వితీయస్థానం) అని ఆళవందార్ పల్కినట్లు సహజంగా జ్ఞానసముద్రులే అయినా, శ్రీరామ, కృష్ణులు వశిష్టుడు విశ్వామిత్రుడు సాందీపని మొదలైనవారివద్ద విద్యలను గ్రహించినట్లుగానే, వీరు కూడా వేదాలను, వేదాంగాలను, మిగిలిన సకలశాస్త్రాలకు తండ్రిగారు మొదలైన వారి సన్నిధిలో నేర్చారు. **"శొల్లార్ తమిழ்ఒరు మూన్ఱుమ్ శురుతికళ్ నాన్గుమ్ ఎల్లై యిల్లా అఱ నెఱి యావుమ్ తెరిన్దవన్"** (శబ్దపూర్ణమైన ద్రావిడ భాషలోని ఇయల్, ఇశై, నాటకమ్- అనే అంతర్విభాగాలను మూడిటిని, నాల్గువేదాలను, ఇంకా లెక్కలేనన్ని శాస్త్రాలను అన్నిటిని గ్రహించినవారు) అనేటట్లు సర్వశాస్త్ర ప్రవీణులయ్యారు.

తరువాత, ఉచితకాలంలో గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించారు. **"మఱన్దికழுమ్ మనమొழிత్తు వఞ్జమాற்றி వన్ పులన్కళడక్కి ఇడర్ప్పార త్తున్బమ్ తుఱన్దు ఇరు ముప్పొழுదేత్తి ఎల్లై యిల్లా తొన్నెఱిక్కణ్ నిలైనిన్ఱ తొణ్డర్"** (క్రోధంతో కూడిన మనస్సును వీడి, వంచనను విడచి, బలమైన పంచేంద్రియాలను నియంత్రించి, పంచకాలపరాయణులై, అంతు లేని ప్రాచీనశాస్త్రాలలో స్థిరమైన నిష్ఠను కలవారైన భక్తులు) అని శ్రీకులశేఖరాழ்వార్ల పెరుమాళ్ తిరుమొழிలో పల్కినట్లుగా శ్రీవైష్ణవశిఖామణియై వెలిగారు.

3. ఆచార్యసమాశ్రయణం :

శ్రీశైలనాథులు అనే మహనీయులు శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారిని ఆశ్రయించి, వారి సన్నిధిలో చిరకాలం సేవించినవారు, వారివల్ల సకల శాస్త్రార్థ రహస్యాలను గ్రహించినవారు. వీరు నమ్మాழ்వార్ల హార్దవచనాలలో అత్యంతాభినివేశాన్ని కల్గి ఉన్నందున తిరువాయ్ మొழிప్పిళ్ళై అనే ప్రసిద్ధమైన నామాన్ని పొందారు. వీరికి తిరుమలైయాழ்వార్ అనికూడా పేరు. చిరకాలం శ్రీవైష్ణవసిద్ధాంత ప్రచారాన్ని చేసిన ఈ మహనీయులు తమకు తర్వాత ఈ సిద్ధాంతాన్ని పరిరక్షించి ప్రచారం చేసేవారెవ రున్నారు? అని ఆలోచిస్తూ తగిన అధికారికోసం అన్వేషిస్తూ ఉండగా, యాదృచ్ఛికంగా శ్రీవరవరమునులు తిరువాయ్‌మొழிప్పిళ్ళై వద్దకు వెళ్ళి, నమస్కరించి "నన్ను అనుగ్రహించి మీ శిష్యునిగా స్వీకరించాలి" అని ప్రార్థించారు. వారుకూడా చాలా సంతోషించి, అద్భుతమైన జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యాది సంపత్తును కలవారు, ఈ అழ்కియమణవాళనాయనార్-

అని గుర్తించారు. వారిని దగ్గరకు పిలచి కౌగలించుకొని, తమ అంతరంగ శిష్యునిగా స్వీకరించారు. సదాచార్యపరంపరాప్రాప్తమైన సకల విశేషార్థాలను పరమకృపతో నాయనార్‌కు తెలియజేసినతరువాత, ఒకనాడు వారిని పిలచి ఈ విధంగా ఆజ్ఞాపించారు.

4. ఆచార్యనియమనం :

"అழకియమణవాళప్పెరుమాళ్! మీరు సర్వతోముఖమైన పాండిత్యాన్ని సమస్త విద్యలలోను, శాస్త్రాలలోను గడించారు. భగవద్రామానుజులు అవతారపురుషులనే విషయాన్ని చక్కగా తెలిసినా, పెరియ నంబి, తిరుమాలైయాణ్డాన్ మొదలైనవారు ఆ శ్రీరామానుజులకు ఆచార్యులు కావడం తటస్థించినట్లే, ఏదో విధివశంగా నేను మీకు ఆచార్యునిగా అయ్యాను. అందువల్ల నా ఆజ్ఞను ఆచరించడం మీకు తప్పని సరి - అని నేను మీకు చెప్పనక్కరలేదు. ఆ కూరేశులు, భట్టర్, నంబిళ్ళై మొదలైన మన పూర్వాచార్యులు సకలశాస్త్రార్థప్రవీణులైనా, ఆழ్వార్ల హార్దమైన సూక్తులలోనే ఎక్కువగా అభినివేశాన్ని పొంది, వాటి అనుభవంలోనే కాలాన్ని గడిపారు. వాటిని ప్రవచనం చేయడమే ముఖ్యకైంకర్యంగా గ్రహించి జీవించారు- అనేది మీకు తెలియని విషయం కాదు. "ముందుగా ద్వయాన్ని విని, ఇతిహాసపురాణాలను తెలిసికొని, పరపక్షనిరసనం కోసం న్యాయమీమాంసాశాస్త్రాలను అధికరించినా, కాలక్షేపాన్ని మాత్రం ఆழ్వార్ల శ్రీసూక్తులలోనే చేయండి'' అని పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై పల్కిన శ్రీసూక్తి మీకు తెలిసినదేకదా. మీరుకూడా ఆ విధంగానే ఆ పూర్వాచార్యులను అనుసరించి, దివ్యప్రబంధసూక్తి ప్రవచనంలోనే అతిమాత్రనిష్ణాతులు కావాలి. ఈ నాకోరికను మీరు హృదయపూర్వకంగా అంగీకరించారని నేను గ్రహించి, నా చింత తీరేటట్లు చేయాలి- అని ఆజ్ఞాపించారు.

వెంటనే అழకియమణవాళప్పెరుమాళ్ నాయనార్ "రాగప్రాప్తమైన విషయమే వైధం (విధిప్రాప్తం) అయితే వెంటనే దానిని పరిగ్రహించడానికి వీలుగా ఉంటుంది కదా'' అనే (శ్రీవచనభూషణ దివ్యగ్రంథ) శ్రీసూక్తి వంటి ఈ సూక్తిని స్మరించి, పరమానందాన్ని పొంది, "పాలు తాగడానికి కాలును పట్టుకొన్నట్లుగా, ఈ విధంగా కూడా నిర్బంధించాలా? దేవరవారి శ్రీచరణాసాక్షిగా దాసుడు ఈ కైంకర్యాన్ని శిరసావహిస్తాను. దానికి ఏమాత్రం యోగ్యత లేని నన్ను యోగ్యుడను అయేటట్లు సంస్కరించాలి.'' అని విన్నపించి, వారి శ్రీచరణాలలో, నమస్కరించారు. తిరువాయ్‌మొழిప్పిళ్ళై కూడా వారిని పైకి లేవనెత్తి కౌగలించుకొని, స్పృశించి **"ఆముదల్వనివన్"** అనే రీతిలో చల్లగా కటాక్షించారు. అప్పటినుండి తమ శ్రీచరణసన్నిధిలో నీడవలె, పాదరేఖ వలె వీరిని నిలుపుకొని, తాము దాచి పెట్టుకొన్న సకలార్థవిశేషాలను క్రమేణ అనుగ్రహించారు. నాయనార్ కూడా కృతార్థులై, **"అన్నైయు మత్తను మాశారియను మనైత్తుఅవుమ్ మన్నియ పేఱు ముపాయముమ్ దెయ్‌వముమ్ మற్றు మెలామ్, ఎన్నై యళిత్త తిరువాయ్‌మొழిప్పిళ్ళై యెన్ఱు నెఞ్జే !, ఉన్ని యువన్దు తికழ்న్దు శదిర్‌త్తినియుయ్‌న్దిడవే"** (తల్లియై, నాథుడై, ఆచార్యుడై, అసకలవిధ బంధువై, స్థిరమైన ప్రాప్యమై, ఉపాయమై, దైవమై, ఇంకా సమస్తమైన నాకు అనుగ్రహించినవారు తిరువాయ్‌మొழిప్పిళ్ళై - అని తలచి, ఓ మనసా!, వారిని ధ్యానించి, చాతుర్యంతో ఉజ్జీవించు) అని మనస్సులో అనుసంధించి, తిరువాయ్‌మొழిప్పిళ్ళై తప్ప వేఱు దైవం లేని రీతిలో వారి శ్రీచరణసన్నిధిలో నిత్యం కైంకర్యాన్ని, వారి ఆజ్ఞాపాలనాన్ని చేయసాగారు.

5. యతీంద్రప్రవణులు కావడం :

ఒకనాడు తిరువాయ్‌మొழிప్పిళ్ళై తాము భగవద్రామానుజులను గూర్చి, ధ్యానిస్తూ ఉండగా, **"మాఱన్ అడి పణిన్దు ఉయ్‌న్దవన్ ఇరామానుశన్"** (నమ్మాழ్వార్ల శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించి శ్రీరామానుజులు

ఉజ్జీవించారు) అని, **“ఉఱు పెరుమ్ శెల్వముమ్ తన్దైయుమ్ తాయుమ్ ఉయర్ కురువుమ్ వెఱితరు పూమకళ్ నాదనుమ్, మాఱన్ విళఙ్గియ శీర్ నెఱి తరుమ్ శెన్దమిళారణమే యెన్ఱు ఇన్నీణిలత్తోర్ అఱితర నిన్ఱ ఇరామానుశన్”** (ఆశపడి పొందే గొప్ప సంపద, తండ్రి, తల్లి, ఉజ్జీవింపజేసే ఆచార్యులు, సువాసనను కల తామరపూవులో నివసించే లక్ష్మికి నాథుడు- అన్నీ నమ్మాళ్వార్లు అనుగ్రహించిన, అందమైన ద్రావిడభాషలోని వేదమైన తిరువాయ్మొళి ప్రబంధమే - అని ఈ విశాల ప్రపంచంలోనివారికి తెలిసేటట్లు ఉండే శ్రీరామానుజులు) అని, **“పణ్ణారు మాఱన్ పశున్దమిళ్ ఆనన్దమ్ పాయ్ మదమాయ్ విణ్డిడ ఎఙ్గళిరామానుశ మునివేళమ్”** (రాగపూర్ణమైన, నమ్మాళ్వార్ల అందమైన ద్రావిడప్రబంధాన్ని అధ్యయనం చేసినందున ఏర్పడిన ఆనందమే మదజలమై స్రవించగా, మన శ్రీరామానుజులనే మదగజం) అని గల సూక్తులను మననం చేసి, నమ్మాళ్వార్ల విషయంలోను, వారి సూక్తులలోను శ్రీరామానుజులకు గల అతిమాత్ర ప్రావణ్యానికి తగినట్లు, ఆ ఆళ్వార్ తిరునగరిలోనే వారికొక ప్రత్యేకమైన కోవెలను నిర్మించాలని తలచి, అందుకోసం తమ శిష్యులను నియమించారు. వారు కూడా భగవద్రామానుజుల దివ్యాలయాన్ని, దానిచుట్టూ శ్రీరామానుజ చతుర్వేది మంగళమ్'' అనే మాడవీథులను నిర్మించి, ప్రతిష్ఠజరిపించాడు. శ్రీరామానుజులను ఆరాధించే మహనీయులు పలువురు అక్కడ నివసించేటట్లు చేశారు. ఈ కోవెల నిర్వాహాన్ని తమ ప్రియశిష్యులైన నాయనార్‌కు అప్పగించారు. ఆ నాయనార్‌కూడా శ్రీరామానుజులపట్ల చాలా అభినివేశాన్ని కలవారై, వారికి స్వరూపానురూపమైన కైంకర్యాన్ని ఏ లోటు లేకుండా నిర్వహిస్తూ ఉండడం గమనించిన తిరువాయ్మొళిప్పిళ్ళై ఎంతో ఆనందించి నాయనార్‌కు **“యతీంద్రప్రవణు”** లనే పేరును ప్రీతితో పెట్టారు. అప్పటి నుండి ఆ పేరు నాయనార్‌కు ప్రసిద్ధనామమైనది.

6. యతిరాజవింశతిని రచించడం :

ఆ శ్రీరామానుజుల శ్రీచరణాలలో ఒక స్తోత్రాన్ని విన్నపించాలని ఆచార్యులు ఆజ్ఞాపించగా, యతిరాజవింశతి- అనే స్తుతిని నాయనార్ విన్నపించారు. అందులో చివర **“శ్రీమన్! యతీంద్ర! తవ దివ్యపదాబ్జ సేవామ్, శ్రీశైలనాథకరుణాపరిణామదత్తామ్”** (శ్రీమద్రామానుజా! తిరువాయ్మొళిప్పిళ్ళై తమ కరుణాపరిణామరూపంగా అనుగ్రహించిన తమ దివ్యపదారవిందాలలోని కైంకర్యాన్ని) అని అంటూ స్వాచార్యుల విషయంలో ఉపకారస్మృతిని వ్యక్తం చేశారు. అపుడు దగ్గర ఉండే పెద్దలు. **“వల్లార్కళ్ వాళ్త్తుమ్ కురుకేశర్ తమ్మై మనత్తు వైత్తు చ్చొల్లార వాళ్త్తుమ్ మణవాళనాయనార్ తొణ్డర్కుళామ్ ఎల్లామ్ తళైక్క ఎతిరాశవింశతి యిన్దళిత్తాన్ పుల్లారవింద త్తిరుత్తాళిరణ్డైయుమ్ పోఱ్ఱు నెఞ్జే!”** (సమర్థులైనవారు మంగళాశాసనం చేసే నమ్మాళ్వార్లను మనస్సులో నిలుపుకొని, నోరార కీర్తించే మణవాళమాముని తమ భక్తబృందం అంతా సంతోషించేటట్లు యతిరాజవింశతిని అనుగ్రహించారు. వారి పాదపద్మాల జంటను ఓ మనసా! కీర్తించు) అనే పాశురాన్ని ఆనందాశ్చర్యాలతో పలికారు.

ఈ యతిరాజవింశతిలోని మాధుర్యం మొదలైన గుణవిశేషాలను గూర్చి శ్రీప్రతివాదిభయంకర్ అణ్ణాస్వామివారు తమ శ్రీవరవర ముని శతకంలో పల్కిన శ్లోకాలు ఇక్కడ అనుసంధేయాలు.

ద్రాక్షా మధిక్షిపతి నిందతిమాకరంద -
ధారాం సుధారసఝురీ మధరీకరోతి ।
యత్సంప్రణీత మతులం యతిసార్వభౌమ -
స్తోత్రం స మే వరముని ర్వితనోతు భద్రమ్ ॥

(మణవాళమహామునులచేత చక్కగా రచింపబడినది, సాటి లేనిది అయిన, యతిరాజవింశతి, మాధుర్యంలో ద్రాక్షను నిందిస్తున్నది. తేనెల సోనను నిందిస్తున్నది. అమృతరసప్రవాహాన్ని తక్కువ చేస్తున్నది. ఆ మణవాళ మహామునులు నాకు మంగళాలను ఇవ్వాలి.) అనేది వానిలో ఒక శ్లోకం.

7. ఇక్కడ ఒక సందేహం :

శ్రీరామానుజుల అవతారమైన మణవాళమహామునులు తమను తామే స్తుతించినట్లుగా ఈ స్తోత్రాన్ని రచించవచ్చునా? అందులోను, అంతు లేని నైచ్యాన్ని పల్కడం తగునా?- అని కొందఱు శంకిస్తారు. **"వేదవేద్యే పరే పుంసి జాతే దశరథాత్మజే",** (వేదాలచే పరతత్త్వంగా తెలియబడే పరమపురుషుడు దశరథపుత్రుడుగా జన్మించగా) అనే విధంగా శ్రీరాముడు సాక్షాన్నారాయణుడే అయినా, **"సహ పత్న్యా విశాలాక్ష్యా నారాయణ ముపాగమత్"** (విశాలమైన నేత్రాలను కల సీతాదేవితో పాటు శ్రీరాముడు నారాయణుని ఆరాధించాడు) అనేవిధంగా నారాయణుని ఆరాధించడం, శ్రీరంగనాథుని అర్చామూర్తిని ఆరాధించడంవంటిదే ఇవి కూడా. ఇవి అవతారకృత్యాలకు పోసగినవే -అని పెద్దలు సమాధానం పల్కుతారు.

8. నాయనార్‌కు పుత్రజననం :

అఴకియమణవాళప్పెరుమాళ్ నాయనార్ ఈ విధంగా ఆచార్యపరతంత్రులై, యతిరాజకైంకర్యం చేస్తూ ఉండగా, క్షీరాబ్ధినుండి చంద్రుడు ఉదయించినట్లుగా, వారికి ఒక కుమారుడు కలిగాడు. ఆ కుమారునకు నాయనార్ ఇరామానుశప్పిళ్ళై- అనే పేరు పెట్టమని తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై పల్కగా, నాయనార్ ఆ విధంగా తమ కుమారునకు ఆపేరును పెట్టారు.

9. తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై పరమపదగమనం :

అప్రతిమశిష్యసంపదతో వెలిగే తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళైకు క్రమంగా వార్ధ్యక్యం వల్ల శరీరంతో అశక్తి పెరిగింది. ఇక శరీరాన్ని త్యజించి, పరమపదాన్ని చేరి పరమపురుషునకు నిత్యకైంకర్యం చేసికోవాలనే అభిప్రాయం వారికి కల్గింది. **"ఉత్తమనే ! ఉలకారియనే ! మఱ్ఱొప్పారై యిల్లా విత్తకనే! నల్ల వేదియనే ! వణ్ముడుమ్బై మన్నా ! శుత్త నన్ ఞానియర్ నఱ్ఱుణైయే ! శుత్తశత్తువనే ! ఎత్తనై కాల మిరున్దుఴల్వేన్? ఇవ్వుడమ్బుకొణ్డే"** (ఆచార్యోత్తమా ! లోకాచార్యవర్యా ! సాటి వేఱొకరు లేని మహానుభావా! వైదికోత్తమా! గొప్ప ముడుమ్బైకులానికి నాథుడవైన వాడా! చక్కని జ్ఞానాన్ని కలవారికి గొప్ప ఆలంబనమై ఉండే శుద్ధసత్త్వ స్వరూపా! ఇక ఈ శరీరంతో ఎంత కాలం నేను ఈలోకంలో బాధపడ గలను?) అని అనుసంధించారు. అపుడు ఒకనాడు కలలో వారికి శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు సాక్షాత్కరించి, **"నలమన్ద మిల్లైదోర్ నాడు పుకువీర్"** (అంతు లేని ఆనందాన్ని కల పరమపదాన్ని చేరండి రండి!) అని అన్నారు. తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళైకు వెంటనే మెలకువ వచ్చింది. నిత్యకర్మానుష్ఠానాలను ముగించుకొని, తమ శిష్యబృందాన్ని పిలిపించి, **"విణ్ణులకుమ్ తరువానాయ్ విరైకిన్ఱాన్ విదివకైయే వానేఱ వఴి తన్ద వాట్టాఱ్ఱాన్ విదివకైయే వానేఱ ప్పోకిన్ఱేన్ నరకత్తై నకు నెఞ్జే!"** అనే తిరువాయ్‌మొఴి పాశురాలను గూర్చి విస్తృతంగా ఉపన్యసించి, "మహనీయులారా! ఈ నాడు స్వామి నన్ను ఆచార్య శ్రీచరణసన్నిధికి తీసికొనిపోవాలని నిశ్చయించాడు. ఇక మీరంతా అఴకియమణవాళ ప్పెరుమాళ్ నాయనార్‌ను సామాన్యులుగా భావించకుండా, మన శ్రీరామానుజుల అవతారవిశేషంగా తలచి, వీరి అభిమానాన్ని పొంది ఉజ్జీవించండి'' అని నియమించారు. తరువాత తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై నాయనార్‌ను ఆచార్యపీఠంలో కూర్చుండబెట్టి, **"జనకానాం కులే కీర్తి మాహరిష్యతి మే సుతా, సీతా భర్తార మాసాద్య రామం దశరథాత్మజమ్"** (దశరథపుత్రుడైన రాముని భర్తగా పొందిన, నాకుమార్తె సీత జనకకులానికి కీర్తిని తెస్తుంది) అని జనకచక్రవర్తి ఆశపడినట్లుగా, శ్రీవైష్ణవకులం అంతా మీవల్ల పరమవిలక్షణమైన మహిను, కీర్తిని పొందగలరు. **"శ్రేయాంసి సర్వాణ్యధిజగ్ముషస్తే"** (సమస్త శ్రేయస్సులను పొందిన నీకు) అనేటట్లు ఏవిషయంలోను ఏవిధమైన లోటు లేని మీకు ఇక నేను ఆశాసించవలసినదేమీ లేదు. నా మనస్సులో ఉండే కోరికను పూర్వమే మీకు తెలియజేశాను. ఆకోరిక తీరేటట్లుగా ఈనాటి వరకు మీరు వర్తించినట్లే, ఇకపై కూడా మన పూర్వాచార్యదివ్యగ్రంథాల ప్రవచనాన్ని,

అనుభవాన్ని కాలక్షేపంగా కల్గి ఉండండి. మన ఆళ్వారులు, పూర్వాచార్యులు ఏకకంఠంగా ఆసక్తిని పొందిన శ్రీరామానుజ దర్శనం నిర్వహించిన చోటు శ్రీరంగం కనుక, మీరు కూడా అక్కడకు వెళ్ళి, మీ పూర్వావతారంలో వలె ఆ క్షేత్రంలో నిత్యనివాసాన్ని ఏర్పరచుకొని, బాహ్య కుదృష్టి సిద్ధాంతాలను నిరసించి, కలి ప్రభావాన్ని పోగొట్టి, శ్రీరంగశ్రీని సంస్కరించి, శాస్త్రార్థాలను అందఱికి ఉపదేశించి, నమ్మాళ్వార్ల వేదమైన తిరువాయ్‌మొళిని వర్ధిల్లచేసి, ఈ లీలావిభూతిని నిత్యవిభూతిగా చేయండి'' అని పల్కి, పొలిన్దు నిన్ఱ పిరాన్‌కు, నమ్మాళ్వార్లకు మంగళాశాసనం చేశారు. శిష్యులనందఱిని నాయనార్‌కు అప్పగించి, తమ నివాసాన్ని చేరారు. పిళ్ళైలోకాచార్యులవారి శ్రీచరణా లను స్మరిస్తూ పరమపదప్రాప్తిని పొందారు. నాయనార్ కూడా ఆచార్యవిశ్లేషాన్ని సహించలేక చాలా దుఃఖాన్ని పొందారు. కొంతసేపటికి తేరుకొని, పిళ్ళైకు చేయవలసిన చరమకైంకర్యాలను యథావిధిగా నిర్వహింపజేశారు.

10. నాయనార్‌ను వానమామలై జీయర్ ఆశ్రయించడం :

నాయనార్, స్వాచార్యాజ్ఞను శిరసా వహించి, పూర్వాచార్య శ్రీసూక్తులను వాచోవిధేయం చేసికొని, ప్రసిద్ధప్రభావాన్ని కలవారై ఆళ్వార్ తిరునగరిలో వేంచేసి ఉండే విషయాన్ని గమనించి, పలు ప్రాంతాలలోని పలువురు మహనీయుల వారి వద్దకు వచ్చి నాయనార్ శ్రీచరణాలలో ఆశ్రయించసాగారు. వారిలో, ముందుగా, వానమామలైక్షేత్రంలో మహాజ్ఞానాధికులై వేంచేసి ఉండే **"అళగియ వరదర్"** పరమవైరాగ్యంతో ఉత్తమాశ్రమాన్ని స్వీకరించి, **"రామానుజజీయర్"** అనే నామాన్ని పొంది, నాయనార్ శ్రీచరణాల సన్నిధిలో ఛాయవలె, పాదరేఖవలె చాలా సన్నిహితులయ్యారు. వీరికి **"పొన్నడిక్కాల్ జీయర్"** అనే పేరును కూడా పొందారు. (వీరే మొదటి వానమామలై జీయర్).

11. నాయనార్ శ్రీరంగనాథుని సన్నిధికి వెళ్ళడానికి అనుజ్ఞను పొందడం :

నాయనార్ ఈ విధంగా పలువురు శిష్యులతో కలసి, సిద్ధాంత ప్రచార పరిరక్షణాలను చేసే సమయంలో, ఒక ఆర్ద్రానక్షత్రం నాడు గద్యత్రయానుసంధానం జరిగేటపుడు **"యావచ్ఛరీరపాత మత్రైవ శ్రీరంగే సుఖమాస్వ"** (ఈ శరీరం పతనం చెందేవరకు ఇక్కడే శ్రీరంగంలో సుఖంగా ఉండండి) అనే శ్రీసూక్తి ప్రకరణంలో స్వాచార్యులైన తిరువాయ్‌మొళిప్పిళ్ళై చేసిన ఆజ్ఞను నాయనార్ స్మరించి, శ్రీరంగంలో నిత్యవాసం చేస్తూ, శ్రీరంగనాథుని మంగళాశాసనమే కాలక్షేపంగా కల్గి జీవనం సాగించాలని తలచారు. ఆళ్వార్ల సన్నిధిలో తమ కోరికను విన్నపించి, వారి అనుమతిని పొందారు.

12. నాయనార్‌శ్రీరంగయాత్రకు బయలుదేరడం :

నమ్మాళ్వార్ల అంగీకారాన్ని పొందిన నాయనార్ **"తెన్నరఙ్గర్ ఇన్నరుళుక్కు ఇలక్కాక ప్పెఱ్ఱోమ్"** (దక్షిణదిక్కులోని శ్రీరంగనాథుని దివ్యానుగ్రహానికి లక్ష్యం కాగలిగాము) అని మనస్సులో సంతోషించి, శిష్యులతో కలసి శ్రీరంగానికి బయలు దేరారు. దారిలో **"మెన్నడై యన్నమ్ పరన్దు విళైయాడుమ్ విల్లిపుత్తూరుఱైవాన్"** (అందమైన నడకలను కల హంసలు విస్తరించి క్రీడించే శ్రీవిల్లిపుత్తూర్‌లో వేంచేసి ఉండేవాడైన) వటపత్రశాయి స్వామిని సేవించగోరి, ఆ క్షేత్రాన్ని చేరి, **"వడపెరుమ్ కోయిలుడైయాన్"** అనే అచటి స్వామిని, పెరియాళ్వార్లను, గోదాదేవిని సేవించారు. అక్కడ ఉండే పెద్దల ప్రార్థనకు అంగీకరించి, కొన్ని దినాలు అక్కడే ఉండి పోయారు. తమను ఆశ్రయించిన శిష్యులకు సంప్రదాయార్థాలను ఉపదేశించి, అక్కడనుండి బయలుదేరారు. క్రమంగా **"మాలిరుమ్ శోలై మైన్దన్"** (తిరుమాలిరుమ్ శోలైక్షేత్రంలోని నిత్యయౌవనం కల సుందరబాహుస్వామిని) సేవించగోరి, అక్కడకు చేరారు. **"శిలమ్బాఱు"** అనే నూపురగంగలో స్నానమాడి, సుందరబాహు స్వామిని సేవించి, ఆ స్వామికి మంగళాశాసనం చేసి, అక్కడ కొన్నాళ్ళు కూరేశులు నివసించిన చోట సుందరబాహుస్తవంలోని గంభీరార్థాలను

తమ శిష్యులకు బోధించారు. అనంతరం అక్కడ నుండి శ్రీరంగానికి బయలుదేరారు. కులశేఖరాళ్వార్లు పల్కిన "**వన్పెరు వానక ముయ్య అమరరుయ్య మణ్ణుయ్య మణ్ణులకిల్ మనిశరుయ్య, తున్బమిను తుయరకల అయర్వొన్టిల్లా చ్చుకమ్ వళర... అన్బొడు తెన్తిశై నోక్కి ప్పళ్ళికొళ్ళుమ్ అణిఅరజ్గన్ తిరుముఱ్ఱత్తు అడియార్తజ్గళ్ ఇన్బమికు ఇరుక్కుమ్ నాళే**" (విశాలమైన పరమపదం ఉజ్జీవించేటట్లు, నిత్యసూరులు ఉజ్జీవించేటట్లు భూలోకం తరించేటట్లు, భూలోకంలోని మానవులు తరించేటట్లు, దుఃఖాన్ని కల్గించే క్లేశాలు తొలగేటట్లు, ఏమాత్రం దుఃఖ స్పర్శలేని ఆనందం వృద్ధి అయేటట్లు, భక్తులపై ప్రీతితో దక్షిణదిక్కుకు శ్రీరంగనాథుని ఆలయముఖద్వారం గడపవద్ద ఉండే దాసుల, గొప్ప ఆనందంతో నిండిన సమూహాన్ని దర్శించి, నేనుకూడా అంగీకరించి, వారితో కలసి ఉండే ఆ సుదినం ఏనాడో కదా) ఇత్యాది పలు పాశురాలను **"కదాహం కావేరీతటపరిసరే"** ఇత్యాది శ్లోకాలను ఆనందంతో అనుసంధిస్తూ ప్రయాణం సాగించారు. **"ఎణ్డిశై క్కణ్గళు మిఱైఞ్జియాడు తీర్త్త నీర్ వణ్డిరైత్త శోలైవేలి మన్ను శీర్ అరజ్గమ్"** (ఎనిమిది దిక్కులలోని జనుల కన్నులు చూచి ఆనందించి స్నానంచేసే పవిత్ర జలాలను కలిగినది, తుమ్మెదలు ధ్వనించే తోటలను తీరంలో కల్గినది అయిన కావేరి నది తీరంలో చిరకాలంగా స్థిరంగా ఉండే అందమైన శ్రీరంగం) అని కీర్తింపబడిన శ్రీరంగంలోని కావేరీనదిని, **"వణ్డిన మురలుమ్ శోలై మయలిన మాలుమ్ శోలై కొణ్డల్ మీదణవుమ్ శోలై కుయిలినమ్ కూవుమ్ శోలై అణ్డర్ పోన్ అమరుమ్ శోలై"** (తుమ్మెదలు ధ్వనించే తోటలు, నెమళ్ళ గుంపులు చేరే తోటలు, మేఘాలు పైన సంచరించే తోటలు, కోయిలల గుంపులు కూసేతోటలు బ్రహ్మాండాధి పతి వేంచేసి ఉండే తోటలు) అయిన శ్రీరంగంలోని ఉద్యానవనాలను చేరి ఆనందించారు. కావేరిలో స్నానమాడి నిత్యకర్మానుష్ఠానాలను ముగించుకొన్నారు.

మేడలతో, మిద్దెలతో నిండిన త్రివిక్రమ ప్రాకారం, అకలంకన్ తిరువీధి, ఆలినాడన్ తిరువీధి, కులశేఖరన్ తిరువీధి, మహేంద్రన్

తిరువీధి ఇత్యాదిగా చెప్పబడే సప్తప్రాకారాలలోని వీథులను కళ్ళార దర్శించి గొప్ప ఆనందాన్ని పొందారు.

ఆ కాలంలో శ్రీరంగంలో **"అణ్ణర్"** అనే ఒక మహనీయులు ప్రసిద్ధులుగా ఉండేవారు. నాయనార్ వారి తిరుమాళిగకు వేంచేశారు. అణ్ణల్, అంతకు ముందే నాయనార్ జ్ఞానభక్తివైరాగ్య వైభవాన్ని గూర్చి వినినందున, నాయనార్‌ను చూచి మహానిధిని దర్శించినట్లుగా చాలా సంతోషించారు. వారికి పలు ఉపచారాలను చేసి, కొద్దిసేపు వారితో సంభాషించారు. ఆ విధంగా కొద్ది సమయం సంభాషించినంత మాత్రం లోనే నాయనార్ సర్వజ్ఞత్వానికి ఆశ్చర్యపడిన అణ్ణర్ "వీరు అవతార విశేషమే, సందేహం లేదు'' అని నిశ్చయించుకొన్నారు. శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో వీరికి పలు సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయదలచి, ఆ కాలంలో శ్రీరంగాలయ నిర్వహణను చేసే తిరుమలై తన్ద పెరుమాళ్ భట్టర్- అనే మహనీయులకు నాయనార్‌ను గూర్చి తెలిపారు. భట్టర్‌కూడా నాయనార్‌దగ్గరకు వచ్చి సేవించి, కొద్దిసేపు వారితో సంభాషించినంతలోనే **"శ్రీమాన్ శ్రీభాష్యకారోసౌ భూతలే పునరుత్థితః, ఇతి నిశ్చిత్య సంతుష్య ప్రావణ్య మతులం దధే"** (శ్రీమద్రామానుజులు మళ్ళీ ఈ భూలోకంలో అంతరించారు- అని నిశ్చయించుకొని, ఆనందించి వారిపట్ల గొప్ప ప్రావణ్యాన్ని పొందారు) అనే రీతిలో నాయనార్‌ను భగవద్రామానుజుల పునరవతారంగానే నిశ్చయించు కొన్నారు. పరిజన పరిబర్హపరిచ్ఛద పురస్కార విశేషాలతో సన్నిధిలో మంగళాశాసనం పొందే క్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశారు.

13. నాయనార్ శ్రీరంగనాథునకు మంగళాశాసనం చేయడం :

పలుపలు పరివారాలతో కూడి సన్నిధికి మంగళాశాసనం చేయడం కోసం వేంచేసి నాయనార్ మునుముందుగా శ్రీరామానుజుల సన్నిధిలో అనుమతిని పొంది, ఆ రామానుజులు వేంచేసి ఉండే సన్నివేశాన్ని దర్శించి, గొప్ప అభినివేశాన్ని పొందారు. **"ఇవ్వులకమ్ తన్నిల్ ఎతిరాశర్ కొణ్డరుళుమ్**

ఎవ్వురువుమ్ యాన్ శెన్ఱిఱైఞ్జినక్కాల్, అవ్వురువుమ్ ఎల్లా మినిదేను మివ్వరఙ్గత్తిత్పోల నిల్లాదెన్నెఞ్జిల్ నిఱైన్దు" (ఈ లోకంలో శ్రీరామానుజులు పరిగ్రహించిన ఏవిషయమైనా నాకది మిక్కిలి ప్రియమైనదే అయినా, వాటిలో ఈ శ్రీరంగం వలె నామనస్సులో అంతా నిండి ఉండే వస్తువు ఇంకొకటి లేదు) అనే పాశురాన్ని విన్నపించి, తరువాత పరివారంతో కూడిన శ్రీరంగనాథుని క్రమంగా మంగళాశాసనం చేసి, తిరుమాలై, అమలనాదిపిరాన్ మొదలైన దివ్యప్రబంధాలను శ్రీరంగరాజస్తవం మొదలైన స్తోత్రాలను అనుసంధిస్తూ, నంబెరుమాళ్ సన్నిధిలో నిలచారు. శ్రీరంగనాథుడు నాయనార్ ప్రేమతో చల్లగా కటాక్షించి - "మాకు కావలసిన వారిని మేమే అన్వేషించుకొన్నాము. మా అవాప్తసమస్తకామత్వం ఈనాడు ఏకొఱత లేనిది అయినది" అని పల్కి సకలమర్యాదలను అనుగ్రహించాడు. నాయనార్ కృతార్థులై, **"పెరియార్క్కాట్పట్టకాల్ పెఱాదపయన్ పెఱుమాఱు"** (గొప్పవారి అనుగ్రహం లభిస్తే అలభ్య లాభం కూడా లభించే రీతి ఇది) అని సంతోషించి, అణ్ణర్విషయంలో భట్టర్ విషయంలో కృతజ్ఞతను ప్రకటించి, తమ నివాసాన్ని చేరారు.

తరువాత శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారి తిరుమాళిగకు వేంచేసి వాకిటిలో నమస్కరించి, **"రహస్యమ్ విళైన్ద మణ్"** (రహస్యం ఆవిర్భవించిన భూమి) అని అక్కడ ఉండే మృత్సంబంధాన్ని చాలా ఆదరించి, అక్కడ రహస్యత్రయ ప్రవచనాదులను సాగించారు.

14. నాయనార్ దివ్యదేశయాత్ర :

తరువాత, నాయనార్‌కు, చోళదేశంలోని మధ్యదేశంలోని, తొండనాడులోని దివ్యదేశాలను సందర్శించాలనే అభిప్రాయం కల్గింది. అందుకు శ్రీరంగనాథుని ఆజ్ఞను పొంది తమ శిష్యవర్గంతో పాటు యాత్రకై బయలుదేరారు. యాత్రాక్రమంలో సకలదివ్యదేశాలను సేవిస్త తిరుమలలో శ్రీవేంకటేశ్వరునకు ఆశ్వయుజమాసంలో జరిగే బ్రహ్మోత్స వాలు సమీపిస్తున్నాయని తెలిసి, అక్కడకు వేంచేశారు. ఉత్సవాలను

సేవించి, శ్రీవేంకటేశ్వరుడను గ్రహించిన సత్కారాలను పొంది అక్కడ నుండి బయలుదేరి పెరుమాళ్ కోయిల్ అనబడే కంచికి చేరారు.

15. వరదరాజస్వామికి మంగళాశాసనం చేయడం :

అక్కడ ఉండే దివ్యదేశాలకు మంగళాశాసనం చేసి, పెరుందేవి తాయార్‌తో వేంచేసి ఉండే వరదరాజస్వామి దివ్యతిరుమేని సౌందర్యాన్ని సేవించి, ఆ స్వామి అందంలో చాలా అభినివేశాన్ని పొందారు. **"శ్రీదేవరాజ మంగళమ్"** అనే వరదరాజస్వామి విషయంలోని మంగళాశాసనస్తుతిని శిష్యుల ప్రార్థనకు అంగీకరించి వరవరమునులు అనుగ్రహించారని పెద్దలంటారు.

16. నాయనార్ శ్రీభాష్యాన్ని అధికరించడం :

నాయనార్, అవతారవిశేష ప్రయుక్తమైన సర్వజ్ఞత్వ పూర్తిని కలవారైనా, ఈభూలోకంలో ఉండే క్రమాన్ని అనుసరించి, స్వాచార్యులైన తిరువాయ్మొళ్ఴిప్పిళ్ళై ఆజ్ఞను పాటిస్తూ ఒక సదాచార్యుల సన్నిధిలో శ్రీభాష్యాన్ని అధికరించాలని అభిప్రాయపడ్డారు. అపుడు కంచిలో వేంచేసి ఉండేవారు, సత్సంప్రదాయ శుద్ధిని కలవారైన కిడాంబినాయనార్ అనే స్వామి సన్నిధిలో (పూర్వావతారమైన శ్రీరామానుజావతారంలో తామే అనుగ్రహించిన) శ్రీభాష్య మహాగ్రంథాన్ని అధికరించడంకోసం శ్రీరామానుజుల అనుమతిని పొందగోరారు. ఒక శుభదినాన శ్రీపెరుంబూదూర్‌కు వెళ్ళి, అక్కడ ఆశువుగా పలు పాశురాలను అనుగ్రహించారు. వాటిలో- **"ఇదువో పెరుమ్బూదూర్ ! ఇఙ్గే పిఱన్దో ఎతిరాశర్ ఎమ్మిడరై తీర్త్తార్! ఇదువో తాన్ తేజ్గుమ్ పెరునల్ తిరునకరి క్కొప్పాన ఓఙ్గు పుకళ్ఴుడైయ ఊర్"** (ఇదే కదా శ్రీపెరుంబూదూరు! ఇక్కడ అవతరించే కదా శ్రీరామానుజులు మన దుఃఖాలను తీర్చారు. ఇదే కదా గొప్పదైన ఆళ్వార్ తిరునగరితో సమానమైన, వృద్ధి చెందే కీర్తిని కల ఊరు) అని, **"ఎన్ఱై ఎతిరాశర్ ఎమ్మైఎడుత్తళిక్క వన్ద పెరుమ్బూదూరిల్ వన్దోమో! శిన్ఱై**

మరుళో! తెరుళో! మకిழ் మాలై మాఱనరుళో ఇప్పేఱ్ఱుక్కడి" (తండ్రి అయిన శ్రీరామానుజులు మనలను ఉద్ధరించడంకోసం అవతరించిన శ్రీపెరుంబూదూర్‌కు వచ్చామా ! అహా! మన మనస్సు భ్రమించలేదుకదా! మెలకువగానే ఉన్నదా! ఈ పరమప్రాప్యానికి మూలం వకుళాభరణులైన నమ్మాழ்వార్ల అనుగ్రహమా!) అని గల పాశురాలు కొన్ని.

ఈ విధంగా కీర్తించిన తరువాత, భగవద్రామానుజులను సేవించి, వారి అనుజ్ఞను పొంది, మళ్ళీ తిరిగి కంచికి చేరి, కిడాంబినాయనార్ దగ్గర శ్రీభాష్యకాలక్షేపాన్ని చేశారు. తరువాత కొంతమంది పెద్దలు అழகియ మణవాళప్పెరుమాళ్ నాయనార్ సన్నిధిలో శ్రీభాష్యకాలక్షేపాన్ని చేయాలని వచ్చి పదే పదే ప్రార్థించగా, వారి ప్రార్థనను అంగీకరించి, కంచిలోని యథోక్తకారి సన్నిధిలో ఒక సంవత్సర కాలం వేంచేసి ఉండి శ్రీభాష్యప్రవచనాన్ని చేశారు. ఇందువల్లనే యథోక్తకారి సన్నిధిలోని మణవాళమహామునుల అర్చామూర్తి వ్యాఖ్యానముద్రతో వేంచేసి ఉన్నారని పెద్దలంటారు.

17. నాయనార్ సకల శాస్త్రపారంగతత్వం :

నాయనార్ శ్రీభాష్యాన్ని అధికరించే సమయంలోను, ఆ మహాగ్రంథాన్ని శిష్యులకు ప్రవచనం చేసేటపుడు తమ న్యాయ మీమాంసాది సకలశాస్త్రపారావార పారీణత్వాన్ని పలు రీతులలో వ్యక్తం చేసేవారు. తర్కమీమాంసాది శాస్త్రాలలో నైపుణ్యం కలవారు పలువురు ఆచార్యులు ఉన్నా, స్వామికి ఉండే పాండిత్యప్రకర్షం విలక్షణమనేది వారు వెలయించిన వ్యాఖ్యానాలలో ప్రత్యక్షరంలోను అత్యంతస్ఫుటంగా వ్యక్తమవుతుంది. ఒక్కొక్క సూక్తి శాస్త్రార్థసారం మూర్తీభవించినదా! అనేటట్లు ఉన్నందున వీరి సర్వతోముఖ పాండిత్యం వేఱెక్కడ దర్శించడానికి సాధ్యం కానిది. **"శెన్దమిழுమ్ వడకలైయుమ్ తికழ் నావర్"** (అందమైన ద్రావిడవేదం, సంస్కృతవేదం ప్రకాశించే జిహ్వను

కలవారు) అనే తిరుమంగైయాழ்వార్ల శ్రీసూక్తికి అద్వితీయ ప్రధాన లక్ష్యభూతులుగా ఈ విశాలభూమిలో వెల్గినవారు, నాయనార్- అనేది యథార్థం.

18. నాయనార్ శ్రీరంగానికి తిరిగి రాక :

ఈ విధంగా కాంచీనగరంలో ఒక సంవత్సరకాలం పాటు వేంచేసి ఉండి, శిష్యులను ఉజ్జీవింపచేసి, శ్రీరంగానికి నాయనార్ తిరిగి వచ్చారు. అక్కడ **"పోఙ్గోదమ్ శూழ்న్ద పువనియుమ్ విణ్ణులకుమ్ అఙ్గాదుమ్ శోరామే ఆళ్కిన్ఱ ఎమ్బెరుమాన్ శెఙ్గోలుడైయ తిరువరఙ్గచ్చెల్వనార్"** (పొంగే సముద్రాన్ని చుట్టూ కల భూమిని, పరమపదాన్ని వాటిలో ఏదీ జారిపోకుండా పరిపాలించే స్వామి, ఆజ్ఞా దండాన్ని కల శ్రీరంగనాథుని) విశేషకటాక్షానికి పాత్రమై, తమను ఆశ్రయించినవారంతా ఉజ్జీవించేటట్లు సకల సంప్రదాయార్థ విశేషాలను అనుగ్రహిస్తూ ఈలీలావిభూతిని నిత్యవిభూతిగా ప్రకాశింపజేశారు.

19. నాయనార్ సన్న్యాసాశ్రమస్వీకారం :

ఆ కాలంలో నాయనార్‌కు జ్ఞాతులు పలువురు ఉండేవారు. మాటిమాటికి జాతాశౌచ - మృతాశౌచ ప్రసక్తి వారికి కలిగేది. దానివల్ల గ్రంథకాలక్షేపానికి, శ్రీరంగనాథుని మంగళాశాసనానికి పదే పదే ఆటంకం కలిగేది. దానిని చూచి నాయనార్‌కు గృహస్థాశ్రమం పట్ల ఏవగింపు కల్గింది. ఉత్తమాశ్రమాన్ని స్వీకరించడమే దీనికి పరిష్కారోపాయమని తలచిన నాయనార్, అపుడు శ్రీరంగంలో ఉండే శ్రీశఠకోపజీయరనే పేరుతో ప్రసిద్ధులై, జ్ఞానానుష్ఠాన సంపన్నులైన మహనీయుల వద్ద తురీయాశ్రమస్వీకారాన్ని చేసి, శ్రీరంగనాథుని సన్నిధికి మంగళాశాసనార్థం వెళ్ళారు. అపుడు శ్రీరంగనాథుడు నాయనార్‌ను చూచి ఆదరించి, తమ తిరునామాన్నే వారికి పెట్టి- అంటే- **"అழகియమణవాళ మామునికళ్"** అనే పేరును పెట్టి, సకల మర్యాదలను అనుగ్రహించి, **"యావచ్ఛరీరపాత**

మత్రైవ శ్రీరంగే సుఖమాస్వ" (శరీరపతనం వరకు ఇక్కడే శ్రీరంగంలో సుఖంగా వేంచేసి ఉండండి) అని శ్రీరామానుజులను వలె నియమించి, వల్లవరాయమండపాన్ని వారికి బహుమానంగా అనుగ్రహించాడు. సమస్తపరివార పరిచ్ఛదాలతో సాగనంపాడు. మణవాళమహామునులు శ్రీరంగనాథుని అనుగ్రహపూర్ణమైన నియమనాన్ని శిరసావహించి, మఠానికి వెళ్ళి, శ్రీరంగనాథుడు తనపట్ల చూపిన ఆదరాతిశయాన్ని తలచి ఆనందంలో మునిగిపోయారు.

క్రమంగా మణవాళమహామునుల అప్రతిమవైభవం దేశం అంతా వ్యాపించింది. "ఉలకమ్ నిఱైన్ద పుకఴ్" (లోకం అంతా వ్యాపించిన కీర్తి) అనేటట్లు ప్రసిద్ధులైన శ్రీవరవరమునులను పలుదిక్కుల నుండి వచ్చిన పలువురు ఆశ్రయించి, నాథయామున యతివరాది పూర్వాచార్యులను సేవించని కొఱత తీరినవారయ్యారు. వారంతా ఆ పూర్వాచార్యులు ఇపుడు ఈ వరవరమునుల రూపంలో వేంచేసి ఉన్నారని నిశ్చయించుకొని, కృతార్థులై, పరమానంద భరితులయ్యారు.

20. తిరుమలైయాఴ్వార్ తిరుమండపం నిర్మాణం :

అఴకియమణవాళ మహామునులు తమ మఠంలోని ఒక భాగాన్ని తమకు ఆచార్యులైన తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై పేరుతో కాలక్షేప మండపంగా తీర్చిదిద్దారు. అందులో పూర్వాచార్యులు అనుగ్రహించిన దివ్యసూక్తులను "మున్నవరామ్ నమ్ కురవర్‌మొఴికళ్ ఉళ్ళ ప్పెఱ్ఱోమ్" (పూర్వులైన మన ఆచార్యుల సూక్తులను మనస్సులో పదిలపరచుకొన్నాము) అనేవిధంగా మననం చేసి, వానిని శిష్యులకు ప్రవచించారు. "అథ శ్రీశైలనాథార్యనామ్ని శ్రీమతి మండపే" అని ఆరంభించి దేవరాజ గురువు దినచర్యాస్తోత్రంలో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించారు.

ఈ విధంగా తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై తిరునామంతో తిరుమలైయాఴ్వార్ అనే నిర్మింపబడిన ప్రవచనమండప నిర్మాణంలో

పిళ్ళైలోకాచార్యులవారి తిరుమాళిగనుండి "రహస్యమ్ విళైన్ద మణ్" అనే ప్రసిద్ధిని పొందిన పవిత్రమైన మన్నును తీసికొనివచ్చి ఉపయోగించారు. దానిని గురుకులంగా భావించి, ముముక్షువులై, తమను ఆశ్రయించిన వారికి సంప్రదాయరహస్యార్థాలను ప్రీతితో వ్యాఖ్యానించారు.

21. పట్టర్ పిరాన్ జీయర్ వరవరమునులను ఆశ్రయించడం :

ఈవిధంగా కొంతకాలమైన తరువాత "గోవిందదాసరప్పన్" అనే పేరును కల పట్టర్ పిరాన్ జీయర్ మణవాళమహామునుల వద్దకు వచ్చి, వారిని ఆశ్రయించారు. శ్రీరామానుజులపట్ల ఎమ్బార్‌వలె, వారు క్షణంకూడా మామునులను విడచి ఉండకుండా, పాదచ్ఛాయవలె ఉంటూ, అంతరంగ కైంకర్యాన్ని చేశారు. శ్రీమణవాళ మహామునులతో సాటి వచ్చే మహాచార్యులు ఉభయవిభూతులలో ఎవరూ లేరనే నిశ్చయాన్ని పట్టర్‌పిరాన్ పొందారు. వీరు అంతిమోపాయనిష్ఠై- అనే పేరు గల చరమపర్వనిష్ఠను తెలిపే గ్రంథాన్ని రచించారు.

22. కోయిల్ కన్దాడై యణ్ణన్ నాయనార్‌ను ఆశ్రయించడం :

శ్రీరంగంలోనిత్యవాసం చేసే ఆచార్యపురుషులలో సుప్రసిద్ధులైన కన్దాడై అణ్ణన్ శ్రీమణవాళమహామునుల సంబంధమే తమకు ఉత్తారకమని తలచారు. శ్రీరంగనాథుడు కూడా అణ్ణన్‌కు కలలో కన్పించి, మణవాళమహామునుల వైభవాన్ని తెలియజెప్పి, అంతవరకు వారిపట్ల ఉదాసీనంగా ఉండే అణ్ణన్ అభిప్రాయాన్ని మార్చి సుముఖత కలిగేటట్లు చేశాడు. అపుడు అణ్ణన్ తమ పరివారంతో పాటు శ్రీమామునుల సన్నిధిని చేరి, తమను శిష్యునిగా స్వీకరించమని పదేపదే అర్థించారు. మామునులు వారి ప్రార్థనను కాదనలేక అంగీకరించారు. మణవాళమహామునుల పరిపూర్ణకృపకు పాత్రమైన కన్దాడై అణ్ణన్ వారి అంతరంగశిష్యులలో ఒకరయ్యారు. శ్రీమణవాళమహామునుల పట్ల

చరమపర్వనిష్ఠను ప్రకటిస్తూ, కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తాம్బు ప్రబంధాన్ని నమ్మాళ్వార్లను స్తుతిస్తూ మధురకవులు అనుగ్రహించినట్లుగా, వేఱొక కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తాम్బు ప్రబంధాన్ని రచించారు. ఈ కన్దాడై అణ్ణన్ పురుషకారంతోనే ఎఱుమ్బియప్పా వరవరమునులను ఆశ్రయించ గలిగారు.

23. వేడలప్పై వృత్తాంతం :

మణవాళమహామునులు సాటి లేని వైభవంతో ఆచార్యసార్వ భౌములుగా శ్రీరంగంలో ప్రకాశించే సమయంలో అద్వైత పండితుడొకడు ఉత్తరభారతం నుండి శ్రీరంగప్రాంతానికి వచ్చాడు. అక్కడి శ్రీవైష్ణవ సమృద్ధిని, మణవాళమహామునుల ప్రశస్తిని విని, చూచి, సహించలేక పోయాడు. అసూయావేశాలతో, పండితగర్వంతో, అక్కడ ఉండే శ్రీవైష్ణవులను అధిక్షేపించి పల్కుతూ, "మీకు సామర్థ్యం ఉంటే నన్ను జయించి, మీ సిద్ధాంతాన్ని నిలబెట్టుకోండి" అని వాదయుద్ధానికి రమ్మని తన దూతను ఒకనిని మణవాళమహామునుల దగ్గరకు పంపించాడు. ఆ మాయావాది అంతకు ముందు **"వేడలప్పై"** అనే శ్రీవైష్ణవ పండితుని శిష్యుడు. అతడు సహజంగా శ్రీవైష్ణవోత్తముడైనా, సహవాస దోషంచేత, కొంతకాలం అద్వైతమతాభిమానియై ఆరూఢపతితు డయ్యాడు. అటువంటివాని ముందుకు తాము వెళ్ళడం, అతనితో శాస్త్రవాదాన్ని చేయడం తమకు అవద్యాన్ని కల్గిస్తుందని తలచిన మామునులు, వాధూలవంశీయులైన ఆవేడలప్పైను పిలిపించి, వారిద్వారా అద్వైతవాది గర్వాన్ని అణచాలని తలచారు. **"వేడల్"** అనే చోటునుండి అప్పైను పిలిపించి, ఆ అద్వైత పండితునితో వాదించమని అన్నారు. తనతో వాదించడానికి వచ్చే పండితుడు సాక్షాత్తు తనకు ఆచార్యులైన వేడలప్పై- అని తెలిసిన ఆ అద్వైతవాది, గరుడుని చూచిన సర్పంవలె, భయపడి వణకి వచ్చిన దారిలోనే వెనక్కి వెళ్ళిపోయాడు.

తరువాత, మామునులు వేడలప్పైను సత్కరించి, "మీరిక్కడనే

మాకు సహాయంగా ఉండండి" అని అన్నారు. ఈ విధంగా మీమునులు వారిని అడగడానికి కారణం ఏమంటే - ఆళ్వార్ల శ్రీసూక్తుల అమృత సముద్రంలో అనవరతం అవగాహించేవారై, **"తేవు మఱ్ఱఱియేన్"** **(వేఱొక దైవం తెలియను)** అనే మధురకవుల నిష్ఠను కలవారై, సదా నమ్మాళ్వార్ల శ్రీసూక్తులనే భోగ్యతగా భావించే మణవాళమహామునులకు ఆ అనుభవానికి విరోధిగా పర్యవసించే దర్శనవిరోధి నిరసనంకోసం సమర్థులైన సహాయకులను ఒకరిని తమతో నిలుపుకోవలసి వచ్చింది. అప్పై స్వగ్రామ నివాసాన్ని విడచి, శ్రీరంగంలో నివసించడానికి ఉత్సుకత చూపలేదు. మణవాళమహామునుల అనుమతిని వేడి, తమ గ్రామానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

24. ప్రతివాది భయంకరమ్ అణ్ణన్ మామునులను ఆశ్రయించడం :

ఈ విధంగా తమకోరిక నెరవేరనందున మామునులు "ఇక ఈ కార్యాన్ని నిర్వహించగల్గినవారెవరు?" అని విచారిస్తూ ఉండగా, ప్రతివాది భయంకరమ్ అణ్ణన్ గూర్చి విన్నారు. అణ్ణన్, సర్వశాస్త్రాలలోను మహాసమర్థులై, ఆత్మగుణసంపన్నులై, తిరుమలక్షేత్రంలో శ్రీవేంకటేశ్వరు నకు నిత్యకైంకర్యాన్ని చేస్తూ అక్కడ సకుటుంబంగా వేంచేసి ఉన్నారని విన్నారు. "వీరే ఈ పనిని నిర్వహించగల సమర్థులు" అని నిశ్చయించు కొని, వారిని శ్రీరంగానికి రమ్మని ఆహ్వానించడం కోసం ఇద్దఱు శ్రీవైష్ణవులను తిరుమలకు పంపించారు.

కాంచీపురంలో నయనవరదాచార్యులవారిని ఆశ్రయించి వేదాంతశాస్త్ర శ్రవణాన్ని చేసి, **"ప్రతివాదిభయంకరు"**లనే బిరుదును పొంది, విఖ్యాతులై వెలిగే అణ్ణన్, కొంతకాలం వేంకటాద్రిపై ఉండి శ్రీవేంకటేశ్వరునకు కైంకర్యం చేసి ఆనందించాలని అక్కడకు వెళ్ళారు. ప్రతిదినం ఆకాశగంగనుండి స్వామి తిరువారాధనకు కావలసిన తీర్థాన్ని తీసికొనివచ్చి సమర్పించే కైంకర్యాన్ని అణ్ణన్ నిర్వహిస్తూ వచ్చారు.

ఈ విధంగా కొంతకాలం గడచిన తరువాత, శ్రీరంగం నుండి మణవాళమహామునుల శిష్యులు ఒకరు తిరుమలకు వచ్చారు. అణ్ణన్ వారికి సకలోపచారాలను చేసి, శ్రీవేంకటేశుని దర్శనాదులను చేయించి, తమ ఇంటికి తీసికొని పోయారు. వారికి ఆతిథ్యాన్ని ఇచ్చి, మాటలాడే సందర్భంలో ఆ వైష్ణవస్వామి స్వాచార్యులైన మణవాళమహామునుల వైభవ విశేషాలను వివరంగా తెలిపారు. వాటిని కర్ణామృతంగా ఆస్వాదించిన అణ్ణన్, మణవాళమహామునుల పట్ల మనస్సులో గొప్ప భక్తిని కలవారయ్యారు.

ఆ స్వామిని అడిగి అడిగి మళ్ళీమళ్ళీ వరవరమునుల వైభవాన్ని ఆదరంగా విన్నారు. మఱునాడు ఉదయం యథాపూర్వం ఆకాశగంగ నుండి శ్రీవేంకటేశ్వరుని తిరువారాధన తీర్థాన్ని కుంభంతో తీసికొని, తిరుమాళిగకు వచ్చి, మణవాళమహామునుల వైభవశ్రవణం వల్ల పారవశ్యాన్ని పొందినవారై, తిరుమంజన తీర్థాన్ని సమర్పించడంలో ఆలస్యం చేస్తూ సావకాశంగా ఆ తీర్థంలో పరిమళద్రవ్యాలను చేర్చబోతూ ఉండగా, వేంకటేశ్వరుని సన్నిధినుండి అర్చకస్వామి వేగంగా వచ్చి, "స్వామి తిరువారాధన సమయం మించి పోతున్నదని గ్రహించకుండా ఈవిధంగా ఆలస్యం చేస్తున్నారే ! తీర్థకుంభాన్ని ఇలా ఇవ్వండి'' అని నిష్ఠూరంగా పల్కి, ఆ తీర్థంలో పరిమళద్రవ్యాలను చేర్చనీయకుండానే తీసికొని వేగంగా ఆలయానికి వెళ్ళిపోయారు.

"అయ్యో ! ఈనాడు తిరువారాధన తీర్థంలో పరిమళద్రవ్యాలను చేర్చలేదే! అపచారం జరిగింది'' అని అణ్ణన్ పశ్చాత్తాపపడుతూ, పరిమళ ద్రవ్యాలను తీసికొని త్వరగా సన్నిధికి వెళ్ళేలోగానే స్వామికి తిరువారాధన ఆరంభమైనది. ఈ విషయాన్ని గమనించి అణ్ణన్ భయంతో జంకుతూ మెల్లగా లోపలకు ప్రవేశించి, పరిమళద్రవ్యాలను అర్చకులకు ఇచ్చి, వినయంగా బయటకు వచ్చారు. పశ్చాత్తాప పడుతున్న అణ్ణన్‌ను సమాశ్వాసన చేయగోరిన శ్రీవేంకటేశ్వరుడు వారిని అర్చకముఖంగా పిలిచి

"అణ్ణన్‌స్వామీ! ఈనాడు మీరు తీసుకొని వచ్చిన తీర్థం ప్రతిదినం సమర్పించిన తీర్థం కంటే మిక్కిలి భోగ్యంగా ఉన్నదే ! ఈనాటి తీర్థంలో పరిమళం విలక్షణంగా ఉన్నది సుమా! మీ విలక్షణభక్తికి మేము చాలా ఆనందపడుతూ ఉండగా, మీరు ఈ విధంగా జంకుతూ, భయపడు తున్నారేమి! భయపడకండి'' అని అర్చకముఖంగా పలికారు. ఆ వచనాలను ఆలకించిన అణ్ణన్‌కు చాలా ఆశ్చర్యం కల్గింది. "పరిమళ ద్రవ్యం ఏమీ చేర్చక పోయినా ఈ నాడు స్వామి ఈ విధంగా పలికాడేమి?'' అని మనస్సులో విమర్శించి చూచారు. "మణవాళమహామునుల వైభవాలను మననం చేస్తూ ఈనాడు ఆ తీర్థాన్ని తీసికొని వచ్చినందున ఆ ఉత్తమాచార్యవైభవ శ్రవణమే ఈ అతిశయానికి హేతువై ఉండాలి'' అని నిశ్చయించుకొన్నారు. అప్పటినుండి మణవాళ మహామునులను త్వరగా సేవించాలనే కుతూహలం అణ్ణన్‌కు ఏర్పడింది. అది క్రమంగా దినదినాభివృద్ధిని చెందింది. కొన్నాళ్ళు గడచిన తరువాత శ్రీవేంకటేశ్వరుని వద్ద అణ్ణన్ అనుజ్ఞను తీసికొని, మణవాళమహామునులను సేవించి, వారిని ఆశ్రయించడం కోసం అక్కడనుండి బయలుదేరి మార్గక్రమంలో పెరుమాళ్‌కోయిల్‌కు వచ్చి, వరదరాజస్వామిని సేవించి, ఒకటి రెండు దినాలు అక్కడ ఉన్నారు.

అప్పటికే, శ్రీమణవాళమహామునుల ఆజ్ఞను పురస్కరించుకొని అణ్ణన్‌ను శ్రీరంగానికి తీసికొనిరావడం కోసం బయలుదేరిన శ్రీవైష్ణవులిద్దరు మార్గమధ్యంలో కంచికి వచ్చి చేరారు. యాదృచ్ఛికంగా అణ్ణన్‌స్వామి కూడా అక్కడకు వేంచేశారని తెలిసికొని చాలా ఆనందించి వారిని సేవించారు. శ్రీమణవాళమహామునుల అనుగ్రహపత్రాన్ని అణ్ణన్‌కు సమర్పించారు. అణ్ణన్ దానిని ఆదరంగా గ్రహించి, చదివి చాలా ఆనందించారు. ఆ శ్రీవైష్ణవులను చూచి "మహాత్ములారా ! దాసుని భాగ్యపరీపాకం ఎంత గొప్పది! మణవాళమహామునులను సేవించాలని చిరకాలంగా ఆశపడిన నేను తిరుమలనుండి శ్రీరంగానికి బయలుదేరి,

దారిమధ్యలో ఈ పెరుమాళ్ కోయిల్‌కు వచ్చాను. ఇక్కడ నేనీ అనుగ్రహపత్రం పొందడం అనేది **"కోర మాతవమ్ శెయ్‌తనన్‌కొల్! అటియేన్"** (ఘోరమైన గొప్ప తపస్సు చేశానా? ఏమో? తెలియలేను) అని, **"విదివాయ్‌క్కిన్దు కాప్పారార్?"** (భగవత్కృప పరిస్తున్నది. దానిని అడ్డుకోగలవారెవరు?) అని, **"యానే తవ ముడైయాన్"** (భాగ్యశాలిని నేనే) అని మొదలైన సూక్తులను స్మరింపజేస్తున్నది. మామునుల నిర్హేతుకకృపకు లక్ష్యమైన దాసునకు ఎవరూ సాటిరారు. మంచిది. మీరు నాకోసం శ్రమపడి ఇంత దూరం వచ్చారు. కొంత విశ్రమించండి. వరదరాజస్వామి ఆజ్ఞను పొంది శ్రీరంగానికి బయలుదేరదాం'' అని ఆ వైష్ణవులను విశ్రమింపజేశారు.

అణ్ణన్, మఱునాడు ఉదయం ఆ శ్రీవైష్ణవులతో కలసి వరదరాజ స్వామిని సేవించి, ఆస్వామి ఆజ్ఞను పొంది ఆనాడే కుటుంబంగా శ్రీరంగానికి బయలుదేరారు. క్రమంగా శ్రీరంగాన్ని చేరి, నిత్యానుష్ఠానాన్ని ముగించుకొని, మణవాళమహామునుల సన్నిధిని చేరారు. వారి పాదాలపై వాలి, తమను అనుగ్రహించమని అర్థించారు. మామునులు అణ్ణన్ సాదరంగా పైకి లేవనెత్తి, కౌగలించుకొని, యోగక్షేమాలను విచారించారు.

ఆ సమయంలో శ్రీమణవాళమహామునుల తిరువాయ్‌మొழி ఈడువ్యాఖ్యానం కాలక్షేపం జరుగుతున్నది. ఆ కాలక్షేపంలో ఆనాడు **"ఒన్డుమ్ తేవుమ్"** దశకానికి అవతారికాప్రవచనం జరుగుతున్నది. మామునులు ఆ దశకం అవతారికావివరణలో తమ సకలశాస్త్ర పాండిత్యాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, పలు శంకలను, వాటికి శాస్త్రీయాలైన, సహేతుకాలైన పరిహారాలను ప్రస్తావిస్తూ, తమ ప్రవచానాన్ని శోతృకర్ణా మృతంగా అనుగ్రహించారు. వారి వాగ్వైఖరీ విలాసాన్ని ఆలకించిన అణ్ణన్ "ఆழ்వార్లు అందఱు, శ్రీమన్నాథయామున యతివరాది పూర్వాచార్యులందఱు ఏకమై మూర్తీభవించిన రూపమే సుమా, ఇది!'' అని మనస్సులో ఆనందాశ్చర్యాలు నిండుకోగా నిశ్చయించుకొన్నారు. "ప్రత్యక్షే గురవః స్తుత్యాః" అనే శాస్త్రక్రమంలో నోరార వారిని స్తుతిస్తూ, లేచి సాష్టాంగ పడ్డారు. తమను శిష్యునిగా అంగీకరించమని అంజలి బంధంతో ప్రార్థించారు. మామునులు వారిని చూస్తూ, వినోదంగా "మీరు ప్రతివాదిభయంకరులు కదా! మేము సాధువులం. ఏవిధంగా మన కలయిక కుదురుతుంది?'' అని మందహాసంతో పలికారు. వెంటనే అణ్ణన్ "స్వామీ! మీరు ఆవిధంగా భావించవద్దు. **"ప్రసిద్ధః పరగోష్ఠీషు ప్రతివాదిభయంకరః, శ్రీవైష్ణవానాం గోష్ఠీషు తద్దాస ఇతి విశ్రుతః"** (ప్రతివాదుల గోష్ఠిలో శ్రీవైష్ణవదాసుడనే ప్రసిద్ధి ఉన్నా, శ్రీవైష్ణవ గోష్ఠిలో నేను వారి దాసునిగా పేరుపడ్డవాడను) అని విన్నపించి, దేవరవారి శ్రీచరణ సంబంధం తప్ప దాసునకు వేఱే ఉజ్జీవనోపాయం ఏదీ లేదు'' అని అంటూ ప్రార్థించారు. మామునులు అణ్ణన్‌కు గల ఆత్మగుణసంపదను, విశేషించి, వారు వినయపూర్వకంగా చేసే ప్రార్థనను చూచి, వారికి పంచసంస్కారాలను అనుగ్రహించి, శ్రీవైష్ణవదాసులనే విలక్షణదా స్యనామాన్ని పెట్టారు. అణ్ణన్ కృతార్థులయ్యారు. తరువాత **"పోదచ్చివన్దు"** ఇత్యాదిగా శ్రీమణవాళ మహామునుల దివ్యమంగళ విగ్రహాన్ని స్తుతిస్తూ, అమలనాదిపిరాన్ అనే ప్రబంధాన్ని అనుగ్రహించారు. ఇది, తిరుప్పాణ్ ఆழ்వార్లు శ్రీరంగనాథుని దివ్యమంగళరూపాన్ని ఆపాదమస్తకం వర్ణిస్తూ పల్కిన అమలనాదిపిరాన్ ప్రబంధం వలె, శ్రీవరవరమునుల దివ్య రూపాన్ని ఆపాదమస్తకం వర్ణిస్తున్నందున, దీనికి కూడా అమలనాదిపిరాన్ అనే పేరు స్థిరపడింది. అణ్ణన్, శ్రీవరవరమునులకు సన్నిహితులై వర్తిస్తూ, వారివద్ద సకల దివ్యప్రబంధ రహస్యవ్యాఖ్యానాలను గ్రహించారు.

25. శ్రీమణవాళమహామునుల దివ్యదేశయాత్ర :

ఆழ்వార్‌తిరునగరి మొదలైన దివ్యదేశాలను దర్శించి, అక్కడి అర్చామూర్తులకు మంగళాశాసనం చేయాలనే అభినివేశం మామునులకు కల్గింది. శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో తమ అభిప్రాయాన్ని విన్నపించి, ఆ

స్వామి అనుజ్ఞను పొందిన శ్రీవరవరమునులు దివ్యదేశయాత్రకై బయలుదేరారు. క్రమంగా ఆఴ్వార్ తిరునగరిచేరి, అక్కడ కొన్ని దినాలు ఉన్నారు. అక్కడ తమను ఆశ్రయించినవారికి సత్సంప్రదాయార్థాలను ప్రవచించారు. అపుడు అఴకియ మణవాళప్పెరుమాళ్ నాయనార్ అనుగ్రహించిన ఆచార్యహృదయంలోని **"జ్ఞానచతుర్థికళిన్ మేలేయిఱే ఆనన్ద షష్ఠికళుక్కుదయమ్"** అనే చూర్ణికకు సరసమైన అర్థం తెలిసికోవాలి- అనే ఆశ మామునులకు కల్గింది. తిరునారాయణపురంలో "జననాచార్యులని" ప్రసిద్ధి పొందిన **"ఆయ్"** అనే మహనీయుల వద్ద ఆచూర్ణికలోని విశేషార్థాలను గ్రహించవచ్చునని కొందఱు పెద్దలు పల్కగా విని, తిరునారాయణపురానికి బయలుదేరారు.

26. తిరునారాయణపురత్తు ఆయ్‌వద్ద విశేషార్థశ్రవణం :

అంతకుముందే జనన్యాచార్యులవారు మణవాళమహామునుల అప్రతిమ ప్రభావవిశేషాలను తెలిసికొన్నవారైనందున, శ్రీరంగానికి వెళ్ళి, వారిని సేవించి రావాలని ఆశపడి, వారు అపుడు ఆఴ్వార్ తిరునగరిలో ఉన్నారని గ్రహించి అక్కడకు బయలుదేరారు. తిరునారాయణపురానికి వెళ్ళాలని బయలుదేరిన మామునులు కూడా కొంతదూరం ప్రయాణం చేశారు. మార్గమధ్యంలో ఆయ్, మణవాళ మహామునులు -ఇద్దఱు యాదృచ్ఛికంగా కలసికొన్నారు. ఆయ్‌వద్ద మామునులు తమ కోరికను విన్నపించి, ఆచార్యహృదయంలోని అర్థవిశేషాలను విని, చాలా ఆనందించారు. అపుడు జరిగిన సంభాషణవశంచేత మణవాళ మహామునుల సర్వతోముఖవైదుష్య విశేషాన్ని సాక్షాత్తుగా దర్శించిన ఆయ్ విస్మితులై ఆనందంగా **"పుదూరిల్ వన్దుదిత్త పుణ్ణియనో! పూమ్ కమఴుమ్ తాతార్మకిఴ్మార్బన్ తానివనో ! తూదూర వన్ద నెడుమాలో! మణవాళమామునివన్ ఎన్జై యివర్ మూవరిలుమ్ యార్?"** (శ్రీభూతపురిలో అవతరించిన పుణ్యాత్ములైన శ్రీరామానుజులా ? వకుళపుష్పాలు పరిమళించే మాలికను కల నమ్మాఴ్వార్లేనా? పాండవదూతగా వచ్చిన శ్రీకృష్ణుడా! ఈ ముగ్గురిలో మణవాళమహా మునులు ఎవరు?) అనే పాశురాన్ని పల్కి, మామునులు విలక్షణావతార వ్యక్తి విశేషమని అంతటా తెలియజెప్పారు.

27. మణవాళమహామునుల మఠాన్ని దగ్ధం చేయడం- మామునులు తమ ప్రభావాన్ని ప్రకటించడం :

మణవాళమహామునులు ఈ విధంగా ఆఴ్వార్ తిరునగరిలో అద్భుతమైన రీతిలో ప్రవచనాన్ని చేస్తూ, అప్రతిమశిష్యసమృద్ధితో వెలిగేటపుడు, వీరి ఈ ప్రభావాన్ని ఏమాత్రం సహించలేని అసూయాళువులు కొందరు ఆసురమైన దూరాలోచనను చేసి, మణవాళమహామునులు వేంచేసి ఉండే కుటీరరూపంలో ఉండే మఠానికి నడురాత్రి సమయంలో నిప్పుపెట్టారు. అపుడు మణవాళమహామునులు తమ ప్రభావంతో ఆ అగ్ని తమకు సోకకుండా ఆదిశేషుల రూపాన్ని ధరించి, బయటకు వచ్చారు. మఠం అగ్ని దగ్ధమవడం గమనించి దుఃఖిస్తున్న శిష్యుల మధ్యకు వచ్చి నిలచారు. ఆ అద్భుతదృశ్యాన్ని శిష్యులందఱు దర్శించి ఆశ్చర్యపడ్డారు.

ఈ విధంగా కొందఱు ద్రోహులు శ్రీవరవరమునుల మఠానికి నిప్పు అంటించారని విని, ఆప్రాంతప్రభువు విచారణ చేసి, అపరాధులను దండించదలచాడు. అపుడు కరుణాసముద్రులైన మామునులు **"న కశ్చిన్నాపరాధ్యతి"** (తప్పు చేయనివాడెవడు?) అనే లక్ష్మీదేవివలె భావించేవారైనందున, తగిన వచనాలతో ఆ ప్రభువును శాంతింపజేసి, అతని బారినుండి అపరాధులను కాపాడారు. శ్రీవరవరమునుల విషయంలో అపచారపడినవారు తమ తప్పును తెలిసికొని పశ్చాత్తాపపడి, మామునులను తమను క్షమించి, అనుగ్రహించమని వేడగా, వారిని తమ శిష్యులుగా

స్వీకరించి, సంస్కరించారు. కూరేశుల గుణం కంటే మించిన ఈ మహాగుణాన్ని చూచి అందఱు విస్మయాన్ని పొందారు.

28. ఆళ్వార్ తిరునగరి మొదలైన చోట్ల కైంకర్యాలను నిర్వహింప జేయడం :

ఆళ్వార్ తిరునగరిప్రాంతాన్ని పాలించే ప్రభువు మామునుల వైభవాన్ని విని, చూచి, వారి పట్ల చాలా భక్తిని, గౌరవాన్ని పొంది, వారి శ్రీచరణాలను సకుటుంబంగా ఆశ్రయించాడు. అతనికి **"శ్రీశఠకోప దాసన్"** అనే దాస్యనామాన్ని పెట్టి, సాంప్రదాయికార్థాలను మామునులు ఉపదేశించారు. అపుడు ఆ ప్రభువు "మీ దాసుడనైన నన్ను స్వరూపాను రూపమైన కైంకర్యంలో నియమించాలి'' అని ప్రార్థించి, వారినుండి నియమనాన్ని పొంది, అక్కడ వేంచేసి ఉండే పొలిన్దు నిన్ఱపిరాన్ మనస్సుకు, నమ్మాళ్వార్ మనస్సుకు ఆనందం కలిగేటట్లు పలు తిరుమండప నిర్మాణాలను చేశాడు. కాలమేఘున్ తిరుమండపం, ఆళ్వకియమణవాళన్ తిరుమండపం - అని వ్యవహరింపబడే మండపాలన్నీ ఆప్రభువు చేసిన నిర్మాణాలే. ఈవిధంగా తిరుక్కుఱుఙ్గుడి దివ్యదేశంలో కూడా తిరువేఙ్గడముడైయాన్ అనే ఒక పరమభాగవతుని తమ విశేషకటాక్షానికి పాత్రంగా చేసి, అతని ద్వారా అక్కడ పలు కైంకర్యాలను నిర్వహింపజేశారు. ఇంకా, పాండ్యదేశంలోని పలు దివ్యదేశాలలో సైతం ఈవిధంగా కొంతకాలం వేంచేసి ఉండి, అక్కడ తమ అభిమానుల ద్వారా కైంకర్యాలను చేయించారు.

29. శ్రీమణవాళమహామునులు శ్రీరంగానికి తిరిగి చేరడం :

ఈ రీతిలో పాండ్యదేశంలోని దివ్యదేశాలన్నిటిలో వేంచేసి ఉండి, అక్కడ తమను ఆశ్రయించిన వారిని సంస్కరించి, ఉజ్జీవింపజేసి, వారికి పలు విశేషార్థాలను ఉపదేశించారు. సమర్థులను కటాక్షించి, ఆయా చోట్ల కైంకర్యనిర్వహణ ఆ దివ్యదేశాలలోని అర్చామూర్తుల కల పలు వైభవాలు, విశేషాలు జరిగే ఏర్పాట్లను చేయించి, **"రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞా**

వర్ధతా మభివర్ధతామ్" అనే మంగళాశాసనానికి అతిశయాన్ని కల్గించారు. తరువాత చిరకాలం తాము శ్రీరంగనాథుని వీడి ఉన్నందువల్ల, ఇక విడిచి ఉండ లేక త్వరగా శ్రీరంగానికి చేరుకొన్నారు.

30. ఎఱుమ్బియప్పా మణవాళమహామునులను ఆశ్రయించడం :

చోళసింహపురం **("తిరుక్కడికై")** కు సమీపంలో ఉండే **"ఎఱుమ్బి"** అనే అగ్రహారంలో జన్మించినవారు, ఎఱుమ్బియప్పా అనే పేరుతో ప్రసిద్ధులైన దేవరాజాచార్యులవారు శ్రీరంగంలోని శ్రీరంగనాథుని సేవించదలచి, అక్కడకు వచ్చి, అణ్ణన్ తిరుమాళిగలో విడిదిచేశారు. అపుడు అణ్ణన్‌తో పాటుగా శ్రీవరవరమునుల కాలక్షేప గోష్ఠిలో అన్వయించే అవకాశం అప్పాకు కల్గింది. మామునుల సర్వతో ముఖమైన ప్రజ్ఞావిశేషాన్ని చూచి, ఆనందించినా, వారిని ఆశ్రయించాలనే మనఃపరిపాకం ఇంకా కల్గినందున, వారివద్ద తీర్థ ప్రసాదాలను స్వీకరించకుండానే తమ ఊరికి వెళ్ళిపోయారు.

అక్కడ నిత్యకర్మానుష్ఠానాన్ని ముగించుకొని, తమ గృహంలోని అర్చామూర్తి చక్రవర్తి తిరుమకన్‌కు తిరువారాధన చేయగోరి, సన్నిధిలో దండం సమర్పించి **"కౌసల్యాసుప్రజా రామ!"** అని సుప్రభాతాన్ని అనుసంధిస్తూ ఆరాధనాగృహ కవాటాలను తెరవాలని యత్నించారు. ఎంతసేపు ఎంతగా ప్రయత్నించినా ఆ కవాటాలు తెరుచుకోలేదు. పలు ఉపాయాలు చేసిచూచినా ఏవిధంగాను సఫలం కాలేదు. అపుడు ఎఱుమ్బియప్పాకు చాలా దుఃఖంతో ఏమి చేయాలో తోచలేదు. ఏమీ భుజించకుండానే "ఏమి అపచారపడ్డానో! అయ్యో!'' అని విచారిస్తూ ఆనాడు రాత్రి నిద్రపోయారు. ఆ రాత్రి అప్పాకు స్వప్నంలో వారి అర్చామూర్తి చక్రవర్తితిరుమకన్ (శ్రీరాముడు) కన్పించి "మాకు ప్రాణస్థానీయులై, లోకానికి అద్వితీయప్రాణభూతులైన శ్రీమణవాళమహా మునులను ఆశ్రయించకుండా, ఇక్కడకు తిరిగి వచ్చారు. అందువల్ల

మీకు మేము తలుపు తెరవలేదు. సాక్షాత్తు తిరువనన్దాழ్వాన్ (ఆదిశేషులు) శ్రీమణవాళమహామునులుగా వచ్చి అవతరించారని గ్రహించండి. వారి దగ్గరకు వెళ్ళి ఆశ్రయించి, పవిత్రతను పొంది, వస్తే తప్ప మీ చేతినుండి మేము తిరువారాధనను స్వీకరించబోయేది లేదు. వెంటనే వెళ్ళండి'' అని నియమించాడు. ఎఱుమ్బియప్పా వెంటనే నిద్రలేచి, విస్మితులై, ఆ ఆశ్చర్యాన్ని ఆత్మీయులకు తెల్పి, అపుడే బయలుదేరి శ్రీరంగాన్ని చేరారు.

ఎఱుమ్బియప్పా శ్రీరంగాన్ని చేరి మణవాళమహామునులను ఆశ్రయించాలని వారి వద్దకు వెళ్ళిన సమయంలో, మణవాళ మహామునులు శ్రీరంగనాథునకు మంగళాశాసనం చేయడంకోసం కోవెలకు వేంచేస్తున్నారు. అప్పా ఆ విధంగా వేంచేసే మామునులకు నమస్కరించి, వారి విశేషకటాక్షానికి పాత్రులై, క్రమంగా తమ గృహంలో జరిగిన వృత్తాంతాన్ని అంతటిని వారికి విన్నపించారు. వేరు తెగినచెట్టు వలె వారి శ్రీచరణాలపై పడి, అపరాధక్షామణాన్ని అర్థించారు. ''దాసునకిక మీ శ్రీచరణాలు తప్ప శరణం ఇంకొకటి లేదు. నన్ను పాల ముంచినా, నీట ముంచినా మీదే భారం'' అని చాలా ప్రార్థించారు. మామునుల నిరవగ్రహానుగ్రహానికి పాత్రమై, వారివద్ద పంచసంస్కారాలను పొంది, ఆనాటినుండి వారి సన్నిధిలో మెలగుతూ సకలార్థాలను విని కృతార్థులయ్యారు.

ఎఱుమ్బియప్పా తమ పరమభక్తిపరీవాహరూపంగా శ్రీవరవర మునుల విషయంలో కావ్యనాటక చంపూస్తోత్రాదులను పెక్కింటిని రచించారు. కాలక్రమంలో ఈ విధంగా ఎంతో మంది వరవరమునులను ఆశ్రయించి, ఉజ్జీవించారు.

31. శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో ఈడుముప్పతాఱాయిరప్పడి కాలక్షేపం :

శ్రీమణవాళమహామునులు సాటి లేని వైభవంతో, అపార శిష్యసమృద్ధితో శ్రీరంగంలో ఆచార్యసార్వభౌములై జగత్ప్రసిద్ధిని పొందిన సమయంలో, ఒకనాడు, శ్రీరంగనాథుడు మామునులను తన సన్నిధికి ఆహ్వానించి, ''జీయర్! రేపటి నుండి మా పెరియతిరుమండపంలో నమ్మాழ్వార్ల తిరువాయ్మొழி ప్రబంధానికి గల ఈడు ముప్పత్తాఱాయిరప్పడి మొదలైన వ్యాఖ్యానాలతో ప్రవచనాన్ని చేయండి'' అని నియమిస్తూ అనుగ్రహించాడు. మామునులు **"మహాప్రసాదమ్"** అని ఆనందించి, ఆవిధంగానే మరునాటినుండి ఆరంభించి ఈడు ప్రవచనాన్ని తిరుమామణిమండపంలో శ్రీరంగనాథుని సమక్షంలో ఆరంభించారు. వారి ప్రవచనవైఖరి ''ఇది గంగాప్రవాహమా? లేక, గంగకంటే పవిత్రమైన కావేరీనదీ ప్రవాహమా?'' అని ఆశ్చర్యపడేటట్లుగా శ్రోతలకు ఆనందాన్ని, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించేదై ఉండేది. తమ విశదవాక్ శిఖామణిత్వాన్ని చక్కగా సుప్రతిష్ఠితం అయేటట్లుగా మామునులు ప్రవచనం చేయసాగారు.

అపుడు నమ్బెరుమాళ్, ఉభయదేవేరులతో కలసి దివ్యసింహాసనంలో వేంచేసి ఉండి, ఆ అపూర్వసన్నివేశాన్ని దర్శించే ఆదిశేషుడు, పెరియతిరువడి, శ్రీసేనాపతియాழ்వాన్ మొదలైన నిత్యసూరులతో, నమ్మాழ்వార్లు మొదలైన దివ్యసూరులతో భక్తబృందంతో కలసి గొప్ప సభ నిర్వహిస్తూ, వరవరమునుల కాలక్షేపాన్ని **"రంగీ వత్సర మేక మేవ మశ్రుణోత్"** (శ్రీరంగనాథుడు ఒక సంవత్సరకాలం ఈవిధంగా ఆలకించాడు) అనేటట్లు ఒక సంవత్సర కాలంపాటు అన్ని ఉత్సవాలను, బ్రహ్మోత్సవాదులతో పాటుగానిలిపి, ఆలకించాడు.

ఈ విధంగా ఒక సంవత్సర కాలం ఏఅంతరాయం లేకుండా ఆనందంగా వరవరమునుల ఈడువ్యాఖ్యాన కాలక్షేపం జరిగింది. ఆ ప్రవచనాన్ని పూర్తి చేసేనాడు వచ్చింది. ఆనాడు శ్రీరంగనాథుని మనస్సులో ఒక అభిప్రాయం కల్గింది. అది ఏమంటే - ''నేను

విభవావతారాలలో కొందఱు మహనీయుల దగ్గర సేవచేసినా, వారిలో ఆచార్యగుణపూర్తి సంపూర్ణంగా లేనందున, నా మనస్సులో లోటు కల్గింది. ఆ కొఱత అంతా తీరేటట్లు ఇపుడు ఈ సదాచార్య సమాశ్రయణం నాకు లభించడం గొప్ప విశేషమే. ఈ విధంగా నాకు లభించిన ఈ మహాభాగ్యం చిరకాలం ఈ లోకంలో నిలిచేటట్లు ఈ సదాచార్యుల విషయంలో ఏదైనా కైంకర్యం నేను చేయాలి. ఈ ఆచార్యశిఖామణికి ఒక అందమైన తనియన్‌ను రచించి, ఆ ఈడు సభలో లోకంలో అంతా కీర్తించేటట్లు విన్నపిస్తాను'' అనే అభిప్రాయం కల్గింది.

వాస్తవానికి **"పద్య మంగుళివిచ్ఛేదః"** (గురువుకు స్తుతిపద్యాన్ని కాని, అంగులి విచ్ఛేదాన్ని చేసికొని కాని గురుదక్షిణను సమర్పించాలి) అనే ప్రమాణానుసారం తనియన్ శ్లోకాన్ని అనుసంధించడం అనేది శిష్యకృత్యాలలో గొప్పది కనుక, శ్రీరంగనాథునకు మామునుల విషయంలో కల్గి ఉండే శిష్యభావాన్ని దేశమంతా తెలిసేటట్లు మనస్సులో తోచడం చాలా తగినది.

32. శ్రీశైలేశతిరుమంత్రావతారం :

ఆనాడు కాలక్షేపగోష్ఠిలో **"అవానిల్ అన్దాది ఇప్పత్తటిన్దార్ పిఱన్దార్ ఉయర్‌న్దే"** (విచ్ఛేదం లేని ఈ అన్దాది ప్రబంధాన్ని తెలిసినవారు పునరావృత్తి రహితమోక్షాన్ని పొందుతారు.) అనే పర్యంతం వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వహించి తరువాత మామునులు గౌరవాన్ని, ప్రశంసలను పొందవలసిన సమయం వచ్చింది. అపుడు శ్రీరంగనాథుడు నాలుగు అయిదు సంవత్సరాల వయస్సు కల అర్చక బాలునిగా రూపొంది, గొప్ప వేగంతో గోష్ఠిలో మధ్య ఎవరు అడ్డు పెట్టినా లక్ష్యం చేయకుండా వచ్చి ప్రవేశించి, అంజలిని చేస్తూ, **"శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్, యతీంద్రప్రణవం వందే రమ్యజామాతరం మునిమ్"** అనే తనియన్ శ్లోకాన్ని అందఱి ముందు విన్నపించి అదృశ్యుడయ్యాడు. ఈ దృశ్యాన్ని చూచినవారంతా అత్యాశ్చర్యపడ్డారు.

ఈ విధంగా దైవీవాక్కుగా అవతరించిన గొప్ప మంత్రమనదగిన ఈ తనియన్‌ను శ్రీరంగనాథుని ఆజ్ఞను అనుసరించి శిష్యులు తాళపత్రంలో లిఖించి, ఆ పత్రానికి పసుపు అద్ది, శ్రీరంగనాథుని శ్రీచరణసన్నిధిలో సమర్పించారు. వేదానికి ప్రణవంవలె, ద్రావిడవేదాను సంధానంలో ఈ తనియన్‌ను మొదట చివర అనుసంధింపబడాలనే నియమం తెన్నాచార్యసంప్రదాయంలో భగవదాజ్ఞానుసారంగా ఏర్పడింది.

తరువాత, శ్రీవరవరముని శిష్యులచే **"వాళ్ తిరువాయ్‌మొళి ప్పిళ్ళై మాతకవాల్ వాళుమ్"** అని ఆరంభమయే వాళిత్తిరునామం శ్రీరంగనాథుని నియమనాన్ని అనుసరించి రచింపబడింది. దాని అనుసంధానంతోనే దివ్యప్రబంధానుసంధానం పూర్తికావాలనే నియమంకూడా ఏర్పడింది. తదనంతరం, శ్రీరంగనాథుడు, మణవాళ మహామునులను తన దగ్గరకు పిలచి, అంతు లేని మర్యాదలను చేసి, కానుకలను అందచేసి, వారిని సకల పరివార పరిచ్ఛదాలతో తిరువీథిలో ఊరేగింపుగా తీసికొనిపోయి మఠానికి చేర్చవలసినదిగా పరిజనాన్ని ఆజ్ఞాపించగా, వారు ఆ విధంగానే చేశారు. శ్రీరంగనాథుడపుడు **"కృతకృత్య స్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హ"** (కృతకృత్యుడైన-చేయగోరిన పనిని చేసి ముగించిన- శ్రీరాముడు మనస్సులో ఆర్తిని తీరినవాడై, మిక్కిలి ఆనందించాడు కదా) అనే క్రమంలో మనస్సులో చాలా ఆనందపడి, తాను కృతార్థుడనయ్యానని భావించాడు.

33. మామునులు దివ్యసూక్తులను (గ్రంథాలను) అనుగ్రహించడం :

ఇతఃపూర్వమే పలువురు పూర్వాచార్యులచే రచింపబడిన దివ్యగ్రంథాలను ప్రవచనం చేయడంలోనే మిక్కిలి అభినివేశాన్ని కల శ్రీవరవరమునులు స్వతంత్రంగా కూడా కొన్ని గ్రంథాలను రచించగల

సామర్థ్యం కలవారు. ఈలోకం భాగ్యపరిపాకదశం చేత, శిష్యుల ప్రార్థనకు అంగీకరించి, భగవదాజ్ఞను పురస్కరించుకొని **"తేనే పాలే కన్నలే యముదే"** అనదగిన దివ్యగ్రంథాలను కొన్నిటిని అనుగ్రహించారు.

శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు అనుగ్రహించిన రహస్యగ్రంథాలలో- శ్రీవచనభూషణం, తత్త్వత్రయం, ముముక్షుప్పడి- అనే మూడు రహస్యగ్రంథాలు చాలా గొప్పవి, ప్రధానమైనవి కనుక, ఆమూడిటిని గొప్పగా వ్యాఖ్యానించారు. పిళ్ళైలోకాచార్యులవారి అనుజులు అ***ழ***కియ మణవాళ ప్పెరుమాళ్ నాయనార్ - అనే మహనీయులు రచించిన ఆచార్యహృదయమనే రహస్యగ్రంథాన్ని అందంగా వ్యాఖ్యానించారు.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై నాలాయిరాన్ని పూర్తిగా వ్యాఖ్యానించినా, అందులో పెరియ***ழ***్వార్ తిరుమొ***ழ***ిలోని మొదటి పాశురంనుండి **"వాక్కు త్తూయ్మై యిలామైయినాలే మాదవా వున్నై"** (5-1-1) అనే పర్యంతం గల భాగానికి వ్యాఖ్యానం చెదలుపట్టి లుప్తమై పోయింది. ఆ భాగానికి శ్రీవరవరమునులు తీయని వ్యాఖ్యానాన్ని ప్రసాదించారు. ఆ వ్యాఖ్యానాన్ని రసజ్ఞులైన మహనీయులను సేవించి "అయ్యో ! మిగిలిన నాలాయిరవ్యాఖ్యానం కూడా లుప్తమై పోతే ఎంత బాగుండేది ! ఇటువంటి అమృతంవంటి వ్యాఖ్యానం శ్రీవరవరమునుల ద్వారా అవతరించి ఉండేది కదా! అని అన్నారని ప్రసిద్ధి.

ఇరామానుశనూ***ற்ற***న్దాది ప్రబంధానికి, అరుళాళప్పెరుమాళ్ ఎమ్బెరుమానార్ అనుగ్రహించిన జ్ఞానసార, ప్రమేయసారాలకు వ్యాఖ్యానాలను రచించారు. గీతకు తాత్పర్యదీపిక- అనే సంగ్రహ వ్యాఖ్యను రచించారని కూడా కొందఱి అభిప్రాయం. ఈగ్రంథం ముద్రింపబడింది కూడా. కాని, కాంచీ ప్ర.భ. అణ్ణంగరాచార్యస్వామివారు ఇది వరవరముని ప్రణీతం కాదని అభిప్రాయబడ్డారు. ఈడు ముప్పత్తాఱాయిరప్పడి వ్యాఖ్యకు, తమను గ్రహించిన రహస్యత్రయ వ్యాఖ్యానాలకు ప్రమాణత్తిరట్టు (ప్రమాణాసూచి) సంకలనం చేశారు. తిరువారాధన

ప్రయోగమనే నిత్యారాధనప్రక్రియను అనుగ్రహించారు. ఉపదేశరత్తినమాలై, తిరువాయ్‌మొ***ழ***ి నూ***ற்ற***న్దాది, ఆర్తిప్రబంధం- అనే మూడు ద్రావిడగ్రంథాలను అనుగ్రహించారు. (దేవరాజమంగళం, యతిరాజవింశతి, కంచిలోని దివ్యదేశాల అర్చామూర్తులని స్తుతించే శ్లోక ద్వయం రచించారని ఇతఃపూర్వమే తెలుపబడింది.)

34. శ్రీవరవరమునుల శ్రీసూక్తి వైభవం :

లోకంలో గ్రంథాలను రచించిన ఆచార్యులు పలువురున్నారు. అయినా, మణవాళమహామునుల దివ్యసూక్తులలోని మాధుర్యం, గాంభీర్యం, అర్థపుష్టి, రసపుష్టి అనితరసాధారణం. **"నామూలం లిఖ్యతే కించిన్నానపేక్షిత ముచ్యతే"** (మూలంలో లేనిది వ్రాయబడదు. అక్కర లేనిది చెప్పబడదు) అనే విధంగా ఉండే వ్యాఖ్యానశైలి వీరికే స్వంతం. వేఱు ఏ ఆచార్యుల వ్యాఖ్యానం ఈ విధంగా అవతరించలేదని అనడం సహజోక్తి; అతిశయోక్తి కాదు. పలు మతాంతరాలను ఖండిస్తూ వ్యాఖ్యానించేటపుడు కూడా ఎవరి మనస్సును నొప్పించకుండా, ఉండేటట్లు, వ్యర్థదూషణ పరిహాసాదులకు కొంచెం కూడా అవకాశం లేనట్లు, ఏసందర్భాన్ని చూచినా శాస్త్రార్థమే సిద్ధాన్నమై లభించేటట్లు, ''సకలశాస్త్రపారంగతులు వీరొక్కరే సుమా!'' అని నిశ్చప్రచంగా భావించేటట్లు, అనన్వయం, క్లిష్టాన్వయం, భ్రాంతిని కల్గించడం మొదలైన ఏ దోషాలను కొంచెం కూడా చోటు లేనట్లుగా శ్రీసూక్తులను ప్రసాదించిన వారు శ్రీవరవరమునులే. సూత్రాలవంటి పిళ్ళైలోకాచార్యులవారి శ్రీసూక్తులకు వీరు అవతారికలను ప్రసాదించే అందం, మూలానికి అర్థం తెలిపే వైఖరి, అక్కడక్కడ ఉక్తార్థాలను పిండీకృతం చేసి, సందర్భాన్ని పరిసమాప్తి చేసే విధానం - అన్నీ అద్భుతంగా ఉంటాయి. నిశితంగా పరిశీలించే సహృదయనిర్మత్సర గుణగ్రహణపారీణుల మనస్సు **"ఉళ్ళున్దోఱు మెన్నెఞ్జు ఎరివాయ్ మె***ழ***ుకొక్కుమ్"** (నా మనస్సు,

అగ్ని సమీపంలోని మైనంవలె, కరిగిపోతుంది) అనే విధంగా ద్రవిస్తుంది.

వాస్తవానికి, ఈ మహాచార్యుల సూక్తులను సేవించిన తరువాత ఇంకొక సూక్తివైపు మనస్సు మళ్ళదు. **“స్థితేరవిందే మకరందనిర్భరే మధువ్రతో నేక్షురకం హి వీక్షతే”** (మకరందం నిండుగా ఉండే తామర పూవులో వాలిన తుమ్మెద ఇంకొక ముళ్ళగోరింట పూవువైపు కన్నెత్తి అయినా చూడదు) అనే శ్రీయామునుల శ్రీసూక్తి స్మరింపజేస్తుంది. పలు మాటలెందుకు? మిగిలిన వారి గ్రంథాలను చూచినపుడు వారి వారి జ్ఞానం ఏతవన్మాత్రమని పరిచ్ఛేదించి తెలియవచ్చు. కాని, శ్రీవరవర మునుల వ్యాఖ్యానాలను పరిశీలించినపుడు, హనుమంతుని గూర్చి శ్రీరాముడు పల్కిన సూక్తి గుర్తుకు వస్తుంది. అది ఏమంటే- **“నావృగ్వేదవినీతస్య నాయజుర్వేదధారిణః, నా సామవేదవిదుషః శక్యమేవం ప్రభాషితుమ్, నూనం వ్యాకరణం కృత్స్నమ్ అనేన బహుధా శ్రుతమ్, బహు వ్యాహరతానేన న కించిదపశబ్దితమ్”** (ఋగ్వేదం తెలిసినవానికి, యజుర్వేదం అధ్యయనం చేసినవానికి, సామవేదం గ్రహించినవానికి తప్ప ఇంకొకనికి ఈవిధంగా మాటలాడడం సాధ్యం కాదు. ఇతడు వ్యాకరణాన్ని పలు మార్లు చక్కగా చదివాడు. ఎంతో మాటలాడినా ఒక అపశబ్దం కూడా పలుకలేదు) ఇత్యాది సూక్తి మామునుల విషయంలోనే పొసగుతుంది - అనేది అసూయారహితుల అనవద్యసిద్ధాంతం.

35. అష్టదిగ్గజాలు :

శ్రీవరవరమునుల శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించినవారు పలువేలమంది ఉన్నా, వారిలో ప్రధానంగా లెక్కించదగిన, అష్టదిగ్గజాలనే పేరును కలవారు ఎనిమిదిమంది. వారు **(1)** వానమామలై జీయర్, **(2)** పట్టర్‌పిరాన్ జీయర్, **(3)** తిరువేఙ్గడరామానుజ జీయర్ **(4)** కోయిల్ కన్దాడై అణ్ణన్, **(5)** ప్రతివాది భయంకరమ్ అణ్ణన్ **(6)** ఎఱుమ్బియప్పా, **(7)** అప్పిళ్ళై, **(8)** అప్పుళ్ళార్ - అనేవారు.

36. వైభవనిగమనం :

భగవద్రామానుజుల వైభవం వలె శ్రీవరవరమునుల వైభవం కూడా మహాసముద్రమే. ఇక్కడ అత్యంత సంక్షేపంగా మాత్రమే తెలుపబడింది. **“అడియార్‌కళ్ వాఴ్గ, అరఙ్గనకర్ వాఴ్గ, శడకోపన్ తన్దతమిఴ్‌నూల్ వాఴ్గ, మణవాళమామునియే! ఇన్న మొరు నూఱ్ఱాణ్డిరుమ్”** (శిష్యులు ఉజ్జీవించేటట్లు, శ్రీరంగం ఉజ్జీవించేటట్లు, శఠకోపులు అనుగ్రహించిన ద్రావిడవేదం ఉజ్జీవించేటట్లు, ఓమణవాళ మహామునీ! ఇంకా ఒక నూఱేండ్లు వర్ధిల్లండి) అని ఆనాటినుండి వేదం ఉన్నంతవరకు, వేద ప్రతిపాద్యుడున్నంతవరకు, త్రిసంధ్యం, ముల్లోకాలు కీర్తించేటట్లుగా ఈ మహాచార్యులు వేంచేసి ఉండాలనే మహాత్ముల ఆశ, ఆశంస కనుక, వీరి పరమపదగమన వృత్తాంతం ప్రస్తావింపబడడం లేదు.

నమ్మాఴ్వార్లు తమ గొప్పతనాన్ని **“తువళిల్ మామణిమాడమ్”, “ఉణ్ణుమ్ శోఱు”** ఇత్యాది దశకాలలో స్వయంగా వ్యక్తం చేసినట్లుగా, శ్రీవరవరమునులు కూడా తమ వైభవాన్ని ఆర్తిప్రబంధంలోని ఒక పాశురంద్వారా తమ గొప్పతనాన్ని తామే మనవంటివారు అనుసంధించి ఉజ్జీవించేటట్లు పలికారు. ఆ పాశురం ఏమంటే-

తెన్నరఙ్గర్ శీరరుళుక్కిలక్కాక ప్పెఱ్ఱోమ్
తిరువరఙ్గమ్ తిరుప్పదియే యిరుప్పాక ప్పెఱ్ఱోమ్,
మన్నియశీర్ మాఱన్ కలై యుణవాక ప్పెఱ్ఱోమ్
మతురకవిశొల్పడియే నిలైయాక ప్పెఱ్ఱోమ్,
మున్నవరా నఙ్గురవర్ మొఴికళుళ్ళ ప్పెఱ్ఱోమ్
ముఴుతు నమక్కవై పొఴుతుపోక్కాక ప్పెఱ్ఱోమ్,
పిన్నైయొన్ఱుతనిల్ నెఞ్జు పేరామల్ పెఱ్ఱోమ్
పిఱర్‌మినుక్కమ్ పొఱామైయిల్లా ప్పెరుమైయు మ్పెఱ్ఱోమే.

అందమైన శ్రీరంగంలో “అరుళ్‌కొడుత్తిట్టు అడియవరై ఆళ్‌కొళ్వార్”

(దయనుచూపి దాసులను పాలించేవాడై) "అవ్వొడు తెన్తిశై నోక్కి ప్పళ్లికొళ్ళుమ్" (విభీషణునిపై గల ప్రేమతో దక్షిణదిశకు అభిముఖంగా శయనించి ఉండే) శ్రీరంగనాథుని నిర్హేతుక కృపకు లక్ష్యభూతుల మయ్యాము. **"తెన్నాడుమ్ వడనాడుమ్ తొழுనిన్ఱ తిరువరజ్గత్తిరుపతి"** (దక్షిణదేశం, ఉత్తరదేశం ఆరాధించేటట్లుగా వేంచేసి ఉండే శ్రీరంగమనే దివ్యక్షేత్రం) అని, **"ఆరామమ్ శూழ்న్ద అరజ్గమ్"** (ఉద్యానవనాలను చుట్టూ కల్గిన శ్రీరంగం) అని, **"తలైయరజ్గమ్"** (అన్ని దివ్యదేశాలలో ముఖ్యమైన శ్రీరంగం) అన చెప్పడేటట్లు అఖిలదివ్యదేశాలలో ప్రధానమైన శ్రీరంగ క్షేత్రాన్నే నిత్యంగా పొందాము. పరభక్తి మొదలైన కల్యాణగుణాలు పొందికగా కల్గి ఉండే ఆழ்వ్వార్ల భక్తులకు అమృతం వంటి వకుళభూషణ వాగమృతాన్ని ఆహారంగా (భోజనంగా) భుజించ గలిగాము. **"తేవు మற்றఱియేన్"** (వేఱొక దైవాన్ని తెలియను) అని పల్కినందున, వారిని కూడా పరిహసించే వారు - అనే రీతిలోని మధురకవుల దివ్యసూక్తిరీతిలో **"యతీంద్ర మేవ నీరంధ్రం పిషేవే దైవతం పరమ్"** (పరదైవంగా శ్రీరామానుజులనే నిరంతరం సేవించారు), **"ఉన్నై యొழிయ వొరు దైవమ్ మற்றఱియా మన్నుపుకழ் వడుకనమ్బి తన్నిలైయై"** (మిమ్ములను తప్ప వేఱొక దైవాన్ని తెలియని, స్థిరమైన కీర్తిని కల వడుగనంబి నిష్ఠను) అని, మేము మాకు సంబంధించినవారు గొప్పగా పలికే చరమపర్వనిష్ఠనే నిష్ఠగా పొందాము. ఆ చరమపర్వనిష్ఠను ప్రతిపాదించే మన పూర్వాచార్యుల దివ్య సూక్తులైన శ్రీవచనభూషణాది రహస్యగ్రంథాలను **"నెఞ్జుతన్నాల్ తేఱలుమామ్"** (మనస్సులో అర్థం చేసికొని తేటపడినా) అనే రీతిలో అనుసంధించ గలిగాము. అందులో గొప్ప ఆదరాన్ని కల మనకు వేఱొక విషయంలో కాలం గడపకుండా, పూర్తిగా వాటితోనే కాలక్షేపం చేయగలి గాము. ఈ విధంగా అయిన తరువాత, వాటికంటే వేఱయిన అన్యగ్రంథా లలో దేనిలోను మనస్సు చలించకుండా, ఆ చరమపర్వనిష్ఠలోనే (పూర్వా చార్యుల రహస్యగ్రంథాలలోనే) నిలకడ అయిన స్థితిని (నిష్ఠను) పొంద గలిగాము. ఇది అంతా ఒక ఎత్తు, అది ఒక ఎత్తు- అనే రీఈతిలో ఉన్నదై **"ఇప్పడి

యిరుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళ్ ఏற்றమఱిన్దు ఉకన్దిరుక్కై యుమ్"** (ఈ విధంగా ఉండే శ్రీవైష్ణవుల గొప్పతనాన్ని తెలిసి, ఆనందించడం) అనే రీతిలో అరుదుగా ఉండే ఇతరుల సమృద్ధిని చూస్తే ఓర్వలేనితనం లేని గొప్పతనాన్ని కూడా పొందామే! ఈ మహాలాభం ఉండే తీరు ఏమి! ఆహా!

శ్రీమణవాళమహామునుల ముఖ్యమైన వైభవాలన్నీ ఈ పాశురంలో తెలుపబడినవి.

శ్రీమతే రమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మహాత్మనే ।
శ్రీరంగవాసినే భూయా న్నిత్యశ్రీః నిత్యమంగళమ్ ॥

సజ్జనశ్రుతిపీయూషం చరితం వరయోగినః ।
దివ్య మాశ్చర్యభరితం లిఖితం సుహృదాం ముదే ॥

శ్రీప్రతివాదిభయంకరం అణ్ణన్ అనుగ్రహించిన

శ్రీవరవరముని సుప్రభాతమ్

శ్రీప్రతివాదిభయంకరం అణ్ణన్ తమ ఆచార్యులైన శ్రీవరవర మునులను సుప్రభాతాన్ని పాడే వాచికకైంకర్యాన్ని ఈశ్లోకంనుండి ప్రారంభిస్తున్నారు.

1. రవి రుదిత స్తథాపి న వినశ్యతి మే తిమిరం
వికసతి పంకజం హృదయపంకజ మేవ న మే ।
వరవరయోగివర్య! వరణీయ! దయైకనిధే !
జయ! జయ! దేవ! జాగృహి జనేషు నిధేహి ధియమ్ ॥

అందఱిచేత అభిలషించదగినవారుగా, దయకు ముఖ్యమైన నిధివంటి వారుగా వేంచేసి ఉండే వరవరమునులనబడే ఓ యోగివర్యా! తమరు నిత్యశ్రీతో వర్ధిల్లాలి. మీరు నిద్రలేవండి. సూర్యుడు ఉదయించినా నా అజ్ఞానాంధకారం పోలేదు. పద్మాలు వికసించినా నాహృదయ పద్మం వికసించలేదు. నాతోపాటు అందరు ఉజ్జీవించేటట్లుగా మీరు మనస్సులో సంకల్పించండి.

2. స్నపన మిదం తవ స్వమహిమానుభవైకరసం
తదపి తథావిధం తదితి జాతు న వేత్తి జనః ।
వరవరయోగివర్య! తదిదం విజహాతు భవాన్
అపరిమితం హితం త్రిజగతా మనుచింతయితుమ్ ॥

ఓ వరవరమునీ! తమ ఈ నిద్ర లోకంలోనివారి నిద్రవలె తామస మైనది కాదు. ఇది భగవానుడు ఏకాగ్రతతో తన వైభవాన్నిగూర్చి చింతిస్తూ పొందే యోగనిద్రవంటిదే ఇది. అయినా, ఈ లోకంలోని జనిధర్మాన్నికల చేతనులు తమ జ్ఞానసంకోచంకారణంగా మీ యోగనిద్రను యథా తథంగా తెలియలేకపోతున్నారు. అందువల్ల మానవసజాతీయులై నిద్రించే ధర్మాన్ని విడచి, ముల్లోకాలకు అంతు లేని హితాన్ని చింతించడం కోసం మీరు ప్రబోధాన్ని పొందాలి సుమా!

3. అవతరణం తదేవ జగతా మవివేకభృతాం
వివిధహితావబోధన కృతే హి కృతం భవతా ।
తత ఇత ఏహి యోగశమనాన్మమ నాథ! జనాన్
అమృతమయై రపాంగవలయై రభిషేచయితుమ్ ॥

దాసునకు స్వామి అయిన ఓ వరవరమునీ! తమరు ఈ అవతారాన్ని అంగీకరించడం అవివేకులైన జనులకు నానావిధహితాలను గూర్చి వారికి తెలిపి, వాటిని వారికి అనుగ్రహించడంకోసమేకదా! అందువల్ల మీరు యోగసాధననుండి లేచి ఇక్కడకు వేంచేయండి. ఎందుకోసం? అని అంటే, అమృతవర్షి అయిన తమ కరుణావీక్షణాలతో చేతనులను అనుగ్రహించడంకోసం. మీరు ప్రబోధాన్ని పొంది లేచి లోకులు ఉజ్జీవించేటట్లు కటాక్షించాలి.

4. శరదరవిందబృందసుషమాపరిపోషభుజా
తవ యనేన కేచన పరిచరణేన తథా!
మధురగభీరధీరచతురై రుదితై రితరే
వరద! ధురం ధరంతి భవసింధు మముం తరితుమ్ ॥

వరాలను ఇచ్చే ఓ వరవరమునీ! లోకంలోనివారు ఎవరు దేనిని కోరుతున్నారో, వారికి దానిని అనుగ్ర హించడంవల్లకదా మీకు ఈ వరదనామం కల్గింది. కొందరు, శరత్కాలంలోని కమలసమూహం యొక్క కాంతిపౌష్కల్యాన్ని కల తమ వీక్షణంతో ఈ సంసార సముద్రనిస్తరణభారాన్ని ధరిస్తున్నారు. (మామునుల చూపుతోనే కొందరు ముక్తిని పొందుతున్నారు- అని భావం) కమలంవంటి తమ పాదాల సంబంధంతోనే మఱికొందరు మోక్షాన్ని పొందుతున్నారు. బుద్ధి మంతులైన మఱికొందఱు మధుర గంభీరాలైన, చాతుర్యంతో

కూడినవైన- అంటే- గొప్ప అర్థాలతో కూడినవై, సులభంగా అర్థం తెలిపే రీతిలో అందంగా ప్రకాశిస్తూ ఉండే - శ్రీసూక్తులతో సంసారసముద్రం దరిని చేరడానికి తగిన ఉపాయనిష్ఠను పొందుతున్నారు.

5. పరమనభోనివాస! ఫణిపుంగవ ! రంగపతేః
భవన మిదం హితాయ జగతో భవతాఽధిగతమ్ ।
తదపి సదైవ దేవ నృగతిం ప్రకటీకురుషే
తదిహ మహత్త్వమేవ కురు వైభవ ముద్భిదురమ్ ॥

పరమపదంలో శ్రీభూమినీళానాయకుడైన భగవానునకు సింహాసనంగా వేంచేసి ఉండే ఆదిశేషస్వరూపా! వరవరమునీ! తమచే జగత్తు హితంకోసం శ్రీరంగనాథుని శ్రీరంగం నిత్యనివాసంగా స్వీకరింపబడింది. ఆ విధంగా ఉన్నా మీరు ఎల్లప్పుడూ మావలె మనుష్యవృత్తిని కలవారుగానే దర్శనమిస్తున్నారు. తమ ఈ మహామహిమను లోకం అంతా తెలిసికొని, ఉజ్జీవించడంకోసం దానిని ప్రకటించాలి.

6. త్వదభిమతప్రియ స్త్వదనువర్తనధన్యతమాత్
అల మతిరిక్త ఇత్యఖిలలోకసుబోధ మిదమ్ ।
అవనితలం త్వదీప్సిత మిదం చ హి తత్ర వసన్
అయ మఖిల స్తదైవ నిరుపాయ ముపైతి పదమ్ ॥

వరవరమునీ! మీ విషయంలో చాలా అభినివేశాన్ని పొంది కైంకర్యాన్ని చేసే దాసుల కంటే తమ దాసుల అభిరూపంలో ఒదిగి ఉండేవారు తమకు చాలా ప్రియులు - అనే విషయం లోకప్రసిద్ధం. మీరు అభిమానించి కోరి వర్తించే ఈ భూతలంలో నివసించే ఈ చేతనులుకూడా మీ పరమ ప్రీతికి పాత్రభూతులైన ఆ దాసులు నివసించే చోటునే పొందుతున్నారు.

జీయర్ నాయనార్ అనుగ్రహించిన

శ్రీవరవరమునిప్రపత్తి

తనియన్

శ్రీసౌమ్యజామాతృమునేః సుపౌత్రం
శ్రీభాష్యకారాంఘ్రిసరోజభక్తమ్ ।
తన్మంగళం స్తోత్ర ముదాహర ద్యః
తం సౌమ్యజామాతృగురుం ప్రపద్యే ॥

శ్రీమణవాళమహామునుల పౌతులు, శ్రీరామానుజుల పట్ల భక్తిని కలవారు, శ్రీమణవాళమహామునుల మంగళాశాసనాన్ని రచించినవారైన అభిరామవరులను శరణుపొందుతున్నాను.

సౌమ్యోపయంతృమునివర్యపదారవిందే
సమ్యక్ ప్రపత్తి మథ మంగళ మాతనోద్యః ।
తత్పౌత్ర మార్య మభిరామవరం ప్రపద్యే
సత్త్వోత్తరం సకలజీవదయాంబురాశిమ్ ॥

శ్రీమణవాళమహామునుల విషయంలో ప్రపత్తి, మంగళాశాసన స్తోత్రాలను రచించినవారు, వారి పౌత్రులు, గొప్ప సత్వగుణాన్ని కలవారు, అందరిపట్ల గొప్ప దయను కలవారైన అభిరామవరులనే జీయర్నాయ నార్ను శరణుపొందు తున్నాను.

(శ్రీమణవాళమహామునుల పౌత్రులైన జీయర్నాయనార్ (అభిరామవ రాచార్యుల) చేత రచింపబడ్డ ఈ ప్రపత్తి ప్రాచీన స్తోత్రకోశాలలో చాలాకాలం క్రితం ముద్రింపబడింది. జీయర్ నాయనార్ శఠకోప సూరి విషయంలో నక్షత్ర మాలికా అనే స్తుతిని, శ్రీరామానుజుల విషయంలో దినచర్యా స్తుతిని కూడా రచించారు.)

1. శ్రీమద్యతీంద్రచరణప్రవణామలాత్మన్!
ధీభక్తిశాంతికరుణాదిగుణామృతాబ్దే ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య ! సతాం జనానాం
నాథౌ ! త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

శ్రీరామానుజుల శ్రీచరణాలలో ప్రావణ్యాన్ని కల అమలాత్మా! జ్ఞాన భక్తివైరాగ్యకరుణాదికల్యాణ గుణాలకు అమృతసముద్రమా! సౌమ్యోపయంతృముని వర్యా! సత్పురుషులకు నాథాలైన మీ పాదాలు రెండింటిలో ప్రపత్తిని చేస్తున్నాను.

2. శ్రీమన్ ! పరాంకుశవచోమృతపూరపాన-
సంసిద్ధశౌరిచరణానుభవప్రవాహ ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! జగద్ధితౌ యౌ
భవ్యౌ ! త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

భగవత్కైంకర్యలక్ష్మిని కలవాడా! నమ్మాళ్వార్ల శ్రీసూక్తులనే అమృతరసప్రవాహ పానాన్ని చేయడానికి సంసిద్ధుడైన భగవానుని శ్రీచరణాల అనుభవప్రవాహాన్ని కలవాడా! వరవరమునీ ! లోకానికి హితమైనవి, శుభకరమైనవి అయిన మీ శ్రీచరణాలను శరణు పొందు తున్నాను.

3. పద్మాలయారమణభవ్యపదాబ్జయుగ్మ-
ప్రేమామృతాబ్ధపరివాహనిమగ్నచేతాః ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సమస్తలోక-
సేవ్యౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

శ్రియఃపతియొక్క శుభకరమైన పదాబ్జయుగ్మంలోని భక్తి అనే అమృతసముద్ర ప్రవాహంలో మునిగిన మనస్సును కలవాడా! వరవరమునీ! సకలలోకాలచే సేవింపతగినవి అయిన మీ శ్రీచరణాలను శరణు పొందుతున్నాను.

4. ముక్తిప్రదౌ మురరిపో రివ పాదపద్మౌ
భక్త్యాద్యుపాయరహితస్య పరం ముముక్షోః ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సతాం జనానాం
నాథౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

'భక్తి మొదలైన ఉపాయాలు ఏమీ లేని' మోక్షాన్ని పొందగోరేవారికి మురారి పాదపద్మాలవలె ముక్తి ప్రదాలు, సత్పురుషులను పాలించేవి అయన మీ శ్రీచరణాలను ఓ వరవరమునీ శరణు పొందుతున్నాను.

5. రామానుజార్యవరదర్శనధూర్వహేంద్ర !
కామాదిదూరగణదూరగ దేశికేంద్ర ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సమస్తలోక -
బంధౌ! త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

శ్రీరామానుజ దర్శనమనే గొప్ప సిద్ధాంతాన్ని ప్రచారం చేసే భారాన్ని నిర్వహించడంలో గొప్పవాడా! కామం మొదలైన హేయగుణాలకు ప్రతిభటమైనవాడా! దేశికేంద్రా! సౌమ్యోపయంతృమునివర్యా! అన్ని లోకాలకు బంధువులైన మీ శ్రీచరణాలను శరణు పొందుతున్నాను.

6. వానాద్రియోగివరమానసరాజహంస!
వాధూలనాథవరదార్యవరాభివంద్య ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సరోజశంఖ-
చిహ్నౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

వానమామలైజీయర్ మనస్సు అనే సరస్సులో విహరించే రాజహంసవంటివాడా! వాధూల వరదులనే కోయిలణ్ణన్‌కు పూజనీయుడా! వరవరమునీ! మహాపురుషత్వాన్ని సూచించే పద్మశంఖచిహ్నాలను కల మీ శ్రీచరణాలను శరణు పొందుతున్నాను.

7. శ్రీభట్టనాథమునివర్యవరేష్టదేవౌ
శ్రీదేవరాజగురుపుంగవపారిజాతౌ ।

సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సదాఽంతరంగ -
శిష్టౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

శ్రీభట్టనాథమునివర్యులకు (పట్టర్ పిరాన్ జీయర్) ఇష్టదైవం, శ్రీదేవరాజులనే (ఎఱుమ్బియప్పా) గొప్ప గురువులకు పారిజాతంవంటివి, అంతరంగభక్తులకు శిష్టమైనవి అయిన మీ శ్రీచరణాలను శరణు పొందుతున్నాను.

8. రామానుజార్యవరవేంకటయోగివర్య-
శ్రీమన్నతార్తిహరసూరిభి రీడ్యమానౌ ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సదాఽస్మదీయ -
భాగ్యౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

రామానుజార్యులు, వేంకటయోగివర్యులు, శ్రీనతార్తిహరసూరి అనే శిష్యులచేత స్తుతింపబడేవి, మాకు సంపద అయినవి అయిన మీ శ్రీచరణాలను ఓ వరవరమునీ! శరణు పొందుతున్నాను.

9. అమ్లానకోమలసరోజసుగంధిరమ్యౌ
సర్వై రనన్యశరణై రనుభావ్యమానౌ ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! సదాఽశరణ్య -
నాథౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

వాడని, సుకుమారం అయిన పద్మంవలె సువాసనను కల్గి మనోహరంగా ఉన్నవి, అనన్య శరణు లందఱిచేత అనుభవింపదగినవి, అశరణ్యశరణ్యాలు అయిన మీ శ్రీచరణాలను ఓ వరవరమునీ! ఎల్లప్పుడు శరణు పొందుతున్నాను.

10. మంజుప్రవాళసదృశా వతిపాపినోఽపి
సంసారసాగరసముద్ధరణప్రవీణౌ ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! విభో! సుభోగ్యౌ
స్వామిన్! త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

మంజులమైన పగడంవంటివి, గొప్ప పాపులను సైతం సంసారసాగరం నుండి ఉద్ధరించడంలో సమర్థమైనవి, చాలా భోగ్యమైనవి అయిన మీ శ్రీచరణాలను ఓ వరవరమునీ! ప్రభూ! స్వామీ! శరణు పొందుతున్నాను.

11. అస్మత్కులాధిపగురూత్తమ! యోగివర్య!
భోగీంద్ర! భీకరగురోః మహితార్యవర్య!
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య! భవత్కృపాయాః
పాత్రం కురుష్వ భగవన్! శరణాగతం మామ్ ॥

మా ప్రపన్నకులానికి గొప్ప గురువైనవాడా! యోగివర్యా! ఆదిశేషస్వరూపా! ప్రతివాదిభయంకర అణ్ణన్‌కు గొప్ప ఆచార్యుడవైన వాడా! వరవరమునీ! భగవన్! మిమ్ములను శరణు పొందిన నన్ను మీ కృపకు పాత్రుణ్ణి చేయాలి.

ప్రతివాదిభయంకరం అణ్ణన్ అనుగ్రహించిన

శ్రీరమ్యజామాతృమునిమంగళమ్

మున్నుడి

ఈ మంగళాశాసనం అనుష్టుప్ ఛందస్సులో రచింపబడ్డ సుమధుర కృతి. ఇదే రీతిలో అణ్ణన్ వరవరమునులను ఉద్దేశించి ఇంకొక మంగళా శాసన స్తోత్రాన్ని కూడా రచించారు. శ్రీ పిళ్ళైలోకమ్‌జీయర్ "లక్ష్మీనాథ సమారంభామ్" అనే పొదుత్తనియన్ శ్లోకాన్ని వ్యాఖ్యానిస్తూ "ఆచార్యాణా మసౌ వసౌ విత్యాభగవత్తః స చాచార్య వంశో జ్ఞేయః" అనే ఆగమసూక్తికి ఉదాహరణంగా అణ్ణన్ అనుగ్రహించిన ఈ మంగళాశాసన స్తుతిని ఉదాహరిస్తూ ఈ క్రిందివిధంగా అన్నారు. "వేదాన్తాచార్యరాన అణ్ణావుమ్- "పత్యుః శ్రియః పదాబ్జాభ్యాం ప్రయుంజానాయ మంగళమ్" ఎన్ఱు తుడఙ్గి, "యతీంద్ర ప్రవణాయ" ఎన్ఱు నడువాకవుమ్, "పూర్వాచార్యేషు సర్వేషు పూర్ణప్రేమాను బధ్నతే...." ఎన్ఱు శ్రియః పతియై తుడఙ్గి శ్రీమద్రామానుజా చార్యర్ నడువాకవుమ్, శ్రీశైలేశదయా పాత్రరాన పెరియజీయర్ అళవాక శేఖరిక్కైయలే ఇదువే శుద్దసంప్రదాయమ్". ఈవిధంగా పూర్వాచార్య పరంపరను సేవించే వరవరమునులను తాము సేవిస్తున్నట్లుగా అణ్ణన్ వచించడానికి తిరువరంగత్తముదనార్ ఇరామానుశ నూఱ్ఱన్దాది ప్రబంధంలో పలువురు దివ్యసూరులను, నాథమునిని, యామునా చార్యుల వారిని సేవించే భగవద్రామానుజను తాము ఆరాధిస్తున్నట్లుగా పల్కడం దోహందంచేసి ఉంటుంది అనడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. ఇటువంటి విలక్షణ మైన ఈ సత్కృతి పలువురి దృష్టికి రాకపోవడం, ప్రచారంలోకి రాకపోవడం ఆశ్చర్యకరమే! ప్రస్తుతం క్లుప్తంగా తాత్పర్యంతో పాటుగా ఈ కృతి ముద్రింపబడుతున్నది.

తనియన్

1. యః శ్చక్రే మంగళాశాస్తిం మనోజ్ఞవరయోగినః ।
ప్రణమామి దయాళుం తం ప్రతివాదిభయంకరమ్ ॥

శ్రీవరవరమునుల మంగళాశాసనాన్ని రచించినవారు, దయాళువు అయిన శ్రీప్రతివాదిభయంకరం అణ్ణన్‌కు నమస్కరిస్తున్నాను.

2. మంగళాశాసనం కర్తుం మనోజ్ఞవరయోగినః ।
మనః ప్రసీద భద్రం తే త్వన్మూలం క్షేమ మాత్మనామ్ ॥

ఓ మనసా! వరవరమునుల మంగళాశాసనం చేయడంకోసం నీవు నాకు ప్రసన్నం కావాలి!నీకు మంగళం. నీవల్లనే జీవులకు క్షేమం కల్గుతుంది.

3. పత్యుః శ్రియః పదాబ్జాభ్యాం ప్రయుంజానాయ మంగళమ్ ।
శ్రీమతే రమ్యజామాతృమునీంద్రాయాస్తు మంగళమ్ ॥

శ్రియఃపతి పాదపద్మాలకు మంగళాశాసనాన్ని చేసే శ్రీవరవర మునులకు మంగళం కలగాలి.

4. శ్రియఃకృపామయాపాంగసుధాస్రోతో౽వగాహినే ।
అస్తు మంగళ మార్యాయ రమ్యజామాతృయోగినే ॥

లక్ష్మీదేవి కరుణతో నిండిన చూపులు అనే అమృతప్రవాహంలో మునిగే వరవరమునులకు మంగళం కలగాలి.

5. విహితానతయే నిత్యం విష్వక్సేనపదాబ్జయోః ।
మంగళం రమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మహౌజసే ॥

విష్వక్సేనుల శ్రీపాదపద్మాలకు నిత్యం నమస్కరించే, గొప్ప తేజస్సును కల వరవరమునులకు మంగళం కలగాలి.

6. ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపన్నాయ పరాంకుశమ్ ।
ఆశాసే రమ్యజామాతృమునిరాజాయ మంగళమ్ ॥

జనకూటస్థులైన నమ్మాళ్వార్ల విషయంలో ప్రపత్తి చేసిన వరవరమునులనే యోగివర్యులకు మంగళాన్ని ఆశాసిస్తున్నాను.

7. నాథాయ నాథమునయే నమోవాకం వితన్వతే ।
మంగళం మమ నాథాయ మనోజ్ఞవరయోగినే ॥

ప్రపన్నకులానికి నాథులు అయిన నాథమునులకు నమోవాకాన్ని విస్తరింపజేసే వారు, నాకు నాథులైనవారైన వరవరమునులకు మంగళం.

8. పుండరీకాక్షపాదాబ్జే పుష్కలప్రేమ పుష్ణతే ।
రమ్యజామాతృమునయే మాననీయాయ మంగళమ్ ॥

పుండరీకాక్షులనబడే ఉయ్యక్కొణ్డార్ శ్రీపాదపద్మాలలో పూర్ణమైన భక్తిని కల, మాననీయులైన రమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

9. శ్రీరామమిశ్రచరణా వంతఃస్వాంతం వితన్వతే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సర్వజ్ఞాయాస్తు మంగళమ్ ॥

శ్రీరామమిశ్రులనే మణక్కాల్ నమ్బి శ్రీచరణాలలో తమ మనస్సును విస్తరింపజేసేవారు, సర్వజ్ఞులు అయిన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం కలగాలి.

10. పాదయోః యామునేయస్య భక్తి ముద్వహతే పరామ్ ।
మంగళం రమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మనస్వినే ॥

శ్రీయామునుల శ్రీపాదాలలో గొప్ప భక్తిని కల, మనస్వి అయిన వరవర మునులకు మంగళం.

11. శ్రీపరాంకుశదాసార్యపాదపద్మానుమోదినే ।
మంగళం మమ దేవాయ మనోజ్ఞవరయోగినే ॥

శ్రీపరాంకుశదాసులనే పెరియనంబి శ్రీపాదపద్మాలలో భక్తిని కలవారు, నాకు దేవులు అయిన వరవరమునులకు మంగళం.

12. యతీంద్రప్రవణాయాస్మద్గురవే గుణశాలినే ।
ప్రయుంజే మంగళం రమ్యజామాతృవరయోగినే ॥

శ్రీరామానుజుల విషయంలో ప్రావణ్యాన్ని కలవారు, మాకు ఆచార్యులు, గుణా లతో శోభిల్లేవారు అయిన వరవరమునులకు మంగళం.

13. పూర్వాచార్యేషు సర్వేషు పూర్ణప్రేమానుబధ్నతే ।
మంగళం రమ్యజామాతృమునీంద్రాయ దయాళవే ॥

పూర్వాచార్యులందరియెడల పూర్ణమైన భక్తిని కల, దయాళువు అయిన వరవర మునీంద్రులకు మంగళం.

14. భవ్యశ్రీశైలనాథార్యపరిపూర్ణకృపాజుషే ।
రమ్యజామాతృమునయే మహాభాగాయ మంగళమ్ ॥

మంగళకరం అయిన, తిరువాయ్‌మొళిప్పిళ్ళైయొక్క, పరిపూర్ణం అయిన కరుణను పొందే మహానుభావులు వరవరమునులకు మంగళం.

15. జ్ఞానభక్తివిరక్త్యాదికల్యాణగుణరాశయే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సద్భిః సేవ్యాయ మంగళమ్ ॥

జ్ఞానం, భక్తి, లౌకికవిషయాలలో విరక్తి మొదలైన కల్యాణగుణాల రాశివంటివారు, సత్పురుషులచే సేవింపదగినవారైన సౌమ్యజామాతృ మునికి మంగళం.

16. సాక్షా న్నారాయణాయాస్మదనుగ్రహవిధిత్సయా ।
మంగళం మర్త్యరూపాయ మనోజ్ఞవరయోగినే ॥

మనలను అనుగ్రహించడంకోసం మానవరూపాన్ని పొందిన సాక్షాన్నారాయణుడైన వరవరమునులకు మంగళం.

17. వానాద్రియోగివరవేంకటయోగివర్య
శ్రీభట్టనాథమునివాదిభయంకరార్యాః ।
రామానుజార్యవరదార్యనతార్తిహారి-
శ్రీదేవరాజగురవోఽష్ట దిశా గజా స్తే ॥

వానమామలై జీయర్, తిరువేంగడ రామానుజ జీయర్, పరవస్తు పట్టర్ పిరాన్ జీయర్, ప్రతివాదిభయంకరమ్ అణ్ణన్, కందాడై అణ్ణన్, ఎఱుంబియప్పా, అప్పిళ్ళై, అప్పుళ్ళార్ అనే ఆచార్యులు ఎనిమిది మంది మీరు నియమించిన అష్టదిగ్గజాలు.

ప్రతివాదిభయంకరమ్ అణ్ణన్ అనుగ్రహించిన

వరవరమునిమంగళమ్

సుమారు 20 సం॥కు పూర్వం కాంచీపురంలో ముద్రింపబడ్డ "శ్రీవాది భీకరార్యసూక్తిమాలా" ద్వితీయభాగం నుండి ఈ స్తుతి గ్రహింపబడింది.

1. శ్రీమతే రమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మహాత్మనే ।
శ్రీరంగవాసినే భూయా న్నిత్యశ్రీః నిత్యమంగళమ్ ॥

కైంకర్యలక్ష్మీశోభితులు, మహాత్ములు, శ్రీరంగంలో నిత్యవాసం చేసేవారు అయిన రమ్యజా మాతృ మునులకు నిత్యశ్రీః, నిత్యమంగళం కలగాలి.

2. శ్రీరంగాదిస్థలేశానం మంగళాశాసనం శుభమ్ ।
కుర్వతే సౌమ్యజామాతృమునయే నిత్యమంగళమ్ ॥

శ్రీరంగం మొదలైన దివ్యస్థలాలలోని అర్చామూర్తులకు మంగళా శాసనాన్ని చేసే సౌమ్యజా మాతృమునులకు మంగళం.

3. శ్రీరామానుజయోగీంద్రదర్శనాబ్ధిసుధాంశవే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సర్వజ్ఞాయాస్తు మంగళమ్ ॥

శ్రీరామానుజదర్శనం అనే అమృతసముద్రాన్ని ఉప్పొంగేటట్లు చేసే చంద్రుని వంటివారు, సర్వజ్ఞులు అయిన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

4. శ్రీపతే శ్చరణాంభోజప్రేమామృతమహాబ్ధయే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సత్త్వోద్రిక్తాయ మంగళమ్ ॥

శ్రియఃపతి శ్రీచరణాంభోజాలపట్ల భక్తికి అమృతమహాసముద్రం వంటివారు, సత్త్వగుణోద్రేకాన్ని కలవారు అయిన సౌమ్యజామాతృ మునికి మంగళం.

5. శ్రీరామానుజభాష్యార్థవ్యాఖ్యానాసక్తచేతసే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సదా భోగ్యాయ మంగళమ్ ॥

శ్రీరామానుజుల శ్రీభాష్యంయొక్క వ్యాఖ్యానంలో ఆసక్తిని కల మనస్సును కలవారు, భక్తులకు ఎల్లప్పుడూ భోగ్యులు అయిన సౌమ్యజా మాతృమునికి మంగళం.

6. శ్రీమచ్ఛఠారిసూక్తీనాం వ్యాఖ్యావైదగ్ధ్యశాలినే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సదాశ్లిష్టాయ మంగళమ్ ॥

నమ్మాళ్వార్ల శ్రీసూక్తులను వ్యాఖ్యానించడంలో గొప్ప చాతుర్యాన్ని కలవారు, సత్పురుషులచే సేవింపబడేవారు అయిన సౌమ్యజామాతృ మునికి మంగళం.

7. శ్రీరామానుజపాదాబ్జప్రాప్యప్రాపకభావతామ్ ।
ప్రాప్తాయ సౌమ్యజామాతృమునయే నిత్యమంగళమ్ ॥

శ్రీరామానుజుల పాదపద్మాలే ప్రాప్యప్రాపకాలనే భావాన్ని పొందిన సౌమ్యజామాతృమునికి నిత్య మంగళం.

8. అష్టాక్షరబ్రహ్మవిద్యానిష్ఠాయాఽమితతేజసే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే శౌరిహృద్యాయ మంగళమ్ ॥

అష్టాక్షర బ్రహ్మవిద్యానిష్ఠులు, గొప్ప తేజస్సును కలవారు, శౌరి అనబడే భగవానునకు మనోహరులైన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

9. సదా ద్వయానుసంధానసాక్షాత్కృతమధుద్విషే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే శాంతిభూషాయ మంగళమ్ ॥

ఎల్లప్పుడూ ద్వయానుసంధానంద్వారా భగవానుని తమ చిత్తంలో సాక్షాత్కరింప జేసికొన్నవారు, శాంతి అనే గుణానికి అలంకారంవంటి వారు అయిన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

10. ప్రసన్నజనసందోహమందారాయ మహాత్మనే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సాత్త్వికేంద్రాయ మంగళమ్ ॥

ప్రపన్నజనసమూహానికి కల్పవృక్షంవంటివారు, మహాత్ములు, సాత్త్వికులలో గొప్పవారు అయిన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

11. తులామాసేఽవతీర్ణాయ భోగిరాజాంశత శ్శుభే ।
మూలర్క్షే సౌమ్యజామాతృమునయే నిత్యమంగళమ్ ॥

ఆదిశేషుని అంశతో తులామాసంలో మంగళకరం అయిన మూల నక్షత్రంలో అవతరించిన సౌమ్యజా మాతృమునికి మంగళం.

12. శ్రీశైలేశగురో ర్దివ్యశ్రీపాదాంబురుహాలయే ।
సౌమ్యజామాతృమునయే సర్వదా నిత్యమంగళమ్ ॥

తిరువాయ్‌మొழிప్పిళ్ళై అనబడే శ్రీశైలేశుల దివ్య శ్రీపాదాలనే పద్మాలలో తుమ్మెదవంటివారు అయిన సౌమ్యజామాతృమునికి మంగళం.

శ్రీమణవాళమహామునుల తిరునక్షత్రతనియన్

తులాయా మతులే మూలే పాండ్యే కుంతీపురీవరే ।
శ్రీశేషాంశోద్భవం వందే రమ్యజామాతరమ్ మునిమ్ ॥

తులాయామ్ = తులామాసంలో, అతులే = సాటి లేని, మూలే = మూల అనే నక్షత్రంలో, పాండ్యే = పాండ్యదేశంలోని, కుంతీపురీవరే = కుంతీపురమనబడే ఆழ்వార్ తిరునగరిలో, శ్రీశేషా+అంశ+ఉద్భవం = ఆదిశేషుల అంశతో ఉద్భవించిన, రమ్యజా మాతరమ్ మునిమ్ = శ్రీవరవర మునులను, వందే = నమస్కరించి, స్తుతిస్తున్నాను.

(అతులే మూలే) - శ్రీమణవాళమహామునులు అవతరించిన మూలనక్షత్ర వైభవాన్ని ప్రతివాది భయంకరం అణ్ణన్ వరవరమునిశతక ప్రారంభంలో **"యదవతరణ మూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం శఠరిపుముని దృష్టామ్నాయ-సామ్రాజ్యమూలమ్, కలికలుషసమూలోన్మూలనే మూల మింధే స భవతు వరయోగీ నః సమస్తార్థమూలమ్"** (ఏ మణవాళమహామునుల అవతారహేతువు అయిన మూల అనే నక్షత్రం లోకంలోని చేతనుల మోక్షానికి మూలకారణంగా ఉన్నదో, శ్రీశఠకోపులు దర్శించిన ద్రావిడవేదాన్ని ప్రమాణసామ్రాజ్యంలో అభిషిక్తం చేయడానికి (పట్టాభిషేకం చేయడానికి) కారణమైనదో, కలిదోషాన్ని సమూలంగా పెళ్ళగించి వేయడానికి కారణమై వెల్గుతున్నదో- అటువంటి మూల అనే నక్షత్రంలో అవతరించిన మణవాళమహామునులు దాసభూతులమైన మన సకలపురుషార్థాలకు హేతుభూతులు) అని కీర్తించారుకదా! అందువల్ల మూల నక్షత్రం అతులం అనడం అన్వర్థం. మణవాళమహామునుల తిరునాళ్‌పాట్టులోని భావంకూడా ప్రకృతంలో భావ్యం.

(శ్రీశేషాంశోద్భవమ్)- సంసారిచేతనోద్ధరణ కోసం భగవానుని ఆదేశం మేరకు భూలోకంలో భగవద్రామానుజులుగా అవతరించిన ఆదిశేషులు ఆ అవతారంలో 120 సంవత్సరములు మాత్రమే వేంచేసి ఉన్నందున, మిగిలిన

80 సంవత్సరాల కాలం భూమండలంపై వేంచేసి ఉండడం కోసం తిరిగి వరవరమునులై అంతరించారని వారి వైభవాన్ని తెలిపే సంప్రదాయ చరిత్ర గ్రంథాలు పేర్కొంటున్నాయి. **"సంప్రదాయచంద్రికై"** అనే తమప్రబంధంలో అప్పిళ్ళాన్ అనే వరవరముని శిష్యులు ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. **"దుగ్ధోదన్వద్ధవళమధురం శుద్ధసత్త్వైకరూపం రూపం యస్య స్ఫుటయతితరాం యం ఫణీంద్రావతారమ్"** (పాలసముద్రమువలె తెల్లనిది, మధురమైనది, పూర్తి సాత్విక గుణాన్ని కల్గినది అయిన శ్రీవరవరమునుల రూపం వారు ఆదిశేషుల అవతారమనే విషయాన్ని బాగా తెల్పుతున్నది) అని అంటూ వీరి అవతార మహిమను తెలిసిన అణ్ణన్ వరవరముని శతకంలో పలికారు. తమ ఆదిశేషరూపాన్ని వరవరమునులు పలు సందర్భాలలో ప్రదర్శించిన వైనం వీరి చరిత్రలో గమనించవచ్చు.

(రమ్యజామాతరమ్ మునిమ్)- "అழకియమణవాళన్" (అందమైన పెళ్ళికొడుకు) అనే పేరు శ్రీరంగనాథుని నామం. దీనిని వరవరమునుల తల్లి తండ్రులు వీరికి నామకరణమహోత్సవ సమయంలో పెట్టారు. ఈనామానికి సంస్కృతీకృతరూపమే రమ్యజామాతృనామం. వీరు సన్న్యాసాశ్రమస్వీకారాన్ని చేసినపుడు శ్రీరంగనాథుడు వీరి పూర్వపు పేరు అయిన అழకియమణ వాళనామంతోనే వ్యవహరింపబడాలని **"నీర్ నమ్ముడైయ నామమాన మున్ తిరునామత్తైయే ముற్ఱ నడత్తుమ్"** (మీరు నాపేరునే కలిగి ఉండండి) అని అంటూ ఆజ్ఞాపించినందున **"రమ్యజామాతృముని"**గా వీరు ప్రసిద్ధి చెందారు. అటువంటి వరవరమునులను **"వందే" - "శిన్దైయాల్ శొల్లాల్ శెయ్కైయినాల్"** అని అన్నట్లు మనసా, వాచా, కర్మణా సేవిస్తున్నాను -అని భావం. ఈ శ్లోకంలోని ఇంతకంటే విశేషాలు ఆచార్యసన్నిధిలో ఉపదేశ పూర్వకంగా గ్రహించడం ఉచితం. కనుక విస్తరించడంలేదు.

నిత్యతనియన్

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్ ।
యతీంద్రప్రవణం వందే రమ్యజామాతరం మునిమ్ ॥

తిరువాయ్మొழி ప్పిళ్ళై దయకు పాత్రమైనవారు, జ్ఞానం భక్తి మొదలైన గుణాలకు సముద్రం వంటివారు, శ్రీరామానుజుల పట్ల గొప్ప భక్తిని కలవారైన శ్రీ వరవరమునులను నమస్కరిస్తున్నాను.

వాழித్తిరునామమ్

1. ఇప్పువియిల్ అరఙ్గేశర్క్కీడళిత్తాన్ వాழியే
ఎழிల్ తిరువాయ్మొழிప్పిళ్ళై యిణైయడియోన్ వాழியே
ఐప్పిశియిల్ తిరుమూలత్తవతరిత్తాన్ వాழியే
అరవరశప్పెరుఞ్జోది యనన్దనెన్నుమ్ వాழியே
ఎప్పొழுదుమ్ శ్రీశైల మేత్తవన్దోన్ వాழியே
ఏరారు మెతిరాశ రెన వుదిత్తాన్ వాழியே
ముప్పురినూల్ మణివడముమ్ ముక్కోల్ తరిత్తాన్ వాழியே
మూదరియ మణవాళమామునివన్ వాழியே

ఇప్పువియిల్ = ఈభూమిలో, అరఙ్గేశర్క్కు = శ్రీరంగనాథునకు, ఈడు= తిరువాయ్ మొழி ప్రబంధానికి నమ్పిళ్ళై కృపజేసిన ఈడు అనే వ్యాఖ్యను, అళిత్తాన్= అనుగ్ర హించిన వరవరమునులు, వాழியே = వర్ధిల్లాలి, ఎழிల్ = ప్రకాశించే, తిరువాయ్ మొழிప్పిళ్ళై = తిరువాయ్మొழிప్పిళ్ళై అనే ఆచార్యుల, ఇణై అడియోన్ = శ్రీపాదద్వంద్వాన్ని కలవారు, వాழியே = వర్ధిల్లాలి, ఐప్పిశియిల్ = అల్పిశిమాసంలోని, తిరు మూలత్తిల్ = మూల అనే నక్షత్రంలో, అవతరిత్తాన్ = అవతరించినవారు, వాழியే = వర్ధిల్లాలి, అరవు అరశ ప్పెరుమ్ శోది = సర్పాలకు ప్రభువు అయిన గొప్ప జ్యోతిస్స్వరూపుడు, అనన్దన్ = అనంతుడు అయిన వరవరమునులు, ఎన్నుమ్ = ఎల్లప్పుడు, వాழியே = వర్ధిల్లాలి, ఎప్పొழுదుమ్ = ఎల్లప్పుడూ, శ్రీశైలమ్ = శ్రీశైలమనబడే వేంకటాచలాన్ని, ఏత్త వన్దోన్ = స్తుతించడంకోసం వచ్చిన వరవరమునులు, వాழியே = వర్ధిల్లాలి, ఏర్ ఆరుమ్ = సౌందర్యం నిండిన, ఎతిరాశర్= యతిరాజులే, ఎన = అని భావించేటట్లు, ఉదిత్తాన్ = అవతరించిన

వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, ముప్పురి నూల్ = యజ్ఞోపవీతాన్ని, మణి వడముమ్ = తులసి, తామరపూసల మాలెలను, ముక్కోల్ = త్రిదండాన్ని, తరిత్తాన్ = ధరించిన వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, మూదు అరియ= సనాతనులైన, గొప్పవారైన, మణవాళమామునివన్ = మణవాళమహామునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి.

2. మున్నై మఱై త్తమిఴ్ విరిక్కుమ్ ముత్తిరై క్కై వాఴియే
మున్నూలుమ్ తిరుమార్బుమ్ ముక్కోలుమ్ వాఴియే
ఉన్దియు మొత్త తిరువరైయు ముడైయఴకుమ్ వాఴియే
ఒరునాళుమ్ మఱక్కవొణ్ణా వొళిముఱువల్ వాఴియే
శిన్దై తిరైక్కొణ్డరుళుమ్ తిరుమేని వాఴియే
శెఴుఙ్కరుణై కుడియిరుక్కుమ్ తిరునయనమ్ వాఴియే
వన్దరుళి యెన్నై ఎడుత్త మలర్త్తాళ్గళ్ వాఴియే
మణవాళమామునివన్ వాయ్క్కిన్బన్ వాఴియే

మున్నై మఱై = ప్రాచీనమైన సంస్కృతవేదాన్ని, తమిఴ్ = ద్రావిడవేదాన్ని, విరిక్కుమ్ = వ్యాఖ్యానించే, ముత్తిరై క్కై = వ్యాఖ్యానముద్రను కల వరవరమునుల శ్రీహస్తం, వాఴియే= వర్ధిల్లాలి, మున్నూలుమ్ = (వరవర మునుల) యజ్ఞోపవీతం, తిరు మార్బుమ్= అందమైన వక్షఃస్థలం, ముక్కోలుమ్= త్రిదండం, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, ఉన్దియుమ్= నాభి, ఒత్త = దానికి తగిన, తిరు వరైయుమ్ = అందమైన నడుము, ఉడై = కాషాయంయొక్క, అఴకుమ్= అందం, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, ఒరు నాళుమ్ = ఏనాడూ, మఱక్క ఒణ్ణా = మఱువలేని, ముఱువల్ = చిఱునవ్వు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, శిన్దై = మనస్సుయొక్క, తిరై కొణ్డు = తెరను తీసి, అరుళుమ్= అనుగ్రహించే, తిరుమేని = దివ్యమంగళరూపం, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, శెఴుమ్ = నిబిడమైన, కరుణై = కరుణ, కుడి ఇరుక్కుమ్ = నివాసం ఉండే, తిరు నయనమ్ = తిరునేత్రాలు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, వన్దరుళి = నాదగ్గరకు వచ్చి, ఎన్నై = నన్ను, ఎడుత్త = ఉద్ధరించిన, మలర్ త్తాళ్గళ్ = తామరపూలవంటి శ్రీపాదాలు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, వాయ్క్కు ఇన్బన్ = వాక్కుకు ఆనందాన్ని కల్గించే, మణవాళమామునివన్ = వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి.

3. తినైప్పొఴుదుమ్ తన్నై మఱవా చ్చిన్దైతన్దాన్ వాఴియే
శీర్ తిరువాయ్మొఴిప్పిళ్ళై తిరువడియోన్ వాఴియే
నినైప్పోర్కళ్ పిఱవినై నీక్కుమవన్ వాఴియే
నీళ్పువియిల్ తన్ పుకఴై నిఱుత్తినాన్ వాఴియే
అనైత్తాఴ్వార్కలైప్పొరుళై ఆయ్న్దురైప్పోన్ వాఴియే
అఴకారు మెతిరాశఱ్కన్బుడైయోన్ వాఴియే
ఎనైప్పోలుమ్ పావియర్కట్కిరఙ్గుమవన్ వాఴియే
ఎన్నప్పన్ మణవాళమామునివన్ వాఴియే

తినై ప్పొఴుదుమ్ = క్షణకాలం కూడా, తన్నై = తనను, మఱవా = మఱువని, శిన్దై = మనస్సును, తన్దాన్ = అనుగ్రహించిన వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, శీర్ = కల్యాణగుణాలను కల, తిరువాయ్మొఴిప్పిళ్ళై= తిరువాయ్మొఴిప్పిళ్ళైయొక్క, తిరు అడియోన్ = శ్రీపాదాలను ఆశ్రయించిన వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, నినైప్పోర్కళ్ = తమను ధ్యానించే వారి, పిఱవితన్నై = జన్మను, నీక్కుమవన్ = లేకుండాచేసే వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, నీళ్ పువియిల్ = విశాలమైన భూమండలంలో, తన్ పుకఴై = తన కీర్తిని, నిఱుత్తినాన్ = స్థిరంగా నిలిపిన వరవరమునులు, వాఴియే= వర్ధిల్లాలి, అనైత్తు ఆఴ్వార్కళ్ = అందఱు ఆఴ్వార్ల, కలై ప్పొరుళై= శాస్త్రాల (దివ్యప్రబంధాల) పొరుళై = అర్థాన్ని, ఆయ్న్దు = విచారించి, ఉరైప్పోన్= వ్యాఖ్యానించే వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, అఴకు ఆరుమ్ = సౌందర్యం నిండిన, ఎతిరాశఱ్కు = యతిరాజుల విషయంలో, అన్బు ఉడైయోన్=భక్తిని కల వరవరమునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి, ఎనైప్పోలుమ్ = నావంటి, పావియర్ కట్కు = పాపులకు, ఇరఙ్గుమవన్ = దయచూపే

వరవరమునులు, వాఴియే= వర్ధిల్లాలి, ఎన్ అప్పన్ = నాతండ్రి అయిన, మణవాళమామునివన్ = మణవాళమహా మునులు, వాఴియే = వర్ధిల్లాలి.

తిరునాళ్‌పాట్టు

శెన్దమిఴ్ వేదియర్ శిన్దై తెళిన్దు శిఱన్దు మకిఴ్న్దిడునాళ్
శీరులకారియర్ శెయ్‌దరుళ్ నల్కలై తేశు పొలిన్దుడునాళ్
మన్దమది ప్పువి మానిడర్‌తఙ్గళై వానిలుయర్‌త్తిడునాళ్
మాశఱు ఞానియర్‌శే రెతిశాశర్‌తమ్ వాఴ్వు ముళైత్తిడునాళ్
కన్దమలర్ పొఴిల్ శూఴ్ కురుకాదిపన్ కలైకళ్ విళఙ్గిడునాళ్
కారమర్‌మేని యరఙ్గర్‌క్కు ఇణైకణ్‌కళ్ కళిత్తిడునాళ్
అన్దమిల్ శీర్ మణవాళముని ప్పరనవతారమ్ శెయ్‌దిడునాళ్
అఴకు తికఴ్న్దిడుమైప్పిశియిల్ తిరుమూలమదనైనాళే

శెమ్ తమిఴ్ వేదియర్ = ఋజువైన, అందమైన ద్రావిడవేదాన్ని తెలిసిన పండితుల, శిన్దై= మనస్సు, తెళిన్దు = తేటపడి, శిఱన్దు= గొప్పతనాన్ని పొంది, మకిఴ్న్దిడునాళ్ = ఆనందించే సుదినం, శీర్ ఉలకారియర్ = కల్యాణ గుణగరిష్ఠులైన శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు, అరుళ్ శెయ్‌ద = అనుగ్రహించిన, నల్ కలై = గొప్ప శాస్త్రం అయిన శ్రీవచనభూషణంయొక్క, తేశు = తేజస్సు, పొలిన్దిడునాళ్ = వర్ధిల్లే సుదినం, మన్ద మది = మందమతులైన, పువి= భూమి లోని, మానిడర్‌తఙ్గళై = మానవులను, వానిల్ = పరమపదంలోనికి, ఉయర్‌త్తిడు నాళ్= ఉద్ధరించే సుదినం, మాశు అఱు = దోషం లేని, ఞానియర్= జ్ఞానులు, శేర్ = ఆశ్రయించే, ఎతిరాశర్‌తమ్ = యతిరాజుల, వాఴ్వు = ఉజ్జీవనం, ముళైత్తిడునాళ్ = అంకురించే సుదినం, కన్ద మలర్ = సుగంధాన్ని కలిగిన పూలను కల, పొఴిల్ = తోటలు, శూఴ్ = చుట్టి ఉండే, కురుకు = కురుకాపురికి (ఆఴ్వార్‌తిరునగరికి), అదిపన్ = ప్రభువు అయిన నమ్మాఴ్వార్ల, కలైకళ్ = శాస్త్రాలు (ప్రబంధాలు), విళఙ్గిడునాళ్ = వెలిగే సుదినం, కార్ అమర్ మేని =మేఘంవంటి మేనిని కల, అరఙ్గఱ్కిణై = శ్రీరంగనాథుని, కణ్‌గళ్=

తిరునేత్రాలు, కళిత్తిడునాళ్ = సంతోషించే సుదినం, అన్దమ్ ఇల్ = అంతులేని, శీర్ = మహిమను, (కల్యాణగుణాలను) కల, పరన్ = సర్వోత్కృష్టులైన, మణవాళముని = మణవాళమహాముని, అవతారమ్ శెయ్‌దిడునాళ్ = అవతరించిన సుదినం, ఏది? అని అంటే, అఴకు = అందం, శోభ, తికఴ్న్దిడుమ్ = ప్రకాశించే, ఐప్పిశియిల్ = అల్పిశి మాసంలోని, తిరుమూలమ్ అదనైనాళే = అందమైన మూల అనే నక్షత్రమే.

వాఴి తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై మాతకవాల్
వాఴుమ్ మణవాళమామునివన్ - వాఴియవన్
మాఱన్ తిరువాయ్‌మొఴి ప్పొరుళై మానిలత్తోర్
తేఱుమ్బడి యురైక్కుమ్ శీర్

తిరువాయ్‌మొఴిప్పిళ్ళై గొప్ప దయవల్ల ఉజ్జీవించే మణవాళమామునులకు మంగళం. తిరువాయ్‌మొఴి ప్రబంధం దివ్యార్థాన్ని ఈలోకంలోనివారంతా స్పష్టంగా తెలిసేటట్లు వివరించే వారి గొప్పతనానికి మంగళం.

అడియార్‌కళ్ వాఴ యరఙ్గనకర్ వాఴ
శడకోపన్‌తణ్డమిఴ్‌నూల్ వాఴ - కడల్‌శూఴ్న్ద
మణ్ణులకమ్ వాఴ మణవాళమామునియే
ఇన్నుమొరు నూఱ్ఱాణ్డిరుమ్

దాసులు ఉజ్జీవించేటట్లు, శ్రీరంగనగరం ఉజ్జీవించేటట్లు, శఠకోపులు అనుగ్రహించిన చల్లని ద్రావిడవేదం ఉజ్జీవించేటట్లు, సముద్రపరివేష్ఠితం అయిన భూలోకం అంతా ఉజ్జీవించేటట్లు ఓ మణవాళమహామునీ! ఇంకా ఒక నూఱేండ్లు వేంచేసి ఉండండి.

శ్రీవరవరమునివరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్

(దేవరాజగురుకృతమైన శ్రీవరవరముని శతకానికి వాధూల వీరరాఘవాచార్య స్వామి ప్రసాదించిన సంస్కృత వ్యాఖ్యానం ముంబయి నగరంలోని వేంకటేశ్వర స్టీమ్‌ప్రెస్‌లో ఇప్పటికి సుమారు 107 సంవత్సరములకు ముందు దేవనాగరిలిపిలో ముద్రింపబడింది. ఆ గ్రంథంలో చివర ~~ఈ~~ అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం కూడా ముద్రింపబడింది.)

1. శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవః ।
యతీంద్రప్రవణో రమ్యజామాతృమునిశేఖరః ॥

2. తులామూలావతీర్ణశ్చ శేషాంశకలితోదయః ।
శుభగః కరుణాసింధుః సూరిసంతోషకారకః ॥

3. త్రిదండపాణిః కాషాయచేలో ధవళవిగ్రహః ।
శిఖీ యజ్ఞోపవీతీ చ శ్రీమాన్ సర్వజగద్గురుః ॥

4. దివ్యోర్ధ్వపుండ్రదీప్తాంగః తులసీమాలికాంచితః ।
పుండరీకాక్షో మహాన్ పురుషపుంగవః ॥

5. రంగేశమంగళార్థీ చ రమణీయగుణాకరః ।
జగదుజ్జీవనకరో జానకీనాథజీవనః ॥

6. ప్రపన్నచాతకాంభోదః పరివ్రాజకమండనః ।
శ్రీవైష్ణవకులాంభోజభాను రాశ్రితకల్పకః ॥

7. భట్టనాథార్యసేవ్యాంఘ్రిః వరదార్యప్రియంకరః ।
శ్రీవానాచలరామానుజార్య పూజ్యపదద్వయః ॥

8. అష్టవిద్వత్పరివృతః సర్వసూరినిషేవితః ।
లోకపావనచారిత్రః సౌమ్యః పాపవినాశనః ॥

9. శ్రీరంగనాయకీపుణ్యపుంజసత్త్వనికేతనః ।
శ్రీజిహ్వావదధీశాన దాసభాగ్యఫలోదయః ॥

10. పరాంకుశపదాంభోజభృంగః కల్యాణసాగరః ।
శుచి ర్భక్తినిధిః జ్ఞానదీప్తో వైరాగ్యభూషణః ॥

11. శ్రీరంగనిలయః సర్వవేదవేదాంతపారగః ।
సర్వజ్ఞమౌళిః సారజ్ఞో ద్రావిడామ్నాయవర్ధనః ॥

12. వ్యాఖ్యాతజగదాచార్యప్రబంధో వైదికోత్తమః ।
శ్రీరామానుజసిద్ధాంతవర్ధనః కలినాశనః ॥

13. శ్రీరామానుజసంబంధదాయకః శ్రీవిధాయకః ।
రామానుజార్యపారమ్యస్థాపకః తత్త్వదీపకః ॥

14. మృదుః సర్వసమః శాంతో దాంతః స్వామీ చ వత్సలః ।
శేషీ సుశీలః సుశ్లోకః సుభాషీ మోక్షదాయకః ॥

15. హితవాదీ హితకరః ప్రియవాదీ ప్రియంకరః ।
సులభః సిద్ధధర్మాభిరక్షణో దేశికోత్తమః ॥

16. శ్రీరంగనాయకాచార్యః సేవకావ్యాజబాంధవః ।
మంత్రరత్నార్థనిష్ణాతో మంత్రసారతమార్థవిత్ ॥

17. బదరీతాపసోద్గీతశ్లోకః సుశ్లోకవందితః ।
అస్తోకమహిమా లోకప్రకాశో లోకజీవనః ॥

18. గోదాపాదాబ్జసద్భక్తః కుశలీ కోవిదప్రియః ।
సర్వపూర్వోత్తరాచార్య సుధాసాగరచంద్రమాః ॥

19. పూర్ణచంద్ర ప్రభాసాంద్రః పూర్ణకామః పురాణవిత్ ।
దేవదేవప్రియో దివ్యప్రభావో దీనశేవధిః ॥

20. సత్యవాక్ దక్షిణకలారక్షకో ధరణీధరః ।
ప్రాపకః ప్రాప్యభూతశ్చ ప్రజ్ఞావాన్ ప్రతిభాకరః ॥

21. అర్థపంచకయాథాత్మ్యదాయీ దాస్యామృతప్రదః ।
శ్రీనృసింహార్యసంసేవ్యః శ్రీమాన్ వరవరో మునిః ॥

ఇదం శ్రీరమ్యజామాతృమునే రష్టోత్తరం శతమ్ ।
దివ్యనామ మహాపుణ్యం పశ్యతః పాపనాశనమ్ ॥

శ్రీమణవాళమహాముునుల తిరుమంజన క్కట్టియమ్

కాషాయశోభి కమనీయ శిఖానివేశం
దండత్రయోజ్జ్వలకరం విమలోపవీతమ్ ।
ఉద్యద్దినేశనిభ ముల్లసదూర్ధ్వపుండ్రం
రూపం తవాస్తు యతిరాజ! దృశోర్మమాగ్రే ॥

శ్రీ భూభ్యాం రంగనాథే శఠజిదుపనిషద్వ్యాక్రియాం శ్రోతుకామే
శేష స్సంతోషయిష్యన్ వరవరమునితాం ప్రాప్య యో వర్తతేగ్రే ।
కాషాయశ్రీతులస్యంబుజ మణిసుశిఖాయజ్ఞసూత్రత్రిదండై:
భాంతం శుభ్రోర్ధ్వపుండ్రం స్మర హృదయ! సదా కోశముద్రాంకహస్తమ్.

పోదచ్చివన్దుపరిమళమ్ వీశిప్పుదుక్కణిత్త
శీదక్కమలత్తై నీరేఱ వాట్టి చ్చిఱన్దడి ఎన్
ఏదఱ్ఱై మాఱ్ఱుమ్ మణవాళ యోగి యినిమైతరుమ్
పాదక్కమలఙ్గళ్ వాழ்యరో పాదక్కమలఙ్గళ్ వాழ்యరో

1) అరఙ్గనకరీడుదనై అళిత్తరుళుమ్ పెరుమాళ్ !
2) అழகాన కురుకూరిల్ అవతరిత్త! పెరుమాళ్ !
3) అరవరశప్పెరుఞ్జోతి యనన్దనెన్నుమ్ పెరుమాళ్ !
4) అరుళరఙ్గర్ శ్రీశైలమేత్త వన్ద పెరుమాళ్!
5) ఇరవుపకల్ ఎతిరాశరడి మకిழுమ్ పెరుమాళ్!
6) ఇన్నిలత్తిల్ పిఱవిదనై మకిழ்న్దురైక్కుమ్ పెరుమాళ్!
7) తిరుమాక దిగ్గజఙ్గళిట్టరుళుమ్ పెరుమాళ్!
8) దేవపిరానడియిణైయిల్ అన్బుపూణ్డ పెరుమాళ్!
నమ్మణవాళమామునిప్పెరుమాళ్!
9) పళ్ళమెన త్తికழ்మ్ పైఙ్గழలున్దన్ పల్లవమే విరలుమ్

పావన మాకియ పైన్దువరాడై పడిన్ద మరుఙ్గழకుమ్
ముప్పురినూలొడు మున్ కైయిలేన్దియ ముక్కోల్తన్నழకుమ్
మున్నవర్ తన్దిడుమొழிకళ్ నిఱైన్దిడు ముఱువల్ నిలావழకుమ్
కఱ్పకమే విழி కరుణై పొழிన్దిడు కమలక్కణ్ణழకుమ్
కారిశుతన్ కழల్ శూడియ ముడియుమ్ కననఱ్చికై ముడియుమ్
ఎప్పొழுదుమ్ వరయోగి యిన్వడివు ఎన్నిదయత్తుళదాల్
ఇల్లై యెనక్కెదిరిల్లై యెనక్కెదికిల్లై యెనక్కెదిరే

1. దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిన్ భోగ్యతాతిశయత్తుక్కు ఒరు పోలియాక గంభీరాంభస్సముద్భూత సుమృష్టనాళరవికరవికసిత మానదోర్ శెన్దామరైప్పూవై అదినుడైయ గర్వసర్వస్వనిర్వాపణ పూర్వకమాక త్తిరువడి కళిన్కీழ் అముక్కి, అదిన్ తలైమేల్ వెఱ్ఱియుడన్ వీఱ్ఱిరుక్కుమ్ ఇరుప్పినழకుమ్.

2. పంకజరజస్సుమ్ పాదారుంతుదమావ్బుడి చేటీజనలోచనచర్యా-సహసౌకుమార్యశాలినికళాన పిరాట్టిమారుమ్ పిడిక్క క్కూశుమ్బడి పుష్పహాసనుకుమారతరరాన పెరియపెరుమాళుక్కుమ్ మెత్తెన్న పఞ్జశయనమాయ్, అత్యంతసుకుమారరాన దేవరీర్ తమక్కాసనమాయ్ క్కొణ్డు తొణ్డుపూణ్డ పుణ్డరీకత్తుక్కు స్వదాస్యార్హసారస్యాదికళై యూట్టుకైక్కు తదాస్యాంతరత్తిల్ శౌరుకియిట్టువైత్తాప్పోలే మఱైత్తిట్ట ఇడత్తిరువడికళుమ్

3. సంసరణదవదహనదందహ్యమానసకలజగదవనపర - సంతత చింతా సమాక్రాంతియాలే విధృతతయా ఫణిపతిశయన శయానరాన పెరియ పెరుమాళుడైయ యోగనిద్రాముద్రాను- కారియాక ఇడత్తొడైయిన్మేల్ వళర్త్తి, క్కణ్ణారక్కణ్డు కழிవదోర్ కాదలు ఱ్ఱార్క్కు ము ఱ్ఱూట్టాక క్కాట్టియిట్ట వలత్తిరువడికళుమ్,

4. పరబ్రహ్మభూతపరమపురుషవిషయకసంగ కామాత్యుద్దీపకరాన మన్నియ శీర్ మాఱనెన్నుమ్ మాఱనుక్కు దేవరీరుడైయ పదసరసిజవ్యాజేన కుసుమ శరసహితమాక వమైత్తువైత్త అమ్బరాత్తూణి కళ్పోలే ఇణైత్తువైత్త కణైక్కాళ్ కళుమ్.

5. కీఴ్నోక్కి క్కిళర్కిన్ఱ శుడర్చ్చోదివెళ్లజ్గళ్ ఆసనాభిఘాతత్తాల్ మఱియుణ్డు శుఴిత్తాప్పోలే ఇరణ్డరుకుమ్ తిరణ్డురుణ్డు మడియుణ్డ ముఴన్దాళ్ కళుమ్

6. కన్దళిత్తకదళీకాణ్డకరికరభజ్గళై వెన్ఱు అడిపెరుత్తు, మనిశిఱుత్తు మదమదెన్ఱు మాంసలజ్గళాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుత్తొడైకళుమ్,

7. శరప్రమథనశమథనసార్వభౌమజైత్రయాత్రారథమ్పోన్ఱ దేవరీర్ తిరుమేనిక్కు క్కీఴురుణ్డువరుమ్ ఇరణ్డు చక్రమణ్డళజ్గళ్పోన్ఱ పృథునితమ్బబిమ్బజ్గళుమ్

8. తిరువరైయిల్ కడితొడజ్గి క్కణైక్కాల్కళ్ నడువళవుమ్ ఉళ్లుళ్ల వడివఴకుక్కు అత్యన్తప్రకాశకమాయ్, పొరుత్తముడన్ ధరిత్తిరున్ద కమనీయ కాషాయముమ్,

9. ఇడవరుకిల్ తొడైయడియిల్ తొఙ్గుకిన్ఱ తలైప్పుడనే నడుక్కోత్తు, మడిత్తుడుత్త సర్వోత్తరోయోత్తరీయముమ్,

10. సంధ్యారాగరంజితమాన శారదాభ్రత్తిల్ తనిత్తెఴున్దోర్ కొడిమిన్నల్ నిలైనిన్ఱు పడర్న్దాప్పోల్ అరైచ్చివన్దవాడైయిన్మేల్ నెళిన్దుకొణ్డు నిగనిగెన్ఱ పొన్నరై నాణ్పూణ్డవఴకుమ్,

11. భవదనుభవరసవివశరుడైయ వభినివేశపాశపరిభ్రామిత- మతిమంధాన మధ్యమానమానసౌందర్యదుగ్ధసింధువానదు శుఱ్ఱోరుమ్తిరైయెఴున్దు నడుక్కు శుఴిత్తిట్ట శుఴిపోల్ శున్దరమామ్ ఉన్దిమలరుమ్,

12. వినయముడన్ వీశుకిన్ఱ వెట్టివేర్ విశిఱికళాల్ అత్యంత ఘుమఘుమిత శనైఃశనైః ప్రసరన్ మందగంధవహవిహరణ-విశేషజ్గళాలే దేవరీరుడైయ దివ్యలావణ్యతరజ్గిణీపార్శ్వభాగజ్గళిల్ ఇరణ్డలైవరిశై పరమ్బినాప్పోల్ ఇరుపక్కముమ్ తికఴ్కిన్ఱ త్రివళికళుమ్,

13. “మా మేక” మెన్బదై అభినయిత్తు క్కాట్టువదుపోల్ నెఞ్జుక్కు నేరాక క్కొఙ్జుమ్ శాయ్త్తఙ్జలిత్త తిరుక్కైకళుమ్,

14. తజ్గవళైమేల్ తజ్గిత్తొఙ్గుకిన్ఱ శజ్గిలికళోడిణక్కముఱ్ఱకణైక్కైకళుమ్,

15. అభినవతరదరవికస్వరసరసిజనరముకుళతళత్తళాయమాన నిజాఙ్జలీ శిఖాంగుళీశోభైయై నిజహృదయజలజదళైకరసికహార్ద జనార్దనముక్కు అవనమిత్తుక్కాట్టుకైయాల్ ముఱుక్కియిట్ట మున్కైకళుమ్,

16. అఘటితఘటనాసమర్థచతుర్భుజభుజదుర్భరవిభూతిద్వయ భరభరణార్థ మాక క్కనకమయగిరివరజ్గళిరణ్డై వెళిరఱ క్కడైత్తు పుకరెఴ క్కడైన్దు తూణాక్కి మడుత్తాప్పోల్ ఇరణ్డట్టత్తిలుమ్ తిరణ్డురుణ్డు, నీణ్డు, దృఢతరజ్గళుమాయ్, శిరీషకుసుమ - సౌకుమార్యమ్ తిరణ్డు వడివుకొణ్డా ప్పోల్ అత్యంతమృదు - లజ్గళుమాయ్, [22]సాక్షాత్ భుజగపతి భోగాత్మ కత్వప్రత్యాయ- కజ్గళుమాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ బాహుదణ్డజ్గళుమ్,

17. హృదయాంతర్నిహితబ్రహ్మపురగోపనార్థ మిట్ట హాటకమయ కవాటపుటమ్పోల్ పళపళెన్ఱకన్ఱు గాఢవ్యూఢమాయ్, వయఃపరిమాణ సూచనార్థమాక క్కొఙ్జమ్ తళర్న్దదుపోల్ విళఙ్గుకిన్ఱ విశాలవక్షఃస్థలముమ్,

18. అఴకుశెణ్డాడుకిఱ అమ్మార్బినఴకిల్ ఆఴజ్గాల్పట్టు మయజ్గి విఴుకిన్ఱ మనోనయనయుగళజ్గళ్ మూన్ఱుక్కుమ్ కైప్పిడికొడుత్తు, ఆవఱ్ఱై త్తోళఴకిల్ తువక్కుకైక్కు త్తొఙ్గవిట్ట అవలంబసూత్ర- త్రయమ్పోన్ఱ సౌదామనీ సవర్ణసౌవర్ణ యజ్ఞసూత్రముమ్,

19. సేశ్వరవిభూతిద్వయత్తుక్కుమ్ నిఴల్కొడుత్తు వళర్న్దు, విశాలజ్గళు మాయ్, గిరివరశిఖరసుఖప్రతిష్ఠితసింహస్కంధసంధిబంధసంస్థాన బద్ధస్పర్ధజ్గళు మాయ్, శరిన్దుయర్న్దు విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుత్తోళ్కళుమ్,

20. కంఠరుద్ధప్రణవాక్షరజ్గళ్ కఴుత్తుళ్లే నెరుక్కుణ్డు, విమ్మి ప్పుఱమ్ పాశిన్దాప్పోల్ రేఖాత్రయవిభక్తాంగమాయ్, క్రముకతరుణ- గ్రీవాకమ్బు ప్రతిమమాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కఴుత్తినఴకుమ్,

21. శుఱ్ఱుమొళివట్టమ్ శూఴ్న్దశోది పరన్దదెన్గిఱపడియే శారదశర్వరీ పర్వాగ్ర సమయసమేధితసకలకలాపూర్ణసర్వాహ్లాదకరమాన, మఱుక్కఴు త్తిన చంద్రమండలత్తైయుమ్, అప్పోదలర్న్ద శెన్దామరైప్పూవైయుమ్ సహజకాంతి శైత్యమార్దవసౌరభ్యాదికళాల్ అధఃకరిత్తు, కిట్టినారై మైయలేఱ్ఱిమయక్కుమ్ మాయమన్దిరమాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ స్మయమాన ముఖారవిందముమ్,

22. నిన్ఱవానిల్లా నెఞ్జు పిణిప్పుణ్ణుమ్ పడుక్కణ్ణిక్కయిఱ్ఱు చ్చురుళ్కళ్పోల్ శురుణ్డురుణ్డు, నీణ్డు, మనోహరజ్గళుమాయ్, మున్ శిలనాళ్ శాత్తిక్కళైన్ద ఘనకనకమకరకుండలద్వయత్తై త్తళర్న్దు వళర్న్దు వడువిట్టవడివఴకాల్

కోళ్శొల్లిత్తరక్కడవదు-కళుమాయ్, మార్దవాతిశయత్తాల్ మెల్ల వశైన్దాడువదుపోల్ తోళళవుమ్ తళతళెన్ఱు తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుచ్చెవికళుమ్,

23. ఇశైన్దు కనిన్ద ద్రాక్షాద్వయమ్పోల్, నడుప్పదిన్దు, వకుప్పుణ్డు, తిరణ్డెఴున్ద చుబుకవికాసముమ్,

24. స్వాంతఃస్వాంతన్నిరంతరచింత్యమానానంతశయానంతచిరంతనో దంత సంతానసాక్షాత్కారహఠాత్కారసముదంచితరోమాంచ విశేషఙ్గళాలే పరమ పురుషసంశ్లేషహర్షాతిరేకసూచకఙ్గళుమాయ్, అవ్యక్తాంకురశ్మశ్రు సమూహతయా "యత్రర్షయః ప్రథమజాః యే పురాణాః" ఎన్గిఱ నిత్యయు వత్వత్తై కోళ్శొల్లిత్తరక్కడవదుకళుమాయ్, పుకర్పడైత్తు ప్పెరుత్తు విళఙ్గుకిన్ఱ తాలుమూలఙ్గళుమ్.

25. సకలవిబుధసదాస్వాద్యమాన దేవరీరుడైయ వదనసుధానిధి మండలాంత రాళత్తిల్ తిరట్టియిట్ట అమృతరససారఙ్గళ్పోల్ అత్యంత భోగ్యఙ్గళుమాయ్, చ్చివన్దు కనిన్ద కోవైప్పழత్తైయుమ్ కడైన్దు, తుణ్డిట్ట పవళక్కొడియైయుమ్ పాసిత్తు చ్చిఱిప్పదుపోల్ మందస్మిత మనోహరఙ్గళుమాయ్, అతిరుచిర భావగర్భమాన దొరువార్త్తై శొల్లత్తొడఙ్గి త్తుడిప్పదుపోల్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుప్పవళఙ్గళుమ్,

26. అభిమతజనదర్శనానందవేగత్తాల్ అర్చావతారసమాధియైక్కడన్దు విమ్మి, వెళివిழుకిన్ఱ అవ్యక్తమధురమందహాసవికాసముమ్,

27. స్ఫటికమయగండశైలకృతఙ్గళాన ఇరణ్డు ముకురమణ్డలఙ్గళై మాశఱక్కడైన్దు, తూళిట్టు, త్తులక్కి, తుడైత్తువైత్తాప్పోల్ తళతళత్త దివ్యకపోలఙ్గళుమ్,

28. తొఙ్గుకిన్ఱ శెణ్బకప్పూప్పోలే నునిమలర్న్దుయర్న్దు, అడికుఱుకి నీణ్డు, నళికాయుధమ్పోల్ రంధ్రద్వయశోభితమాయ్, మాట్టుయర్ కఱ్పకత్తిన్ వల్లియో? కొழున్దో? ఎన్ఱు నిత్యసందేహజనకమాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ కోలనీళ్ కొడిమూక్కినழకుమ్,

29. ఎప్పొழుమ్ పరన్దుళ్ల సకలజనఙ్గళుక్కుమ్ తఙ్గళైయే నోక్కినాప్పోల్ అత్యంత రఞ్జకఙ్గళుమాయ్ పుడై పరన్దు, మిళిర్న్దు, ఇలఙ్గొళిశేర్ అరవిన్దమ్పోల్ నీణ్డు, విశాలఙ్గళుమాయ్, శఙ్గైయుడుమ్ ఇరణ్డు కెణ్డైకళ్ పోన్ఱ నెఱ్ఱియழకాల్ విళఙ్గుకిన్ఱ తణ్డామరైక్కణ్గళుమ్,

30. గుణారోపణమ్కొణ్డు వళైన్దు నిన్ఱ శార్ఙ్గవిల్లై నిజమాన వడివழకాల్ వెన్ఱుకొణ్డు వళైన్దునిన్ఱ తిరుప్పురువవట్టఙ్గళుమ్,

31. శారదాష్టమ్యోషధీశనుడైయ అతినిర్మలమండలాంతరాళత్తిల్ ఊఱ్ఱు మాఱామల్ శురన్దు, పెరుకివరుకిన్ఱ ఇరణ్డు అమృతధారైకళ్ తదుపాంత వినిర్మితదివ్యాలవాలకుల్యాకూలబంధవిశేషఙ్గళాలే పరస్పరమెదిర్కొణ్డు, మఱియుణ్డు, కూడిక్కుఱుకి, గంభీరమాయ్ వழిన్దిழిన్దు వళర్న్దు పడర్న్దదోర్ కఱ్పక క్కొడియిన్ అడియిల్ ఏఱి ప్పాయ్న్దు, నిఱైన్దు తేఙ్గినిన్ఱాప్పోల్ తిరునెఱ్ఱియిన్ నడువిల్ వడువిట్టు పడిన్దుకొణ్డు, అవిచ్ఛిన్న రేఖముమాయ్, భ్రూపక్ష్మయుగళాంతరాళస్థిత కోణద్వయ శోభితము మాయ్, విచ్ఛిన్న మూలముమాయ్, కోలనీళ్కొడిమూక్కినడియై విళాక్కొలై క్కొణ్డు విళఙ్గుకిన్ఱ రామానుజాఖ్యదివ్యపీఠసంయుతమాన దివ్యోర్ధ్వపుంద్ర విశేషముమ్,

32. అదినిడైయిల్ అమృతోద్భవైయాన సకలవిభూతిపట్టాభిషేకసామ్రాజ్య లక్ష్మియినుడైయ స్వేచ్ఛావిహారవిక్షిప్తపదకమలలాక్షారసధారారేఖైపోల్ చ్చివన్దు, పడిన్దు విళఙ్గుకిన్ఱ రక్తవర్ణశ్రీచూర్ణరేఖైయుమ్,

33. మలర్న్దుయర్న్ద తిరుముడియుమ్,

34. వళర్న్దు మడిన్దు వ్యక్తావ్యక్తమాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కుழలొழుఙ్గుమ్,

35. శుఱ్ఱిచ్చుழత్తి క్కుశైత్తిట్టు ముడిత్తు త్తొఙ్గవిట్ట శిఖాబంధముమ్,

36. పిన్నెడుత్త పిడరియழకుమ్,

37. తిరువనన్దాழ్వాన్ పిన్పడమ్పోలే నడుప్పదిత్తు, పరన్దు నెఱిత్తిట్ట తిరుముదుకుమ్,

38. వలవరుకిల్ కైమేలుమ్, మార్బిలుమాయ్ మున్నాట్టి త్తాఙ్గియిట్ట త్రిదండా గ్రముమ్,

39. శీరియదోర్ నిధిపోల్ తిరుమున్బేనోక్కి వైత్తిట్టువైత్త తిరువడినిలైకళుమాయ్

ఇప్పోదు దేవరీర్ తిరుమఞ్జనమ్ కొణ్డరుళ ఎఴున్దరుళి యిరుక్కుమఴగు ఈదేనుమ్ శొన్నైమరుళో?

40. మంత్రరత్నానుసంధాన సంతతస్ఫురితాధరముమ్, తదర్థతత్త్వనిర్ధ్యాన సన్నద్ధపులకోద్గమముమాయ్ తిరుమఞ్జనమ్ కొణ్డరుళ ఎఴున్దరుళి ఇరుక్కుమఴగు ఏదేనుమ్ శొన్నైమరుళో?

జగన్మోహనమంత్రప్రభావమో? సకలరసగుళికావిశేషమో?
సర్వభోగచింతామణిప్రకాశమో? అఖిలజగత్సుకృతవిపాకమో?
అఖిలఫలకల్పలతాప్రసరమో? మస్త సంపత్ సామ్రాజ్యవేషమో?
సర్వమంగళసంతానప్రసవమో? సకలజగజ్జీవన మూలమో?
సర్వానందకందావతారమో? సకలకలారహస్యసర్వస్వమో?
సర్వేశ్వరాపద్ధనమో? ఇవైయెల్లామ్ తిరణ్డెఴున్దు కొణ్డదోర్ వడివో?
ఇదువుమన్ఱి, అప్రమేయతేజస్సో?
నాఙ్గళ్ ఏదొన్ఱెటియా, ఇవ్వఴకుడన్ దేవరీర్ ఊఴిదోఱుమ్ ఊఴిదోరుమ్
వాఴ్న్దిడుక ! వాఴ్న్దిడుకవే ! యతిసార్వభౌమనే!

41. అన్బుడనే యణ్ణనుక్కు అడిమైపూణ్డ నేర్మై యాఱవో!
అఴల్ శరత్తర విన్దిరైశిత్తై యణిత్త వేర్మై యాఱవో!
అడైవుడనే తిరుప్పదికళ్ నడన్ద వేర్మై యాఱవో!
అరవరశా యడియిణైయిల్ అన్బుపూణ్డ వేర్మై యాఱవో!
అరుళాలే యడియార్కట్కడళిత్త వేర్మై యాఱవో!
అడిక్కొదిప్పాల్ ఇన్నిలత్తిల్ ఆర్త్తి యురైత్త వేర్మై యాఱవో!
అరుళాలే కచ్చిదనిల్ అడియోఙ్గళై యళిత్తి వేర్మై యాఱవో!
అనవరతమ్ వియాక్కియైకళ్ అళిత్త కళై యాఱవో!
దేవరీర్ మఞ్జనమాడి యరుళ్వదే!

42. శెన్దమిఴ్ వేదియర్ శిన్దై తెళిన్దు శిఱన్దు మకిఴ్న్దిడవే
శీరులకారియర్ శెయ్దరుళ్ నల్కలై తేశు పొలిన్దిడవే
మన్దమది ప్పువి మానిడర్తఙ్గళై వానిలుయర్త్తిడవే

మాశఱు ఞానియర్శే రెతిశాశర్తమ్
వాఴ్వ్యుముళైత్తిడవే
కన్దమలర్ పొఴిల్ శూఴ్ కురుకాదిపన్ కలైకళ్ విళఙ్గిడవే
కారమర్మేని యరఙ్గర్క్కు ఇణైకణ్కళ్ కళిత్తిడవే
ఇన్ద నిలన్దన్నిల్ వన్దుదయమ్ శెయ్ద శున్దరమామునియే
ఇన్నైఙ్గళ్ కణ్ఙ్గళ్ కళిత్తిడ మఞ్జనమాడి యరుళ్వదే

43. వలమాకవణ్ణలే నల్లెణ్ణెయ్ మఞ్జళాల్
నన్ మఞ్జనఙ్కొణ్డు నాడోఱుమ్ వాఴాకవే

44. కఙ్గై నీరొరుపాల్ కావిరి యొరుపాల్ కమఴాతరుమ్
యమునైనీరొరుపాల్
తుఙ్గపత్తిరైయిన్ తూయనీరొరుపాల్ తుకిల్వణ్ణ ప్పొరునల్ నీరొరుపాల్
మఙ్గల్ తోయ్ శెన్ని వేఙ్గడత్తిల్ ఇలఙ్గుమ్ స్వామిపుష్కరిణియిన్
తీర్త్తము మొరుపాల్
ఇఙ్గనే పెరుకుమెఙ్గళ్ మామునియే! మఞ్జనమాడిమకిఴాన్దే

45. కావేరీసలిలాని కాంచనతటే కల్హారకాశ్మీరభూ
కర్పూరాదిపరిష్కృతాని కలితే కాషాయకాశేయకే ।
కాలాకాంక్షిభి రష్టదిగ్గజముఖై రన్వాస్యతే కింకరైః
కామం కారుణికః కరోతు కరుణాం కాంతోపయంతా మునిః ॥

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.